

**18 грудня —
Міжнародний день
мігранта**

**Тут дружба —
звичай,
а братерство —
закон**

▶ СТОР. 12

Право

**Закони,
що
незабаром
змінять
наше життя**

▶ СТОР. 14

Спорт

**Залишилися
другими
і гордими**

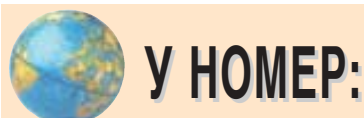
▶ СТОР. 18

№ 240 (4990)

СУБОТА, 18 ГРУДНЯ 2010 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

**Спільний кордон
зобов'язує...**

Учора Голова Верховної Ради України Володимир Литвин провів зустріч із Президентом Угорської Республіки Палом Шміттом, котрий відвідав нашу державу з робочим візитом. Співрозмовники обговорили проблеми співробітництва в торговельно-економічній та гуманітарній сферах. Глава українського парламенту висловив сподівання, що відносини на рівні парламентів двох держав наберуть нових обертів. ▶ СТОР. 9

**ПАРЛАМЕНТСЬКА
ХРОНІКА**

**Пройдено точку
неповернення**

Ранкове засідання 17 грудня

Представники БЮТ-«Батьківщини» розпочали вчорашнє засідання із запаленими свічками на своїх робочих місцях. За словами керівника цієї фракції Івана Кириленка, вони символізували похорон демократії, яку в сесійній залі вбито в четвер увечері під час сутички між бютівцями та регіоналами. Він поінформував, що 70-річний депутат Юрій Гнаткевич учора перебував у лікарні в тяжкому стані, Михайло Волинець переніс складну операцію, ще п'ятеро парламентаріїв госпіталізовано. В заяві від фракції Іван Кириленко звернув увагу, що після останніх подій у парламенті остаточно можна сказати: Україна почала жити за законами вулиці. ▶ СТОР. 2

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

вантажити, але, мабуть, це відкриття не допоможе».

Нагадаємо, будівництво мосту почалося ще у 2004 році. Наприкінці вересня цього року було відкрито залізничний рух. Автомобільний рух в обох напрямках обіцяють запустити до Євро-2012 (до вересня наступного року). Дарницький залізнично-автомобільний мостовий перехід має 6-смугову проїжджу частину для автотранспорту. Пропускна спроможність нового мосту доходитиме до 35 тисяч автомобілів на добу.

Інші фото з цієї події
шукайте у фотوماгазині
на сайті www.golos.com.ua.

ПОДІЇ

**Йде Святий Миколай —
на подарунки чекай**

Учора на Майдані Незалежності, що у столиці, запалили вогні на головній ялинці країни. Тридцятип'ятиметрову красуню цього року прикрасили 1200 ліхтариками, які світитимуться п'ятьма кольорами. Уперше у художньому оформленні ялинки переважають національні мотиви — елементи традиційного українського орнаменту. І уже завтра ми відзначатимемо перше зимове свято — День Святого Миколая. У ніч на 19 грудня Чудотворець має облетіти усю країну і подарувати кожній дитині бодай маленький презент. Аби привітати всіх дітлахів, у містах України створили так звані фабрики Святого Миколая. Волонтери допомагають Чудотворцю і збирають подарунки для дітей-сиріт та малюків з малозабезпечених сімей. До речі, завітає Чудотворець і на Майдан Незалежності. Завтра він не просто вітатиме малечу, а й передасть голові КМДА «Світлий по-

сох». Вогники від останнього по-мандрують у кожен район міста, щоб 25 грудня засвітити вогнями районні ялинки.

У день Святого Миколая відомого російського мандрівника, художника і письменника Федора Конюхова висвяжать у сан священника. Станеться це у запорізькому храмі святого Миколи-Чудотворця. ▶ СТОР. 19

**На боротьбу зі СНІДом
ми отримали більше
всіх у світі**

Правління Глобального фонду з боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією підтримало у повному обсязі заявку України для проведення заходів протидії ВІЛ/СНІДу. Сума майбутнього гранту становить 305 мільйонів доларів, які надійдуть у період з 2012-го по 2016 рік. Ця сума є найбільшою з усіх, що були виділені Глобальним фондом у 10 раунді, **повідомляє прес-служба «Всеукраїнської мережі людей, що живуть з ВІЛ/СНІДом».**

КОРОТКО

■ 19 грудня на гірськолижному курорті «Буковель» стартує новий національний проект «Двадцять рекордів України в ТК «Буковель», присвячений 20-річчю незалежності України. Для цього тут створюють «Книгу рекордів ТК «Буковель», **повідомляє наш власкор Дарина НАЗАРЧУК.**

■ У Каховському районі (Херсонська обл.), на 284 км автодороги Одеса—Мелітополь мікроавтобус «Газель», виконуючи обгін, виїхав на зустрічну смугу, де зіштовхнувся з вантажним автомобілем «Renault». Внаслідок ДТП загинули 3 пасажирів автобуса, ще 9 постраждали, **повідомляє наш власкор Василь ПІДДУБНЯК.**

■ На Миколаївщині оголошено штурмове попередження. Головне управління МНС в області звертається до мешканців та гостей регіону обмежитись у пересуванні на особистому транспорті, без особливої потреби не виходити на вулицю (Укрінформ).

20 грудня — День міліції

Привітання

Голови Верховної Ради України

Щиро вітаю з професійним святом, яке за доброю традицією відзначає весь український народ. У цьому суспільне визнання дорученої вам місії, повага до мужності, самовідданості і сумлінності при її виконанні. ▶ СТОР. 17

**«Пістолета не витягав
жодного разу майже
за півстоліття»**

71-річний киянин Петро Овчаренко — особистість унікальна з багатьох причин. По-перше — він єдиний в Україні діючий дільничний інспектор, який має настільки поважний вік. По-друге, лише його серед усієї «шерифської» братії 2007-го заохотили званням полковника. По-третє, всі ті десятиліття старший дільничний Шевченківського РУ міліції столиці Петро Овчаренко відслужив на одному місці. ▶ СТОР. 17

Аграрний фонд України закупив 100 тисяч тонн цукру для держінтервенції

Пройдено точку неповернення

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 17 грудня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Водночас він наголосив: те, що відбулося, вжахнуло навіть окремих представників Партії регіонів. Оцінюючи четвергові події, Іван Кириленко назвав дії регіоналів залякуванням. Однак наголосив, що політична сила, яку він представляє, не має наміру скласти руки й надалі опонуватиме коаліції. На такий само критичний ноти виступив і представник «НУ—НС» Микола Мартиненко. Він назвав дії регіоналів такими, що не можна виправдати, й звернув увагу, що вони вже набули ознак певної тенденції в українському парламенті.

Микола Мартиненко закликав Президента, Прем'єр-міністра та Голову Верховної Ради засудити дії коаліції. З точністю до навпаки розгорнув ситуацію молодий комуніст Євген Царьков. Він звинуватив опозицію у небажанні працювати, посиляючись на начебто почуту розмову «бютівців» про те, щоби не давати парламенту працювати до 31 січня. А коли на трибуну вийшов представник Партії регіонів Олександр Єфремов, почути його було практично неможливо через вигуки «Ганьба!». У відповідь на це представник коаліції заявив: якщо саме так виглядає демократія, то такої демократії він не хоче. Якраз після виступу Олександра Єфремова опозиція (і «БЮТ»-«Батьківщина», і «НУ—НС») покинули зал. Відтак вони не змогли почути інформації від Голови Верховної Ради Володимира Литвина.

Глава парламенту приніс у сесійну залу реманент, який мали з собою у четвер представники БЮТУ, а саме: залізні ланцюги й лопи. За словами Володимира Литвина, ці предмети не мають жодного відношення до депутатської діяльності й демократії. Узагалі з боку коаліції учора неодноразово звучали звинувачення з приводу того, що опозиція принесла із собою купу залізцячка. Однак справедливості ради варто зазначити, що вчора жодної інформації про покалічених депутатів від Партії регіонів не було.

ФАКТ

Учора оголошено про виключення із лав КПУ народного депутата Леоніда Грача.

Після цього Володимир Литвин закликав керівників фракцій на нараду. А Перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк продовжив засідання годинною запитань до уряду. За трибуною міністр фінансів Федір Ярошенко розповів про результати аудита іноземною фірмою діяльності уряду Юлії Тимошенко. Оскільки представників опозиції в залі не було, його доповідь мала доволі однобокий вигляд. За цей час навіть ложа преси майже спустіла. Федір Ярошенко, зокрема, наголосив, що фірма, яка проводила аудит, є абсолютно неупередженою, оскільки не має жодного відношення до України і дорожить своєю всевітньою репутацією. Водночас нею знайдено незаперечні докази того, що окремі посадові особи неналежно виконували

Микола ТОМЕНКО:
«Генпрокуратура має відреагувати на незаконні дії керівництва Міністерства освіти»

Заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко звернувся до Генерального прокурора Віктора Пшонки щодо дій керівників Міністерства освіти і науки, молоді та спорту стосовно працівників вищих навчальних закладів. Зокрема, стосовно ситуації, яка склалася з обранням ректора Донецького національного університету.

У своєму зверненні М. Томенко зазначив, що, за інформацією багатьох ЗМІ, зокрема, інтернет-версії журналу «Відкритий урок: розробки, технології, досвід», заступник міністра Євген Сулима разом із призначеним міністерством виконуючим обов'язки ректора Донецького національного університету Петром Єгоровим чинили протизаконний тиск на деканів і проректорів університету з метою недопущення обрання ректором Юрія Лисенка. Крім того, після того як ректором був таки обраний Юрій Лисенко, на нього та інших працівників закладу правоохоронні органи та виконуючий обов'язки ректора чинили справжню облаву.

М. Томенко наголосив, що це не перший випадок такого характеру. Він нагадав, що в пресі вже публікувалася інформація про незаконне вимагання Є. Сулимою з ректорів вищих коштів на ремонт приміщення міністерства. Про цей факт, зокрема, засвідчили колишні ректори Вінницького національного технічного університету Борис Мокін і Київського національного університету технологій та дизайну Олег Волков.

Звертаючись до Генерального прокурора, заступник Голови Верховної Ради попросив його вжити всіх необхідних заходів реагування для забезпечення дотримання прав працівників вищих навчальних закладів, припинення незаконних дій представників Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та притягнення винних до відповідальності.

Прес-служба Миколи ТОМЕНКА.

свої обов'язки й розпоряджалися державними коштами.

ЦИФРИ

Лише за шістьма епізодами міжнародний аудит виявив неналежне використання трьох мільярдів гривень.

Йшлося, зокрема, про незаконне розпорядження грошима, які за Кіотським протоколом мали б піти на покращення довкілля; зловживання одержаними коштами під час епідемії свинячого грипу тощо. Усі ці факти, повідомив урядовець, передано в прокуратуру, і після завершення слідства можна буде отримати більш детальну інформацію. Цікаво, що під час години запитань до уряду від опозиції виступив лише позафракційний Олег Ляшко, який назвав доповідь урядовця дуже заполітизованою, а трибуну Верховної Ради рясно політою кров'ю задля цього виступу.

Учора оголошено низку депутатських запитів. Заслухала парламентарії також звіт тимчасової слідчої комісії з питань з'ясування обставин використання бюджетних коштів керівництвом Державного комітету України з державного матеріального резерву. Її голова Володимир Олійник розповів про встановлені факти зловживань. Він також звернув увагу, що низка з'ясованих комісією фактів перегукується з висновками міжнародного аудита. Звіт комісії парламентарії підтримали та направили до Генпрокуратури та СБУ.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин закликає парламентаріїв усвідомити відповідальність за країну

Виступаючи у п'ятницю на ранковому пленарному засіданні, В. Литвин поінформував народних депутатів про перебіг переговорів на рівні лідерів фракцій, які відбулися у четвер, зазначивши, що через позицію опозиційних фракцій компромісу так і не вдалося знайти. «Пропозиції, намагання, благання знайти порозуміння не знаходять абсолютно жодного відгуку», — сказав він.

«Натомість я отримав доповідну про те, що народні депутати заносять в сесійну залу ланцюги, замки та металеві прутки», — сказав В. Литвин і продемонстрував ці предмети. «Яке це має відношення до депутатської діяльності?» — запитав керівник парламенту.

В. Литвин також заявив, що вчора лунали заклики стріляти, «оскільки депутати, і це не секрет, ходять зі зброєю в сесійну залу». Він наголосив, що «треба розібратися, на яких підставах вся ця зброя отримана».

Глава законодавчого органу підкреслив, що внаслідок таких дій «парламент руйнується остаточно». «Мені видається, що точку неповернення уже пройдено. Зрозуміло, що я, як Голова Верховної Ради України, несу повну відповідальність за людей, які вчора постраждали», — заявив він, додавши, що «не постраждали лише організатори цих акцій».

Окрім цього, Голова Верховної Ради обурився тим, у якому стані перебувають робочі місця депутатів. «Подивіться, на що ми перетворили сесійну залу. У гіршому випадку — стійло у поганого господаря», — сказав він, додавши, що «всі витівки, які відбувалися тут, сходять з рук».

«Руйнується Верховна Рада України як останній прихисток демократії», — заявив В. Литвин. — Не буде Верховної Ради, не буде і країни».

Керівник парламенту висловив думку, що організатори подібних акцій переслідують не ті цілі, які вони проголошують. За його словами, «війна, яка продовжується після президентської кампанії, не закінчилася, вона набуває нових обертів». «Нам треба зупинитися», — заявив В. Литвин, пожалкувавши, що представники опозиційних фракцій пішли із сесійної зали. «Давайте приймемо рішення, проведемо, якщо хочете, депутатські збори. Давайте зупинимось у цьому ражі, — запропонував він. — Врешті-решт, ми повинні зрозуміти, що ми відповідальні за країну».

На переконання В. Литвина, з ситуації, що склалася, потрібно зробити відповідні висновки, бо те, що відбувається, «не прикрашає нікого, не прикрашає країну».

Бій за сесійну залу

У четвер, вже традиційно для українського парламентаризму, опозиція, вимагаючи припинення політичних переслідувань та звіту голови Держказначейства, заблокувала трибуну та президію сесійної зали парламенту. Надалі події спочатку теж розвивалися традиційно, тобто лідери фракцій зібралися у кабінеті Голови Верховної Ради для пошуку компромісу. Зауважимо, що іноді цей компроміс не вдавалося знайти протягом місяців, як це було 2006 року, коли роботу парламенту блокувала фракція Партії регіонів, однак ще ніколи для звільнення трибуни не застосовувалася груба сила. Наприклад, коли у 2006 році парламент блокували «регіонали», то Микола Азаров, котрий на той час очолював політраду Партії регіонів, заявляв, що блокування триватиме доти, «допоки ці товариші (коаліція «помаранчевих». — Авт.) не зрозуміють, що розмова з позиції сили арифметичної більшості неможлива». Аналогічної позиції дотримувався й нинішній Президент Віктор Янукович, котрий наголошував, що якщо коаліція не піде на поступки, то його політична сила блокуватиме роботу парламенту впродовж 30 днів, що потягне за собою розпуск Верховної Ради. Зрештою, як ми пам'ятаємо, після багатоденного блокування компроміс було знайдено. Що ж змінилося з того часу, якщо де-

ФОТОФАКТ

Народний депутат від БЮТ Володимир Бондаренко відповідає на запитання журналістів з приводу вчорашньої бійки.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

путати задля розблокування сесійної зали готові проливати кров своїх колег?

Здається, що до четверга, попри заяви про можливий силовий варіант розблокування сесійної зали, у це ніхто не вірив, тож «бютівці» готувалися провести ніч у парламенті. Однак силовий варіант став реальністю. Як повідомив народний депутат Андрій Шевченко («БЮТ»-«Батьківщина»), для них «це була несподіванка, бо не готувалися до штурму, тим більше до такого». Проте, за словами депутата, о 19.03 близько 60—70 представ-

ників Партії регіонів «зненацька напали» на депутатів БЮТ.

РЕАКЦІЯ ВЛАДИ

На четвергові події в парламенті вустами свого представника у парламенті Юрія Мірошниченка відреагував і глава держави. За словами народного депутата, Президент Віктор Янукович «закликає всі політичні сили, які представляють українське суспільство у Верховній Раді, бути відповідальними і достатньо толерантно ставитися одне до одного». Він наголосив, що оскільки депутати підзвітні народу України, то й оцінку їхнім діям даватимуть люди.

Як учора повідомила прес-служба Генпрокуратури, прокуратура Печерського району Кисва вже проводить перевірку в зв'язку з інцидентом, який мав місце у четвер у сесійній залі Верховної Ради.

Олександр Пеклушенко.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Дискусійним виявилось обговорення проекту змін до статті 2 закону про тимчасову заборону стягнення з громадян пені за несвоєчасне внесення плати за житлово-комунальні послуги, які стосуються дії цього закону. Зокрема, депутати наголосили, що нараховувати пеню держава зможе тільки після того, як роз-

рахується із громадянами в заборгованості із зарплатні. Хоча документ схвалено в першому читанні, народні депутати проголосували й за те, щоб Кабмін вирішив ситуацію із зарплатою уже в першому кварталі наступного року.

За даними заступника міністра з питань ЖКГ Сергія Ласікова:

нині заборгованість населення за житлово-комунальні послуги становить приблизно 8,5 млрд. грн.;

підприємства ЖКГ заборгували кредиторам 14 млрд. грн.;

збитки цих підприємств становлять 2,5 млрд. грн., у тому числі теплоенергетиків — 1,5.

Пізніше депутати проголосували за те, щоби без перерви попрацювати до 13.00. Зали тим за скороченою процедурою розглянули й ухвалили низку документів. У цілому, зокрема, проголосували за проект змін до деяких законів із приводу операцій з металобрухтом, а також до закону про електроенергетику стосовно зміни термінів набрання чинності додатковою умовою застосування порядку стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел. Також депутати визначилися з приводу проведення парламентських слухань на тему: «Стан проведення пенсійної реформи та шляхи її удосконалення». Вони відбудуться у лютому наступного року. Вчора парламентарії відправили на доопрацювання лише проект змін до закону про дипломатичну службу з пропозиціями Президента, а також відхилили проект закону про загальнообов'язкове державне соціальне медичне страхування.

Надія СМІЯН.

Інші фото з цієї події шукайте у фотомагазині на сайті www.golos.com.ua.

Коли все скінчилося, до сесійної зали було викликано декілька бригад «швидкої допомоги». Серед постраждалих — народний депутат Володимир Бондаренко («БЮТ»-«Батьківщина»).

Учора заступник голови фракції «БЮТ»-«Батьківщина» Сергій Соболев повідомив про наміри звернутися до Генпрокуратури з вимогою притягнути депутатів Партії регіонів до відповідальності.

Представник фракції Партії регіонів Владислав Лук'янов, коментуючи по гарячих слідах подію, зазначив, що бачив, як «бютівці» занесли до сесійної зали металеві ланцюги. «Якщо заносили, то могли й використати», — сказав він та додав, що не бачив, щоб їх застосовували проти депутатів від Партії регіонів. Водночас він вважає, що «це ненормальна ситуація» та що йому «соромно, що парламент працює у такому режимі».

Ще один учасник бійки від Партії регіонів Петро Цюрко повідомив, що готовий до відповідальності за завдання тілесних ушкоджень депутатам від опозиції. Відповідаючи на запитання, чому він це зробив, П. Цюрко сказав, що зробив це не спеціально.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Апробовані світові рамки взаємодії стають вузькими

ВИСТУП

Голови

Верховної Ради України
Володимира ЛИТВИНА
перед учасниками
Десятої наради керівників
закордонних
дипломатичних установ
України

(м. Київ, 14 грудня 2010 року)

Шановний Президент!

Шановні учасники наради!

Нинішня нарада виходить за межі уже традиційних заходів такого характеру. Її особливість характеризується декількома обставинами.

Перша — виврівнюванням авторитету країни, зміцненням національного суверенітету, новим динамізмом здобутків у багаторанній та многотрудній справі, яка покладена на зовнішню політику держави, завдяки зваженим і авторитетним діям Президента.

Друга — 2011-й буде для України ювілейним. А отже, вже зараз потрібні глибокий і всеоглядний аналіз, об'єктивні оцінки і висновки щодо зробленого за два десятиліття незалежності. У свою чергу це конче необхідно для того, щоб наступний рік став роком прориву України у нову якість, у тому числі на зовнішньополітичній арені. Враховуючи при цьому те, що міжнародний розвиток ускладнюється, світ багато у чому перебуває у невизначеності після фактично всезагальної кризи чи то її першої фази.

Світова антикризова солідарність, схоже, завершилася, так по-справжньому і не розпочавшись. Пояснень планетарних процесів, насамперед в економіці, вистає. Немає надійних рецептів наступного розвитку. Немає надійних прогнозів.

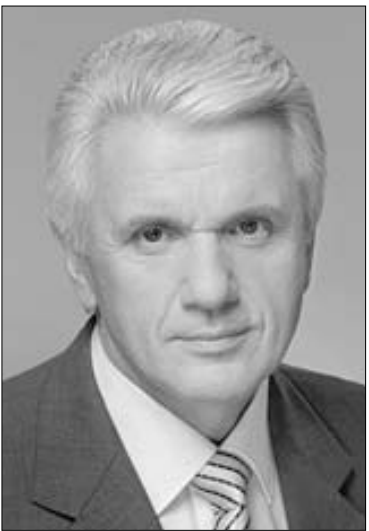
Схоже, виявилися нікудишніми плани деяких глобальних гравців диверсифікувати енергозабезпечення та залежність від вуглеводнів, а відповідно, відсутні на периферію держави, які мають їх величезні запаси (хоча альтернативна енергетика стрімко й розвивається. У 2009 році інвестиції в цю сферу у світі становили 162 млрд. доларів, а кількість зайнятих у сфері «чистої» енергії досягла 3 млн. людей). «Дипломатія Газпрому» диктувала і буде диктувати багато в чому логіку подій (попри те, що запаси нафти в Росії вичерпані більш ніж на 50%. Проте доведені її запаси в країні оцінюються в 74 млрд. барелей, а ресурсів газу — у 165 трильйонів кубометрів). Хоча багато хто намагався і продовжує, всередині та за межами країни, критикувати нову українську владу за налагодження розумної політики взаємин з Росією. Тоді як уся сукупність чинників, у тому числі й зовнішньополітичних, вимагає, щоб ці стосунки мали особливий характер.

Ускладнюватиметься реалізація ідеї встановлення рівноваги у світі. Навіть з огляду на те, що останній саміт НАТО показав: сила та харизма сили й надалі залишаються ключовими елементами світосистемного регулювання.

У цьому ж ряду продовження практики муштрувати країни, насамперед ті, яких відносять до третього світу, як «солдатів» демократії. Очевидно, що й українську владу зараз випробовують на наявність «хребта». З огляду на це важливо мати саме консолідовану владу і єдину державну лінію.

До такої постановки питання спонукає і девальвація зобов'язань в усталеній системі міжнародного права. Можна говорити про парадокс: апробовані світові рамки взаємодії між країнами стають вузькими, на перший план виходить регіональна «спеціалізація», посилюються регіональні союзи.

Проте серйозним випробуванням для них будуть ще далі більш помітні та активні зусилля щодо використання етнічних меншин як чинника зовнішньої політики. Завдяки цьому етнічна консолідація, розвиток за логікою замкнених анклавів набувають нас-

тупально-системного характеру. Як наслідок — посилення прямих, ксенофобських і навіть расистських настроїв. Зокрема, такі певні тенденції проглядаються і в Україні.

Чи готове і спроможне українське зовнішньополітичне відомство бути на вістрі часу, працювати ефективно і на випередження?

МЗС кардинально трансформувалося з другорядного відомства радянського зразка з обмеженими функціями представництва України в ООН та ряді міжнародних організацій на повноважний, повноцінний і ключовий орган, зобов'язаний проводити в життя самостійний зовнішньополітичний курс української держави. А сьогодні цей курс чітко вибудований, солідний і, що не менш важливо, зрозумілий усім.

За 20 років дипломатичне відомство зросло майже у 20 разів у кадровому вимірі, постало нове покоління професійних дипломатів, яке утверджується партнерами у світі дипломатії. І це важливо.

Етап становлення пройдено, переживши навіть фактично погроми колективу. Як мінімум — двічі.

Відповідно тим більшою стає відповідальність за рівень і результати роботи.

Вважаю, що необхідно саме під таким кутом зору говорити про взаємодію між МЗС, його закордонними установами з Верховною Радою.

Загальновідомо: у країнах з різними формами правління — як парламентською, президентською, так і парламентсько-президентською — порозуміння, конструктивні контакти та ефективна співпраця між зовнішньополітичними відомствами і парламентами є не просто даниною демократичному принципу розподілу влади. Це засадничі і невід'ємна передумова успіху національної дипломатії, гарантія послідовності та результативності здійснення зовнішньополітичного курсу, освяченого і закріпленого мандатом представницької влади.

Доречно нагадати, що однією з головних цілей Лісабонського Договору було усунення «дефіциту демократії», що склався у Євросоюзі. І саме для того, щоб посилити роль європейського і національних парламентів у виробленні та ухваленні зовнішньополітичних рішень ЄС, надати більшій обґрунтованості та легітимності його зовнішній політиці і переговорним позиціям на міжнародній арені.

А з урахуванням стратегічної мети перспективного членства України в Європейському Союзі, ми можемо і повинні подбати про налагодження тіснішої і конструктивнішої координації євроінтеграційних зусиль парламенту і зовнішньополітичного відомства. Тим паче що у нинішній практиці МЗС така співпраця вже отримала помітний позитивний імпульс. Активізувалася участь керівників міністерства та його департаментів у роботі відповідних профільних комітетів, поживалися контакти наших послів з постійними делегаціями Верховної Ради у парламентських асамблеях міжнародних організацій, депутатськими

структурами та підрозділами апарату.

Водночас очевидним є й те, що у цій сфері багато потрібно змінювати. І змінювати невідкладно. Зокрема, відомчі підходи, спонтанність у діях. Зрештою — все, що не співвідноситься з потребами системного забезпечення зовнішньополітичних інтересів України.

Загалом скажу: якщо ЄС виходить на єдину європейську дипломатію, то у нас все ще немає єдиної наскрізної лінії політичної поведінки. Схоже, що інколи окремі представники опозиції встигають більше, ніж всі зовнішні установи. Треба взяти за зобов'язуюче правило для всіх виступати у зовнішніх зносинах з позицій держави, а не на основі власних політичних орієнтацій і установок своїх партій. Вважаю за необхідне ввести в практику директиви для всіх, хто представляє Україну.

Слід підсилити зусилля з метою створення **синергії Верховної Ради та МЗС**. Принаймні з чотирьох питань.

По-перше — підвищити роль МЗС у законопроектній і законотворчій роботі парламенту у сфері зовнішньої політики. Йдеться про безперервний експертний супровід законопроектів дипломатами і юристами МЗС, про регулярні взаємні консультації, участь у роботі комітетів, представлення позиції МЗС на різноманітних парламентських слуханнях. З допомогою цільових груп і постійно діючих робочих консультацій Верховна Рада та МЗС могли б помітно удосконалити законотворчу роботу на всіх її етапах — від проєктування до прийняття законів.

А загалом на сьогодні рівень представництва Кабінету Міністрів у вищому законодавчому органі є низьким. Міністри часто густо ухилиються від представлення законопроектів. Звідси — й результати. Підтягувати їх до прийнятного рівня нерідко доводиться після зауважень Президента у вигляді вето на закони.

Друге. Зовнішньополітичне відомство може і повинно у рамках своєї компетенції помітно впливати на процес створення і удосконалення внутрішнього законодавства України, його ефективний адаптації до стандартів і норм європейського права. Ця його роль не має обмежуватися тільки традиційною участю в міжвідомчому узгодженні документів. Об'єктивно кажучи, у міністерстві сконцентровано найзначніший інституціональний потенціал для попереднього аналізу і прогнозування можливої міжнародної реакції на ухвалення окремих законів України з можливими наслідками для її політичних та економічних взаємин із зарубіжними партнерами.

Моніторинг висновків Венеціанської комісії, рішень Європейського суду з прав людини, резолюцій інших міжнародних інститутів лише з питань розвитку демократії та проблематики політичних процесів в Україні наводить на думку, що при скоординованій своєчасній, активній, принциповій і наполегливій позиції МЗС вдалося б уникнути багатьох небажаних колізій, критику та звинувачень із-за кордону. А все це ще нерідко має місце і, крім усього іншого, дедалі частіше використовується як інструмент внутрішньополітичної боротьби. Гадаю, тут дуже доречно нагадати слова Генрі Кіссінджера: «Дипломатія — це мистецтво стримувати владу». Зазначу також, що цій боротьбі намагаються надати класового характеру. Тобто, окрім іншого, повернути країну у минуле.

Третє. Настав час значно активізувати роботу представників українського МЗС з національними парламентами у країнах перебування. Це, звісно, важче і складніше, ніж рутинні протокольні контакти. Але погодьтесь, що, заручившись підтримкою парламентів, впливових партій та їхніх представників у законодавчій владі, можна зробити для своєї держави незрівнянно біль-

ше, ніж шляхом традиційної дипломатичної бюрократії — навіть у доброму розумінні цього слова.

Важливо, щоб такі зв'язки не зводилися до кампанійщини, епізодичного лобіювання окремих проєктів, як було донедавна. Солідно спланований, стратегічно зорієнтований комплекс міжпарламентських взаємин у всіх формах і на всіх рівнях: керівництва, комітетів, груп дружби, делегацій, міжпарламентських об'єднань — усе це в сукупності могло б стати локомотивом розвитку динамічних стосунків і нарошування їхньої віддачі. Упевнений, що ви погодитесь з аксіомою: чим більше у посольства зв'язків з парламентом країни акредитації, тим успішніше і значніше досягнення дипломатичної місії. Потрібні лише системна робота і врахування того, що там, де не можна виступати з офіційних позицій, можна провести необхідну ідею через парламентарієв.

Четверте — це гостра необхідність реанімації практики взаємного оперативного інформування. Склалося так, констатую це з прикритістю, що Верховна Рада останні роки не отримувала від міністерства систематичної і системної інформації про парламентську політику в інших державах, навіть ключових для України, про кадрові зміни тощо. Радше приємними винятками є спроби більш-менш ґрунтовного аналізу підсумків парламентських виборів — хіба що у наших найближчих сусідів. Припинилося надходження до Верховної Ради бюлетеня про найважливіші події у світі, що становлять інтерес для України.

Взагалі надання і обмін інформацією в системі органів влади зведено нанівше. А те, що надходить, — переспівування газетних матеріалів тижневої давнини. Зате часто-густо з відповідним грифом секретності.

Взагалі надання і обмін інформацією в системі органів влади зведено нанівше. А те, що надходить, — переспівування газетних матеріалів тижневої давнини. Зате часто-густо з відповідним грифом секретності.

Питання запуску схеми повномасштабного і різнобічного співробітництва між Верховною Радою та МЗС набуває особливої значущості зараз, коли Україна готується до головування у таких впливових міжнародних організаціях як структурах, як ПАЧЕС, Комітет міністрів Ради Європи та ОБСЄ.

Окремої принципової розмови потребує проблема проходження у Верховній Раді документів, що стосуються питань зовнішньої політики, розвитку, функціонування та забезпечення дипломатичної служби.

За час нинішнього скликання (тобто за три роки) на розгляд Верховної Ради України внесено 206 відповідних документів. Для порівняння: з 1991 по грудень 2010 року ухвалено 1115 міжнародно-правових документів, у тому числі сім базових законів, зокрема про засади внутрішньої і зовнішньої політики, який є результатом політичної волі Президента України, 994 закони про ратифікацію та 97 — про приєднання до конвенцій та інших багатосторонніх міжнародно-правових інструментів.

Серйозне занепокоєння та критику викликає організація ратифікаційного процесу. До речі, сьогодні на розгляді у профільному комітеті перебуває дев'ять таких документів.

Саме тому Голова Верховної Ради України неодноразово звертався до Кабінету Міністрів України з проханням детально проаналізувати ситуацію та надати інформацію щодо міжнародних договорів України, які були підписані, але до цього часу не внесені на ратифікацію.

Нагальною є потреба у серйозній ревізії міжнародної законодавчої бази України. Низка міжнародних договорів, які були укладені у 1990-х роках і досі не набрали чинності, напевне, втратили свою актуальність. Водночас є непоодинокими випадки, коли на розгляд передаються саме угоди, підписані багато років тому.

Процес завершення внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання цими договорами чинності, триває так по-

вільно, ніби МЗС та причетні до їх укладення та підписання центральні органи виконавчої влади живуть поза часом і на іншій планеті. Сьогодні, за даними Кабінету Міністрів, такі процедури не завершені по 22 двосторонніх міжнародних договорах та 17 багатосторонніх міжнародних документах, до яких приєдналася Україна. Показово, що з цього списку практично половина міжнародних документів була підписана від п'яти до п'ятнадцяти років тому. Є в цьому списку і два вражаючих «ветерани» — Угода, підписана у 1950 році, та протокол до неї, датований 1976 роком. Стандартна ж пауза між підписанням документа та його ратифікацією в останні роки становить три-чотири роки.

Серед найважливіших правових документів, які опрацьовуються та готуються до розгляду Верховною Радою України, слід зазначити проєкти законів «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про дипломатичну службу», «Про прилеглу зону України», «Про внесення змін до Закону України «Про міжнародні договори України» та інші.

Ключове значення має закон «Про дипломатичну службу», оскільки він покликаний підвищити роль МЗС у реалізації зовнішньої політики держави, забезпечити соціальні гарантії співробітникам дипломатичної служби, впорядкувати систему дипломатичних рангів. У його підготовці були задіяні спеціалісти міністерств закордонних справ, фінансів, юстиції, праці та соціальної політики, а також парламентського Інституту законодавства.

Як відомо, закон прийнято 1 червня нинішнього року і, констатую це із задоволенням, — 315 голосами. Зараз триває робота над урахуванням зауважень Президента України. Є підстави сподіватися, що ухвалення закону в новій редакції на основі пропозицій глави держави допоможе зробити нашу дипломатичну службу більш сучасною, дієздатною, престижною і забезпечить належні гарантії її працівникам.

В українському парламенті діє 91 депутатська група з міжпарламентських зв'язків з парламентами зарубіжних країн. Працюючи вони не рівнозначно. Втім, активність цих важливих інструментів міжпарламентського спілкування залежить не лише від депутатського корпусу, а значною мірою від ініціативи та організаційної роботи дипломатичних місій. Йдеться не лише про взаємодію наших дипломатичних установ з відповідними делегаціями Верховної Ради України. Йдеться й про постійні контакти місій із зарубіжними парламентами. Передусім країн-членів Євросоюзу, сусідів України та групи БРІК. З огляду на головування Угорщини та Польщі в Євросоюзі, у 2011 році особливої уваги заслуговує робота українських посольств з парламентами саме цих, до того ж сусідніх з Україною, держав.

І наостанок про болісну, проте життєво важливу тему. Останні роки тільки лінійний в Україні не критикував МЗС — щоправда, не завжди об'єктивно — за недостатнє використання свого потенціалу, низьку активність кадрів, відплив з елітної державної служби професіоналів, випадки корупції.

Сьогодні можна сказати, що ситуацію взято під контроль і вона поліпшується — хоча й не так швидко, як слід було б і як хотілося б.

На всіх рівнях влади є розуміння того, що проблеми відомства значною, якщо не вирішальною, мірою спричинені незадовільним фінансуванням. Пов'язана з цим проблематика неодноразово обговорювалася в парламентських комітетах та фракціях у форматі бюджетного процесу.

Можу сказати одне: доля бюджету Міністерства закордонних справ у руках не лише уряду та парламенту. Вона великою мірою залежить і від самого МЗС, наполегливості й переконливості його аргументації, послідовності позицій та порозуміння у спілкуванні з учасниками бюджетного процесу. А ще, і це не менш важливо, від того, наскільки ви, шановні колеги, зумієте примножити потенціал свого відомства, піднести його політичну, суспільну та міжнародну репутацію.

Нашій науці є що запропонувати світу

Володимир
ЗАХМАТОВ.

2010 рік відзначився рекордною кількістю аномальних метеоявищ, стихійних лих, техногенних катастроф. Вкотре ми отримуємо попередження: на Землі відбуваються необоротні зміни, і людство має замислитися над наслідками своєї діяльності. А також бути технічно готовим до стихій і техногенних аварій. Про те, які ноу-хау пропонує сучасна українська наука у відповідь на ці виклики, ми говоримо з народним депутатом України, членом фракції Народної партії,

директором Інституту телекомунікацій і глобального інформаційного простору, членом-кореспондентом НАНУ, доктором фізико-математичних наук **Станіславом ДОВГИМ** та одним із провідних науковців Інституту телекомунікацій, професором **Володимиром ЗАХМАТОВИМ**.

— Зараз пересічному українцю здається, що між ним і природними процесами, стихією, знаходиться хіба що тонкий шар захисних механізмів профільних відомств оперативного реагування — МНС, МВД. Чи використовує держава потенціал української науки? І чи здатна вітчизняна наука давати відповіді на нові запити?

(С. Довгий) — У системі Національної академії наук достатньо дослідних інститутів, які займаються прикладною тематикою. Наприклад, очолюваний мною Інститут телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України. Наш творчий колектив було зібрано в надзвичайних умовах: у рамках робіт Академії наук з ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Потім ми створювали систему «Інформ-Чорнобиль», яка стала базовою для багатьох профільних міністерств. Брали участь у низці міжнародних проєктів, зокрема, — JSP-2 (створення Загальноєвропейської системи підтримки прийняття рішень на випадок аварії на ядерних об'єктах). Нині головними напрямками роботи Інституту є проєкти в сфері сучасних інформаційних, телекомунікаційних технологій, моніторингу і прогнозування стану довкілля, запобігання надзвичайним ситуаціям. Тобто ми намагаємося давати відповіді на найбільш актуальні запити сьогодення — у сфері нашої компетенції.

— Український досвід ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС є унікальним для всього світу. Як з використаних тоді підходів доцільно використовувати зараз, в умовах нових аномалій?

(С. Довгий) — У той трагічний час українські науковці в експериментальному порядку

впровадили багато цікавих нових технічних рішень. Ноу-хау, які були знайдені і впроваджені після аварії в екстремному порядку, потім розвивалися спеціалістами нашого Інституту і зараз можуть стати запорукою безпеки цілих країн. Один із найбільш показових прикладів — це якісно нова технологія пожежогасіння.

(С. Довгий) — Пізніше цю технологію було застосовано для розпорошення в'язучих речовин («нафтової бурди»), які локалізували радіоактивний пил у складно доступних місцях. У той же період у зоні було успішно випробувано багатоствольний модуль — стаціонарний пристрій для гасіння пожеж із використанням вибухової технології розпорошення суміші для гасіння.

— Те, про що ви говорите, — це просто переворот свідомості. Тобто існують просто революційні методи гасіння особливо небезпечних або великих пожеж, і ці ноу-хау вкриваються пилот десь на полицях науковців?!

(С. Довгий) — Ноу-хау є, і ми їх не приховуємо. Навпаки, багато років ми послідовно займаємося впровадженням цих технологій у життя, але справа чомусь просувається дуже повільно. Ще за радянських часів Міноборони зробило замовлення на дослідні партії багатоствольних установок для гасіння пожеж і підвісних бомб. Ці зразки і використовувалися в зоні ЧАЕС. Пізніше була виготовлена дослідно-промислова партія спеціальних машин на базі танка Т-62 і з використанням багатоствольних пристроїв для гасіння шляхом вибухового розпорошення. Ці машини отримали назву «Імпульс-3» і «Імпульс-3М».

(В. Захматов) — Залп тако-

Станіслав
ДОВГИЙ.

го танка протипожежним порошком, водою, піною або їх сумішшю дає в порівнянні зі звичайним протипожежним танком різкий ефект. Адже останній є просто броньованою пожежною машиною, яка повинна максимально наблизитися до вогню і гасити його брандспойтом, поки вистачає води. Натомість «Імпульс»

Українські вчені з Інституту мікроорганізмів НАНУ розробили адсорбент, який не потребує збору з поверхні моря і утилізації, — «Еколан». Це матеріал на основі активованого вугілля, який містить на поверхні своїх пор мікроорганізми-бактерії. 1 кг адсорбента поглинає до 10 кг нафтопродуктів, а бактерії забезпечують аеробну переробку нафти до твердих інертних продуктів. Багатоствольні розпилюючі установки дають змогу розпорошувати цей адсорбент по поверхні моря залпово на відстань до 55 м, причільно і на площі до 400—500 кв. м за 1 сек. Ця технологія була успішно випробувана на полігоні під Севастополем в 2008 році.

здатний трьома залпами погасити складну пожежу, причому з безпечної для екіпажу відстані (хоча машина й зберегла протиснарядну броню, систему очищення повітря для екіпажу, а також обладнання теплових захисним екраном). Сім таких танків перебувають на озброєнні особливо важливих пожежних частин України: ЧАЕС, нафтові і газові свердловини Полтавщини, Черкаський «Азот», декілька НПЗ. 15 таких машин працюють у Росії. Технологію підвісної бомби декілька разів використовували при гасінні лісових пожеж біля Ялти, в районі Калуща, в Кумертау (Башкортостан). Сьогодні такі вогнегасні бомби застосовуються в особливо складних випадках гасіння лісових пожеж в Швейцарії і Німеччині.

— Та, якщо чесно, то цього річний досвід боротьби з пожежами наших сусідів-росіян не дуже надихає. Пожежі падали тижнями, постраждали цілі райони, десятки сіл, наявні жертви. А боротьба з вогнем — як завжди, похапцем, усім миром і хіба що не голими руками. Що, власне, притаманне і нашій країні. Чому ми не бачимо цієї революційної техніки на озброєнні?

(В. Захматов) — Це питання до влади, до її стратегії. Державна машина — дуже інертний механізм, який існує за своїми законами, на жаль, не завжди обумовленим здоровим глуздом. Наприклад, МНС Росії таки виявило зацікавленість у створенні спеціальних бомб для гасіння водно-пилової сумішшю. Але сталося це, як завжди, вже після трагедії. Та й поки що це тільки наміри. Українське МНС не зробило висновків

навіть після трагедій — наприклад, вибухів і пожеж на складах боеприпасів у Новобогданівці і Лозувій. Танки з багатоствольною установкою — ідеальний засіб для швидкої локалізації вогню на артекладах. Але Міноборони і МНС чомусь так не вважають. Ще один приклад — універсальний далекобійний вогнегасник з імпульсним розпорошенням сумішей (вода, гель, порошки, пісок тощо), також моя розробка. В Україні починали виготовлення цього вогнегасника, але до масового виробництва так і не дійшло.

— Але, можливо, у пристроїв є якісь дефекти, які обмежують його практичне використання?

(В. Захматов) — Імпульсний вогнегасник успішно пройшов випробування не тільки на дослідних полігонах, але й на практиці. А підтвердженням моїх слів є співпраця зі швейцарською фірмою «Ryotex», яка зараз налагоджує серійне виробництво цих вогнегасників за моєю авторською розробкою. Нещодавно я повернувся з Ізраїлю, де фірма «Спектронікс» — світовий лідер пожежо-вибухозахисної техніки — після успішних випробувань мого пристрою запропонувала його для

очищення пісочних пляжів набагато складніші, довготривалі і дорогі (від 100 євро за 1 кв. м). Набагато економніше і, що більш важливо, безпечніше для екосистеми, збирати нафту з поверхні моря. Ми запропонували технологію імпульсного розпилення адсорбенту по поверхні води за допомогою тої ж таки багатоствольної установки з вартістю очищення до 5 євро/кв. м.

— А як нині зазвичай збирають нафту при розливах? Наприклад, у нашій країні?

(С. Довгий) — Частіше за все адсорбенти (спеціальні суміші) елементарно висипають з мішків з борту аварійно-рятувального корабля або розкидають лопатами на поверхню нафтової плівки. Зрозуміло, що за такого підходу ні про яку рівномірність розпорошення або ефективного розподілу сорбентів не йдеться. У Мексиканській затоці адсорбенти розпилювали з літаків і вертольотів — цей спосіб дозволяє охопити більшу площу, але з величезними втратами — адсорбент легкий, і повітряні потоки відносять його далеко до локалізації розливу. Ще одна складність — збір забрудненого сорбенту. Це також складна і трудомістка операція. А утилізація сорбента, яка зазвичай робиться шляхом спалювання, ще й екологічно небезпечна.

— І ця технологія могла б спростити ліквідацію розливу нафти після аварії танкера «Волгонетф-139» в Керченській протоці в листопаді 2007 року, коли в Чорне море потрапило більше 4000 т нафтопродуктів?

(С. Довгий) — Так, саме для захисту водного басейну Чорного і Азовського морів ми і створювали цю технологію. Ці водні басейни є важливими шляхами транспортування нафти в танкерах і підводних трубопроводах. Нам потрібно зробити висновки після аварії у Керченській протоці і обладнати кораблі МНС, берегової охорони спецтехнікою, яка давала б можливість оперативно локалізувати розлив нафти, не допускаючи забруднення берегів і осідання нафтових конгломератів на глибині. Якщо такими установками для розпилювання адсорбента обладнати по декілька кораблів у портах на шляху вантажних або трубопровідних потоків, то під час аварії всі ці кораблі оперативно зможуть «розстріляти» нафтову пляму. І, до речі, одна й та ж сама розпилююча імпульсна установка може заряджатися як снарядами з адсорбентом, так і з вогнегасною сумішшю — на випадок виникнення пожеж на судах.

— На вашу думку, нинішній рік, з його аваріями, розливом нафти, тривалими лісовими пожежами — це виняток чи частина нових правил проживання на Землі?

(С. Довгий) — Я не схильний до апокаліптичних настроїв. Справді, людська діяльність дуже суттєво позначається на стані планети, кліматі. Уже підтвердились деякі наукові прогнози — за останнє десятиліття було відмічено підвищення температури на планеті на півтора-два градуси. Що, у свою чергу, викликає почастішання лісових пожеж чи не вдвічі. Техногенний фактор становить постійну загрозу хиткому балансу екосистем. І висновок з усього цього один — людство має не спати, бути пильним і уважним, мислити стратегічно і системно, спрямовуючи головні зусилля на аналіз, запобігання катастрофам і найбільш оптимальну їх ліквідацію.

Леся ПАДАЛКА.

За принципом «пробного шлюбу»

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Якщо адміністративна реформа не торкнеться органів місцевого самоврядування, це означатиме, що країна не матиме перспективи. Саме тому держава повинна стимулювати об'єднання адміністративно-територіальних ланок. Так вважають учасники Конференції з питань законодавчого забезпечення міжмуніципального співробітництва, організованої Комітетом Верховної Ради з питань державного будівництва та місцевого самоврядування.

Такі об'єднання, на думку члена комітету Василя Демчишена, мають функціонувати за принципом «пробного шлюбу». Для того, щоб громада могла переконатися у необхідності подальшого злиття в єдину одиницю.

ДО РЕЧІ

Міжмуніципальне співробітництво (ММС) є характерним для децентралізованої системи управління. Що вищий ступінь автономії органів місцевого самоврядування, то більше вони потребують співпраці і тим більше вони можуть співпрацювати.

Для успішного втілення в життя такого співробітництва в нашій країні необхідне ухвалення відповідного законодавства. Власне, мета конференції — розглянути кращі досвіди європейських країн та започаткувати роботу з розвитку національного законодавства у цій галузі.

У тому, що наявність відповідного законодавства є важ-

ливим компонентом успішного ММС, упевнений і Аке Петерсон, представник генерального секретаря Ради Європи з питань координації програм співробітництва в Україні. А також політична воля. За його словами, Рада Європи незабаром розпочне проєкт, який сприятиме розбудові місцевих громад. «Сподіваюся, це допоможе досягти поставленої мети», — зауважив він.

Учасники конференції переконані: міжмуніципальне співробітництво не лише збільшить можливості органів місцевого самоврядування, а й фактично дасть нову якість життя громадянам. Тобто вони зможуть самостійно обирати кращі послуги, не прив'язуючись до населеного пункту, в якому проживають.

«З цієї точки зору важливим є досвід інших країн. Проте форми, які прийматиме це співробітництво в Україні, будуть набагато кращі. Осільки ми будемо збагачені європейським досвідом», — наголосив заступник міністра регіонального розвитку та будівництва Сергій Романюк.

Від такої співпраці, упевнений він, вигоду матимуть не лише громадяни, а й органи виконавчої влади і державний бюджет. Бо співробітництво дасть можливість оптимізувати бюджетні видатки. Мало того, ММС певною мірою може стати альтернативою адміністративного об'єднання територіальних громад. «Можливо, ми побачимо в певній частині, що адміністративне об'єднання буде зайве», — зауважив С. Романюк.

У тому, що економічна криза не завада для проведення змін, за словами керівника Програми Ради Європи «Посилення місцевої демократії та підтримка реформ місцевого самоврядування в Україні» В'ячеслава Толкованова, переконана більшість міжнародних експертів. І багато країн такі кроки вже розпочали, зокрема щодо місцевого самоврядування.

Завдання реформи органів самоврядування, на думку В. Толкованова, полягає в двох аспектах. По-перше, подолати надмірну фрагментацію територіальної організації влади. Громади повинні мати бюджет розвитку, інакше вони не мають майбутнього, упевнений він. По-друге, оптимізація бюджетних видатків, але водночас поліпшення якості послуг, які надаються.

Щоправда, елементи ММС в Україні є, але поки що це має вигляд не партнерства, а певного тиску. І причина цього, вважають учасники заходу, у відсутності відповід-

ного законодавства. Яке насамперед мало б чітко конкретизувати компетенцію відповідних структур, щоб уникнути суперечок та юридичних колізій.

ДОВІДКА

Міжмуніципальне співробітництво — це відносини між двома або кількома органами місцевого самоврядування, які мають статус юридичних осіб та певну політичну, юридичну та фінансову автономію (відповідно до принципів Європейської хартії місцевого самоврядування).

Дуже часто громади, як базовий рівень самоврядування, не мають достатніх ресурсів для виконання усіх покладених на них функцій. Тож таке партнерство могло б стати у пригоді. У цьому контексті напрощуд важливим є авторитетне слово нинішніх керівників громад та активістів. Бо саме вони могли б доступно пояснити користь від співробітництва.

З огляду на це у регіонах країни починаючи з серпня проведено низку навчальних семінарів і «круглих столів» для місцевих керівників та асоціацій. Такі заходи, зокрема, вже відбулися в Чернігівській, Донецькій, Луганській, Волинській, Закарпатській та Одеській областях.

Олена РОМАШКІНА.

У лютому планують розглянути Митний кодекс

Митний кодекс буде винесено на розгляд Верховної Ради вже в лютому 2011 року. Про це під час зустрічі з представниками митних служб Європейського Союзу повідомив глава профільного парламентського комітету Віталій Хомутиннік.

«Ми плануємо за півтора місяця спільними зусиллями доопрацювати оновлену версію кодексу. А з лютого наступного року почати процедуру його розгляду в парламенті», — підкреслив він.

Народний обранець нагадав, що українському митному законодавству — шість років, і за цей час назріла потреба змінити певні положення й привести його у відповідність із європейським законодавством.

ДОСЛІВНО

Віталій Хомутиннік: «Ми не розраховуємо тільки на свої сили. Проєкт кодексу розробляємо разом з митною службою, Радою підприємців України, а також для нас немало важить контакт із тими людьми, які будуть безпосередньо працювати за новим законодавством».

Віталій Хомутиннік зазначив, що для комітету дуже важливе спілкування з міжнародними інститутами. «Ми провели кілька зустрічей із представниками профільного комітету Словаччини та Польщі й маємо певні напрацювання», — повідомив він.

Звертаючись до гостей, народний депутат підкреслив: «Ми хотіли б бачити в вас надійних партнерів. Для нас це дуже важливо й корисно. Тільки спільними зусиллями, з допомогою ваших рекомендацій, ми зможемо прийняти корисний, правильний і якісний продукт».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

А дипломат у представництві Європейського Союзу в Україні Михаель Фогель пообіцяв залучити експертів із Брюсселя, що мають відповідний досвід роботи, до розробки нашого законодавства.

Сергій МЕЛЬНИК.

Гарячий фініш

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Напевне, жоден аналітик не міг спрогнозувати такого розвитку подій на фініші поточного року. Здавалося б, влада досягла того, чого хотіла — новообраний Президент отримав не тільки новий формат коаліції, свій Кабінет Міністрів, а й змогу проводити економічні і соціальні реформи, вкрай важливі для української спільноти. Понад те, вдалося знайти компроміс із малими підприємцями і прийняти Податковий кодекс. Уряд оперативно на його базі підготував проєкт Державного бюджету на 2011 рік, а парламент прийняв його у першому читанні.

І тут вибухнула «бомба», на яку ніхто не чекав. Слідчий Генеральний прокуратури у середу порушив кримінальну справу проти колишнього Прем'єр-міністра за зловживання владою при використанні коштів, які Україна отримала від Японії у рамках Кіотського протоколу. Тобто продавала свої квоти на викид парникових газів. Чимало економістів вважають, що саме ці кошти допомогли «латати» бюджетні дірки. Зокрема, при розрахунках «Нафтогазу України» з Газпромом, а також вчасно здійснювати виплати пенсій та інші соціальні платежі. Але це тема окремого дослідження фахівців у галузі

права. Ми поки що констатуємо те, що спричинило новий виток протистояння представників Партії регіонів і опозиційного БЮТ-Батьківщина у парламенті.

Хоча, за великим рахунком, логіка у діях як одних — тих, хто заблокував роботу Верховної Ради, так і інших — тих, хто застосував силу, щоб зняти блокаду, абсолютно відсутня.

Порушення кримінальної справи ще не означає вироку суду. Зрозуміло, неприємно на свята, Новоріччя і Різдвяні, перебувати у статусі підозрюваного і не мати права залишити межі Києва. Але це ще не підстава для блокування роботи своїх колег у парламенті.

Понад те бютівці своєю поведінкою не принесли своєму лідеру додаткових балів. Навпаки — завдали лише шкоди.

Як і регіонали, що кинулися штурмувати сесійну залу, в результаті чого були розбиті голови, поламані пальці тощо. Особливо дико виглядає побиття народного депутата Юрія Гнаткевича, який не тільки не вирізняється міцною статурою серед колег, а й має поважний вік — 70 років. Такі дії кидають тінь на владу, створюють непривабливий імідж України за кордоном, зокрема у європейців.

Тим паче, на думку експертів, очікувати якихось каральних заходів проти Юлії Тимошенко не треба. Вони висловили думку, що порушення кримінальної справи проти неї пов'язане з майбутніми непопулярними реформами, на які змушений іти нинішній уряд країни. А спроба Юлії Володимирівни очолити протестний рух підприємців при прийнятті Податкового кодексу, безумовно, змусила владу замислитися, як стримати її дії. Отож, аналітики вважають, що саме цим і продиктоване рішення слідчого Генеральної прокуратури.

Однак на цьому пристрасті не вщухли. Ситуація, що складається у Компартії, трохи відійшла у тінь на тлі останніх подій, про які ми вже говорили вище. Однак виключення колишнього лідера кримських комуністів Леоніда Грача з партійних лав і фракції, а також розпуск Кримського республіканського комітету КПУ свідчить, що всередині Компартії визріли нові протиріччя, які можуть розколати і цю політичну силу.

Рішення про виключення Леоніда Грача і розпуск ревкому було прийнято після того, як кримські комуністи не захотіли погодитися з його відставкою з посади першого секретаря республіканського комітету, яку було прийнято на президії ЦК КПУ. Відтак позачерговий пленум республіканського комітету відновив його на посаді. Після чого комуністи і пішли на радикальні кроки.

Однак навряд чи це допоможе зупинити відцентрові процеси в Компартії. Особливо після того, як у Леоніда Грача будуть розв'язані руки для критики нинішнього керівництва КПУ.

Отож, схоже, святкового затишшя на політичній арені очікувати не доводиться.

Володимир КОРОЛЮК.

АКТУАЛЬНО

Членам виборчих комісій — професійну підготовку

Формування та діяльність виборчих комісій обговорювали на другому засіданні робочої групи з питань удосконалення законодавства про вибори. Про це повідомив керівник групи, міністр юстиції Олександр Лавринович після закінчення засідання, що відбулося 16 грудня 2010 року в адміністрації Президента.

За словами міністра, робоча група розглядає можливість впровадити попередню професійну підготовку членів виборчих комісій. Крім того, до обговорення винесені питання принципів утворення окружних та дільничних виборчих комісій, ролі політичних партій у цьому процесі, а також механізму прийняття рішень виборчочками.

Під час засідання були заслухані думки членів робочої групи, а також міжнародних експертів.

Плани

На третьому засіданні робочої групи з питань удосконалення законодавства про вибори передбачається розглянути питання щодо принципів формування виборчих округів і дільниць та оновлення законодавства про вибори в частині фінансування виборчих кампаній. Як повідомляє прес-служба Мін'юсту, планується, що таке засідання відбудеться у січні 2011 року.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Чи законно порушено кримінальну справу проти Тимошенко?

Народний депутат України, лідер партії «Фронт змін» Арсеній Яценюк просить Генпрокуратуру скасувати підписку про невиїзд Юлії Тимошенко і порушити кримінальну справу за фактом побиття парламентаріїв у Верховній Раді.

У депутатському запиті, який розповсюдила прес-служба «ФЗ», Арсеній Яценюк вимагає перевірити, чи законно порушено кримінальну справу. У разі виявлення порушень він просить вжити заходів щодо закриття цієї справи.

«Судячи з повідомлень у засобах масової інформації, є підстави припустити, що кримінальна справа проти Тимошенко порушена не з міркувань відновлення законності, а з метою політичних переслідувань. Саме так можна пояснити оголошення Генпрокуратури про взяття з Юлії Тимошенко підписки про невиїзд. Добре відомо, що правоохоронні органи мають усі можливості контролювати пересування будь-якої особи і в разі необхідності можуть перешкодити їй виїхати за межі будь-якого міста чи країни. В цій ситуації підписка про невиїзд виглядає як політичний тиск на опозиційного політика», — пояснив лідер «Фронту змін».

Крім цього, Арсеній Яценюк вимагає від Генпрокуратури негайно порушити кримінальну справу за фактом побиття депутатів у Верховній Раді позавчора. «Реальні злочини тепер скоюють прямо в залі парламенту, перед фото- і відеокамерами», — наголосив він.

До березня 2012 року в Україні буде запроваджено швидкісний залізничний рух, *пообіцяв віце-прем'єр-міністр України, міністр інфраструктури Борис Колесніков*

На Луганщині вийшла книга про історію органів держбезпеки регіону «Щит і меч держави», яка охоплює 150-річний історичний період і написана за 2,5 місяця працівниками управління СБУ України в Луганській області, *повідомляє наш власкор Алла Антіпова*

Гроші для пенсії: де їх узяти?

Проблема наповнення Пенсійного фонду залишається однією з найактуальніших

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Переміни в Пенсійній системі актуальні, як ніколи. Тому вже тепер варто убезпечитись від тих прорахунків і відвертих помилок, котрі трапились у податковому реформуванні.

Головне — стягнути кошти

Сьогодні це найбільший головний біль для Пенсійного фонду. Обласний ПФ справляється із своїми планами, і про затримки чи заборгованості з виплати пенсій не йдеться. Навпаки, управління звітує про зростання свого бюджету. За десять місяців зібрано 1,8 мільярда гривень, більше від минулорічних показників майже на 17 відсотків. Мало того, вдалось не тільки припинити зростання боргу до фонду, а за півроку навіть скоротити його на 3,2 мільйона гривень.

Гроші шукали скрізь. Так, новий врожай зменшив борг аграріїв на мільйон гривень. Більш як на шістьсот тисяч гривень скоротили заборгованість житлово-комунальних підприємств. Тих, хто не хотів платити сам, змушувала державна виконавча служба, і таким чином було зібрано ще 14 мільйонів. Хай би якими непопулярними видавались комусь ці та інші заходи, саме так вдавалось наповнювати пенсійну казну. Але попри титанічні зусилля пенсіоників, робота їх так і не викликала всезагального схвалення серед пенсіонерів. Чому?

Тому що серйозних змін у пенсійному забезпеченні не відбувається. Надзвичайно скромні чергові підвищення пенсій підливають масла у вогонь. Адже зростання пенсії буквально на кілька гривень викликає серед пенсіонерів лише обурення. А тим часом воно обертається новими, нерідко непосильними завданнями для пенсійних фондів на місяцях: де і як іще збирати кошти?

Відрахування чи податок?

Більших пенсій хочуть всі. Але, хоч як дивно, серед податків, запропонованих новим Податковим кодексом, у малого бізнесу чомусь найбільший спротив викликала саме ті, котрі мали б спрямовуватись до ПФ.

Щоб якось згладити цей конфлікт, ідеологи кодексу почали відхрещуватись від нього, називаючи

не податком, а збором. Мовляв, він стосується зовсім інших, тобто пенсійних, а не податкових реформ. Але як його не назви, суті це не змінює. І рано чи пізно, а чіткі правила пенсійного забезпечення такі мають бути встановлені. Причому рівні для всіх. І тоді навряд чи так вперто відмовлятиметься від цих платежів малий бізнес.

Адже підприємці тільки-тільки починали усвідомлювати, що і вони мають долучитись до власних пенсійних гарантій. Вперше за два останні роки в області відбулося збільшення на 685 фізичних осіб-підприємців, які офіційно засвідчили, що використовують працю понад двох тисяч найманих працівників. Мало того, роботодавці почали робити перші кроки по виходу з «тіні». За даними обласного ПФ, протягом року майже вдвічі, на 22 тисячі застрахованих осіб, зменшилась кількість тих, хто отримував мінімальну, або ще й меншу зарплату. Одне слово, тільки стали помітними зрушення на шляху довіри між владою і підприємцями, як новий кодекс враз перекреслив усе.

З липня почали працювати нові норми закону про державне пенсійне страхування, якими передбачено обов'язковість сплачувати пенсійні внески фізичними особами-підприємцями, які перебувають на спрощеній системі оподаткування. Це надзвичайно важливо для області, де у структурі платників до ПФ фізичні особи становлять 80 відсотків від загальної кількості. Тож законодавчі зміни залучили до сплати пенсійних внесків ще 52 тисячі спрощенців. І вже за чотири місяці обласний ПФ отримав додатково майже 24 мільйони гривень.

Важлива деталь: лише дві третини підприємців сплачували сповна і вчасно. А, приміром, в обласному центрі, де кількість ринків і зайнятих на них людей найбільша, пенсійні внески сплачувала лише половина підприємців. Надто важкий фінансовий тягар? Важко в це повірити. Адже в окремих районах, скажімо, у Старосинявському чи Шепетівському до справи залучилось

більше вісімдесяти відсотків спрощенців. При цьому їх заробітки навряд чи були набагато більшими. До ще більших роздумів спонукає той факт, що навіть попри те, що ПФ максимально використав резерви платників, пенсійна казна не стала більшою. Навпаки, забезпеченість області власними коштами для пенсіонерів стала меншою. Нині вона становить менш як 43 відсотки. І все через те, що темпи пенсійних виплат більші, ніж темпи зростання доходів фонду. За десять місяців 427 тисяч пенсіонерів отримали 4,2 мільярда гривень. А це на 664 мільйони гривень більше, ніж торік. Де ПФ «заробити» такі кошти? Добре, що виручав державний бюджет та перерозподіл коштів з інших регіонів. Але ж і ця казна не бездонна.

Не можна тільки брати. Треба ще й давати

Знайти сьогодні пенсіонера, який був би задоволений своїми статками, дуже важко, якщо не брати до уваги ті категорії, які отримали пенсії з урахуванням різного роду пільг і надбавок. Середня пенсія мешканців області становить близько 940 гривень. Прожити на такі гроші місяць практично неможливо. Але люди похилого віку живуть і весь час сподіваються, що хтось колись хоч трохи, а такі достаті їм грошей.

Не хочеться розчаровувати сотні тисяч в їх сподіваннях, але поки що вони марні. Пенсійна система не готова платити більше. Вона сама стоїть на межі вижи-

вання. Адже мова вже давно не ведеться про якісні зміни в наповненні пенсійного бюджету. Дуже часто зусилля спрямовані лише на вибивання боргів.

З весни обласному фонду вдалось скоротити їх на 3,2 мільйона гривень. І це вже вважається перемогою. А проте такі суми мало впливають на загальні місячні видатки. А тут ще така прикрість: в одному місці борги гасяться, в той же час в іншому виникають нові. То підведе якийсь район, то раптом забуксує галузь. Ще не встигли розібратись із боржниками від житлово-комунального господарства, як на черзі аграрії. Останні заборгували пенсіюникам понад шість мільйонів гривень. Тільки зменшили на півсотні кількість сільгоспідприємств-боржників, як загальна заборгованість галузі знову зросла...

Здається, вирватись із цього зачарованого кола бідності не влас-тись ніколи. Графіки погашення заборгованості, штрафи, розривання контрактів з керівниками і навіть кримінальна відповідальність останніх — все це дуже клопітка робота. Але, хоч як прикро, — малоефективна з огляду на масштабність проблеми. В області тільки з початку року Пенсійним фондом було направлено шість сотень матеріалів комісіям з питань погашення заборгованості із заробітної плати та страхових внесків при місцевих адміністраціях. Ще більше — передано органам прокуратури. Але це так і не змусило, скажімо, підприємця погодитись із необхідністю платити до ПФ. Підприємство — отримати нові прибутки. А пенсіонера так і не зробило багатшим.

Не так покарання, як криза, борги і проблеми підштовхують усіх нас до необхідності змін у пенсійному забезпеченні. Реформа, про необхідність якої йшлося уже стільки років поспіль, просто б'є у плечі, підштовхує. І вже хотілося б почути і від урядовців, і від законотворців не те що якісь конкретні розрахунки, а хоча б загальну її концепцію. Вона ж очевидна: система повинна працювати так, щоб нікого, включаючи і дрібного підприємця, не змушувати сплачувати пенсійні внески. Кожен має бути сам крєвно зацікавлений у цьому.

Але жодних офіційних ідей з цього приводу, на жаль, поки що не чути. Вони обмежились лише якоюсь фантазмагоричною пропозицією продовжити пенсійний вік у суспільстві, яке хронічно страждає від безробіття та не виплати зарплати. Якщо такими ж буде і решта ідей, то нам не відійти від майданів. А всі ж ми хочемо зовсім іншого.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Влада кризи переживе — за рахунок власного народу

Виходячи із запропонованих урядом показників держбюджету-2011, економічна криза, на яку влада посилається, аргументуючи істотне скорочення всіх соціальних видатків, не торкнулася владних структур — видатки на їх утримання набагато більші, аніж видатки на учнівську молодь, чорнобильців, дітей війни, ветеранів, інвалідів, пенсіонерів разом взятих.

Незважаючи на проголошене — у рамках так званої адмінреформи — скорочення чисельності органів державної влади ледь не удвічі, їх державне фінансування не тільки не зменшується — воно збільшується. Загалом на утримання вищих ешелонів влади в держбюджеті-2011 закладено 2,5 млрд. гривень.

Зокрема, на 400 мільйонів гривень зросли видатки на апарат. На закордонні візити, приміром, виділено удвічі більше, аніж в бюджеті-2009 — 29 млн. грн.

Авіаперевезення середніх чиновників теж фінансується за бюджетні утричі щедріше, ніж 2009-го — на рівні 199 млн. грн. Це, окрім того, що 300 млн. грн. в бюджеті виділяється на придбання авіасудна.

Фінансування уряду зберігається на рівні 2010 р. — 311 млн. грн., хоча було анон-

совано скорочення чисельності урядового апарату аж на 50%.

Ще один промовистий факт: істотні фінансові вливання в силові структури. Приміром, фінансування Генпрокуратури в держбюджеті-2011 збільшено аж на мільярд гривень — з 1 млрд. 200 млн. нинішнього року до 2 млрд. 200 млн. При цьому витрати на оплату праці прокурорських працівників підскачуть з 820,3 млн. до майже 1,4 млрд. грн. Збільшаться й витрати на утримання найбільшої в Європі армії міліціонерів — з 11,8 млрд. до 13,6 млрд. грн. Не забув уряд і про Службу безпеки. На її утримання витрати зростуть на півмільярда гривень — з 2,4 млрд. до 2,9 млрд. грн. Ми є свідками побудови тоталітарної держави з могутнім каральним апаратом!

Отже, на себе владоможці гроші знаходять, а на мільйони простих людей — їх нема. Адже заплановане на 2011 рік підвищення аж на 50 гривень мінімальної пенсії та на 60 гривень мінімальної зарплати — в умовах нинішньої інфляції, яка очікується на рівні до 10%, більше схоже на глузування, аніж на обіцяне підвищення соціальних стандартів.

Водночас влада «скромно замовчує» той факт, що в передвибірній програмі було урочисто обіцяно підвищити з 1 січня 2011 р. розмір мінімальної пенсії до 1 тис. 200 грн. Насправді в проекті бюджету мінімальну пенсію планується підвищити до 800 грн. — і то не раніше грудня 2011 р.

Нинішнього року владою було проголошено початок медичної реформи в країні.

Та, судячи з показників бюджету, реформа ця полягає в істотному збільшенні фінансування санаторно-курортного відпочинку не для простих громадян, а для вір-персон.

На стаціонарне медичне обслуговування керівного складу органів державної влади виділяється більш як 200 млн. грн. А фінансування Чорнобильських програм у держбюджеті передбачено профінансувати лише на 10%.

Фінансову підтримку санаторно-курортних закладів Державного управління справами теж збільшено удвічі порівняно з 2009 р. — до 131 млн. грн. А програма, скажімо, розробки нових видів протезування — не для вір-персон, а для простих громадян — зменшена на 7,5 млн. грн.

Усім відома урядова клініка «Феофанія» отримає наступного року 200 млн., а фінансування дитячих оздоровчих таборів «Артек» і «Молода гвардія» зменшено на 32 млн. На 8 млн. зменшено фінансування позашкільних навчальних закладів, де проходять літнє оздоровлення і відпочивають діти.

Така сама ситуація і в освіті. Приміром, на 1,5 млрд. грн. урізано фінансування професійно-технічної освіти в Україні. Загалом видатки на освіту в 2011-му скорочуються на 10%. Не заплановано збільшення в наступному році розміру стипендій для учнів професійно-технічних та студентів вищих навчальних закладів, учнів і студентів з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки. Водночас фінансове забезпечення керівництва та управління Міносвіти збільшується на 21%. Як тут не

згадати один із пунктів передвибірної програми нашого президента: «Освіта — гідна інвестиція в майбутнє!».

Фінансування фізичної культури та спорту зменшується на 7%; фінансування молодіжних програм — на 5%. Практично не фінансується житлова програма для молоді, програма «Перше робоче місце» тощо. На 8 млн. зменшено фінансування підтримки української мови, на 13 млн. — програм «Українська книжка».

85% коштів держбюджету-2011 спрямовані не на масштабні інвестиції в економіку, не на розвиток технологій чи агропромислового комплексу, а на елементарне проїдання — на соціальні виплати, на той-таки чиновницький апарат, на утримання правоохоронних органів тощо.

Окрім того, на плечі кожного, без перебільшення, українця, лягає заплановане урядом на наступний рік здійснення 100 млрд. грн. зовнішніх запозичень, які, знову-таки, будуть використані на проїдання чи розкрадання.

Отож, посилаючись на кризу, нинішня українська влада економить на пенсіонерах та чорнобильцях, на студентах та багатодітних сім'ях, на інвалідах та малозабезпечених верствах населення. Власні ж апетити обмежувати не збирається. Навпаки, як свідчать цифри держбюджету, видатки на власне утримання владоможці істотно збільшують. Ім кризи нічого боятися, вони її переживуть — за рахунок власного народу.

Олег ЛЯШКО,
народний депутат України.

На себе владоможці гроші знаходять, а на мільйони простих людей — їх нема

Оманлива тиша

У Запорізькій області «Регіони» відсвяткували перемогу, а тепер, напевне, думають, навіщо вона їм була потрібна?

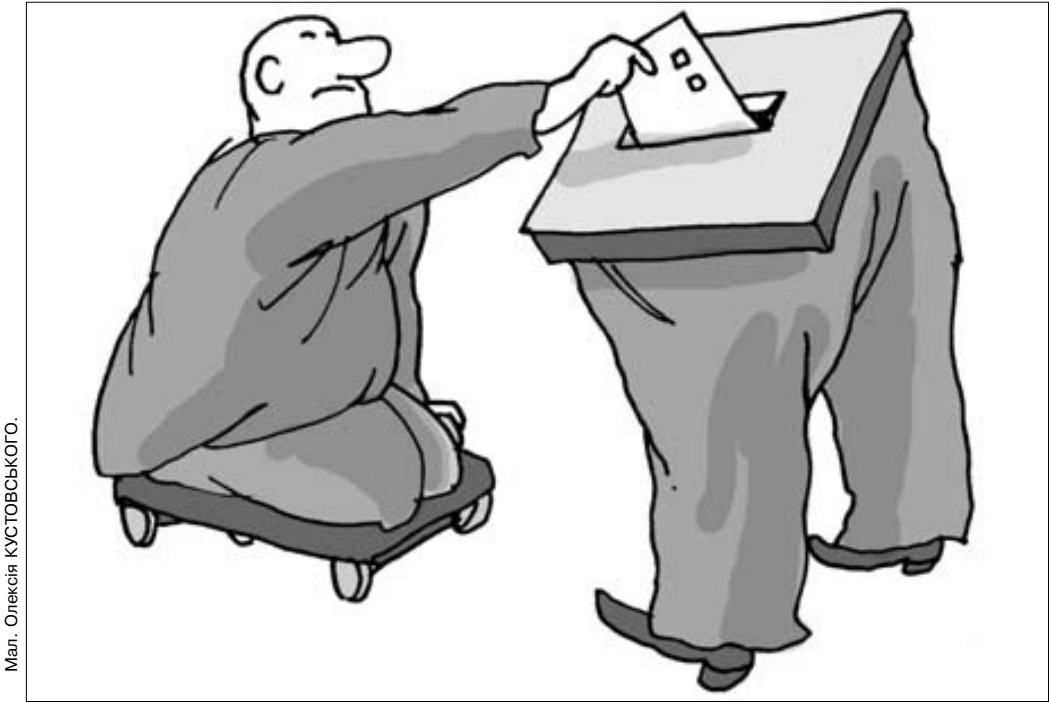
РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

Напередодні місцевих виборів на Запоріжжі з різних трибун тільки й говорили, як про наступну визначну перемогу Партії регіонів. Ситуація вже тоді перейшла з площини політпрогнозів у площину парі: наприклад, чи всі посади міських голів області залишаться за регіоналами? Риторичними видавалася низка інших запитань. Знову ж таки, скільки «Регіонам» дістанеться мандатів в обласній та в Запорізькій міськраді? І чи виправдає себе мажоритарна система як «піднощик патронів» саме партії влади? А для перемоги Партії регіонів знадобиться тільки бездонний матеріальний ресурс, чи й адміністративний теж?

Ніхто не поспішає
«чертовски поработать»

1 листопада з'ясувалося, що практично всі задані запитання були дитячими. Особливо останнє і особливо з огляду на події в Енергодарі, Бердянську та Мелітополі, де подібних скандальних виборів, як мовиться, і старожили не пам'ятають. Не в останню чергу саме тому із 14 міст області 12 очолили представники від ПР. У Запоріжжі перемогу здобув висуванець «Батьківщини», у Вільнянську — «Сильної України». Однак і в першому, і в другому випадку (як і в усіх інших) Партія регіонів домінує у міських радах: 61 із 90 мандатів — у Запоріжжі, 19 із 30 мандатів — у Вільнянську. Не варто, мабуть, нагадувати, що обрані міські голови обох зазначених міст уже призупинили членство в партіях, які їх привели до перемоги...

Щодо Запоріжжя, то навіть і це поки що не дало змоги новообраному міському голові Олександру Сіну приступити до обов'язків. Спочатку депутати від Партії регіонів використали весь дозволений законом термін, щоб зареєструватися, а потім уже міськвиборчком проявив справжню партійну принциповість і теж взявся використати усі без останку надані законом дні до скликання першої сесії міськради. І тут залишається хіба що важко зітхнути: де ті обіцянки «чертовски поработать» на благо міста, якими заманювали виборця ще місяць з гаком тому? Ніхто вже не поспішає ні «чертовски», ні просто «поработать». Хоча сказати, що ніхто в Запоріжжі нічого не робить, також було б неправдою. Сподіваємося, що (з огляду на гучні рапорти) вже вдало списані ресурси на прибирання снігу, який, спасибі йому, розтанув наступного після першої заметілі дня. А ще в місті триває активна кадрова робота: без будь-якого узгодження з обраним міським головою, його головний конкурент і майбутній, як, власне, і діючий секретар міськради потроху призначає нових начальників управлінь і керівників кому-

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

нальних підприємств. На тих напрямках, де максимальні грошові потоки і мінімум капітальних вкладень: транспорт, ритуальні послуги, паркування тощо...

ТЕНДЕНЦІЇ

У 19 районних радах Запорізької області (із 20) перемога за Партією регіонів — із середнім результатом у 67 відсотків місць. 9,7% мандатів у райрадах області за «Сильною Україною», 9% — у КПУ, 6% — у «Батьківщини». 86% сільських голів області — теж від Партії регіонів, 80 відсотків депутатів сільських і селищних рад — також біло-сині.

Керуй скільки завгодно, тільки дивись, куди їдеш

Але повернемося до обласного центру. Найбільша фракція Запорізької обласної ради — 74 із 100 мандатів — сформована, звісно, Партією регіонів. Депутатами від ПР обрані голова облдержадміністрації Борис Петров і всі його заступники. Представництво інших п'яти партій у Запорізькій обласній раді символічне: від дев'яти мандатів («Батьківщина») до одного — СПУ. Іншими словами, йдеться про повну і беззастережну перемогу Партії регіонів у Запорізькій області. Хоча багато хто, і в середовищі регіоналів теж, так не думає — бо все «зіпсувала» вже згадувана втрата посади Запорізького міського голови. А саме вона була головним призом перегонів. З другого боку, серед місцевих спостерігачів існує переконання, що така гучна перемога була... зайвою! Особливо, коли вона здобута у такий спосіб, у який

здобута. Адже сьогодні вже мало хто пам'ятає результати виборів, а ось невдоволення самими виборами поки що в пам'яті багатьох тліє. Через те в начебто політично дрімотному місті останнім часом запам'яталися не «ритуальні» — за звичкою, мітинги 7 листопада, а багатотисячні акції підприємців. З відомим гаслом, яке мало б змусити хоч трішки замислитися певну групу товаришів: «Разом нас багато — нас не подолати».

Напрошується «крамольне» запитання. А якби «Регіони» отримали не 60—90 відсотків голосів, а 30—50, то що б в області сталося — Дніпро з берегів вийшов би? А якби на виборах окремих міських голів переміг не фактично «кандидат проти всіх», а той, кого тим чи іншим чином доточно зняли з перегонів, то що б у містах і селах взагалі змінилося? Може, побільшало б авторитету України в Європі, і влади в Україні (виконавчої передусім)? А ще значно б поліпшилися настрої у суспільстві. Хоча ніхто не ставив під сумнів претензії на реальну владу в області саме Партії регіонів. Запорізька політика черпається «з однієї бочки», тому сьогодні не те що не почути якусь альтернативну думку в сесійній залі облради, а й навіть голосу ніхто не подає, щоб не видати своєї присутності.

Здавалося б, вертикаль збудована: керуй скільки завгодно, тільки дивись, куди їдеш. Але чому ж тоді, попри тотальну присутність Партії регіонів у запорізькій владі, існують об'єктивні речі, які не дозволяють будувати мостові переходи через Дніпро, розраховуватися з боргами у зарплатах, знайти порозуміння з невдоволеними підприємцями?

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

САМОВРЯДУВАННЯ

► **ЗАПОРІЖЖЯ**
У Мелітополі владу сформовано. На черзі Запоріжжя?

Нарешті завершився організаційний процес у Мелітопольській міськраді та її виконкомі. Наче прислухавшись до газетних публікацій, у тому числі й у нашому виданні, про надто довгу паузу, взяту більшістю Мелітопольської міськради (Партія регіонів має тут 70% депутатських мандатів), справа зрушила з місця. Таємним голосуванням обрано секретаря Мелітопольської міської ради. Ним став 25-річний Артур Поляченко, про якого тільки і відомо, що він перспективний бізнесмен із Дніпропетровська. До речі, новий секретар отримав 46 голосів, хоча фракція ПР має 42 мандати у Мелітопольській міськраді. Ще одним питанням, яке у середу було позитивно вирішено, стало затвердження складу міськвиконкому із 15 осіб. Тепер Мелітополь передає естафету обласному центру, де, нарешті, сьогодні на свою першу сесію збереться Запорізька міськрада.
Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

► **СЕВАСТОПОЛЬ**
Скорочення севастопольським чиновникам: загрожує — не загрожує — зачекає

Два взаємовиключні, як тепер прийнято казати, послання на самому початку тижня одержали госслужбовці Севастополя. У понеділок перший заступник голови міськдержадміністрації Сергій Живодуєв на традиційному щотижневому брифінгу для місцевих ЗМІ повідомив журналістів про те, що «... поки не передбачається жодних скорочень у фінансуванні апарату управління, немає жодних вказівок з Києва». Через день, після закриття I сесії міськради, керівник депутатського корпусу Юрій Дойніков заявив: «Я не хотів би казати слово «скорочення», але, швидше за все, буде скорочення. Ми розуміємо, що потрібно зятягувати паски, і починаємо із цієї посади» (у новому скликанні в штатному розкладі апарату міськради не передбачили посаду другого заступника голови. — Ред.). За його словами, серйозні зміни чекають і на виконавчі органи міськради, зокрема, Управління земельного й водного господарства, Фонд комунального майна. «Те, що зараз робить держава поступово, з другого півріччя торкнеться органів влади на місцях», — переконаний голова міськради. Микола МАГДИЧ.

Чому діти війни змушені судитися з державою

ЗАКОН У ДІЇ

Закон «Про соціальний захист дітей війни» мав шляхетну мету — визнати на державному рівні важкий життєвий шлях осіб, чие дитинство збіглося з роками Другої світової війни. Але, як відомо, благими намірами викладено дорогу в пекло. Саме на нього перетворюється життя пенсіонерів, які намагаються отримати передбачені законом кошти.

Серед пільг, на які можуть розраховувати діти війни, найпопулярнішою є доплата до пенсії за віком. Це 30 відсотків від мінімальної пенсії. Але отримати їх не так уже й просто. Ніна Іванівна Грищенко наступного року святкуватиме свій 75-річний ювілей. Коли закінчилася війна, їй було дев'ять. У пам'яті добре закарбувалися всі страхоття війни. Усе життя важко працювала на будівництві. Нині до пенсії у 756 гривень отримує доплату в розмірі 49,80 гривні. «Багато пенсіонерів звертаються до суду, і Пенсійний фонд за його рішенням виплачує заборгованість. Але чому я маю це робити, якщо є закон, — не розуміє жінка. — У Пенсійному фонді сказали, що не можуть платити всім, а тільки за рішенням суду».

— У масштабах усієї країни ситуація, що склалася на сьогодні з кількістю позовів до Пенсійного фонду, досягла критичної межі, — розповідає голова

ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНУ

До дітей війни зараховують громадян України, яким на час закінчення Другої світової війни (2 вересня 1945 року) було менш як 18 років.

ГО «Правова єдність» Ольга Настіна. — Наші центри працюють з вересня 2007 року і щоденно до них звертаються від 2 до 15 осіб. Одних цікавить, як правильно написати позов, інших — як потрапити до суду або що робити з його рішенням.

ЦИФРА

Дефіцит ПФУ на початок 2010 року становив 30 мільярдів гривень. За офіційною статистикою, нині в Україні майже 14 мільйонів пенсіонерів, серед них, за різними оцінками, від 5 до 6 мільйонів осіб, які підпадають під категорію «діти війни». Якщо 220 гривень (30 відсотків від 734 гривень) помножити на 12 місяців і на 5 мільйонів — отримуємо 13,2 мільярда гривень за рік.

Хоча до суду звертаються далеко не всі. Дехто не може цього зробити через обмежені фізичні можливості. А хтось вважає це просто принизливим. Адже є закон, який має працювати.

— Нашу систему пільг і соціальної підтримки не можна назвати ані справедливою, ані ефективною. Маємо величезний відсоток пільг, встановлених за так званими професійними ознаками, а не соціальними. Тобто думка,

що держава допомагає бідним, — це певна ілюзія, — вважає Роман Романов, директор програми «Верховенство права» міжнародного фонду «Відродження». — У багатьох випадках перерозподіл коштів відбувається за зовсім іншими ознаками. Але головне, що саме встановлення тих чи інших соціальних пільг не ґрунтується ні на конкретних механізмах, ні на конкретних обрахунках. І випадок із дітьми війни є яскравим свідченням цього.

Закон ухвалювався в листопаді 2004 року, перед президентськими виборами. Але його дію відтермінували до 1.01.2006 року, сподіваючись, очевидно, на поліпшення фінансового стану країни. Однак поліпшення не відбулося. У наступному 2007 році держбюджетом взагалі була зупинена виплата доплати дітям війни. А в 2008-му бюджет передбачив лише 10-відсоткову надбавку. Обмежені виплати були і в 2009 році. Щоправда, Конституційний Суд визнав ці дії такими, що не відповідають Основному Закону. Але сподіватися, що ситуація поліпшиться наступного року, також не варто.

«Це була купівля голосів частини пенсіонерів, здатних самостійно прийти на дільницю, — вважає Микола Козирев, голова громадського комітету захисту конституційних прав і свобод громадян. — Він був підписаний лише з цієї точки зору. Жодного розрахунку, економічного обґрунтування щодо цього закону не було».

Установивши доплату в розмірі десяти відсотків, законодавці намагалися зрівняти дві категорії — дітей війни та

ТОЧКА ЗОРУ

Микола КОЗИРЄВ, голова громадського комітету захисту конституційних прав і свобод громадян:
«Не має бути ніяких пільг, ніяких привілеїв. Закони повинні виконуватися, а зарплати й пенсії бути такими, щоб забезпечити нормальний рівень життя. От і все вирішення проблеми. На жаль, така перспектива в найближчому майбутньому у нас не проглядається».

ветеранів. Адже останні отримують доплату в розмірі 10 відсотків. «Якщо громадянин, який належить до категорії «діти війни» звертається до суду, суд ухвалює рішення на користь позивача. Адже відповідно до рішення Конституційного Суду розмір встановлених законом виплат зменшувати не можна. За рішенням суду ми виплачуємо всі 30 відсотків», — розповідає голова Пенсійного фонду міста Ірпеня Олена Сиротенко.

Вихід із ситуації, що склалася, вона вбачає в такому: всі законодавчі акти мають бути підкріплені фінансово. «У Пенсійного фонду коштів немає. Ми вже багато мільйонів заборгували державному бюджету. Тобто, ухвалюючи закони, законодавці мають передбачати й джерела його фінансування», — вважає О. Сиротенко.

Сьогодні діти війни стоять перед вибором: судитися з державою чи ні. Відповідь на це запитання кожен знайде самостійно.

Олена ГОРБУНОВА.

АКТУАЛЬНО

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Запрацювала ще одна мала ГЕС
Перший струм дала Бардівська ГЕС на річці Уж біля невеличкого села Барди, що входить до Межиріцької сільської ради Коростенського району.

Проектну документацію відновлення цієї маленької електростанції розробило ТОВ «Регіональні комунальні системи» з Рівного, а будівництво здійснювала генпідрядна організація «Вінницьпеченергомонтаж». Усе встановлене обладнання нове, до того ж вітчизняного виробництва: гідротурбіна виготовлена в Харкові, генератор — у Новій Каховці, силовий трансформатор — у Хмельницькому, а розподільчі пристрої — в Тернополі. Електроенергія подається до загальної мережі, до якої вона приєднана повітряною лінією протяжністю 270 метрів. Потенціал для відновлення малих ГЕС в області значний. Наприклад, тільки на річці Гнилоп'ять, що протікає через Бердичівський район, колись діяли малі електростанції біля Швайківки, Райків, Слободища. Іх, як цілу низку інших у різних районах області, зупинили після того, як з'ясувалося, що значно вигідніше купувати струм великих гідро- і теплових станцій, на який було встановлено дуже низькі ціни.

Олексій КАВУН.

АРК

Будівництво електростанції у Щолкіному забезпечить енергонезалежність Криму
На думку виконуючого обов'язки Постійного представника Президента України в АРК Віктора Плакиди, будівництво у Щолкіному (Ленінський район Криму) парогазової електростанції дасть змогу забезпечити енергонезалежність Криму.

«За будівництвом електростанції йдуть енергонезалежність Криму і розвиток економіки», — сказав виконуючий обов'язки Постійного представника Президента України в АРК Віктор Плакида. За його словами, цей проект стане хорошим знаком для інвесторів стосовно реалізації стратегічних інвестиційних проектів, один з яких — транспортний перехід через Керченську протоку. «Будівництво залізничної розв'язки, припортової структури важко здійснити без серйозної додаткової потужності», — підкреслив Віктор Плакида. Крім того, він вважає, що будівництво електростанції може сприяти розвитку промисловості, стимулювати видобуток вуглеводнів із шельфу Чорного моря і стати запорукою розвитку Східного Криму. В. Плакида повідомив, що нормативи будівництва об'єкта становлять близько трьох років. Другого вересня нинішнього року в рамках державного візиту Президента України Віктора Януковича до Китайської Народної Республіки було підписано документи про співробітництво двох сторін у різних сферах, у тому числі угоду про будівництво парогазової електростанції в місті Щолкіному. Під будівництво об'єкта планується відвести ділянку в 25 гектарів.

Георгій ВЕРВЕС.

Селяни збираються «гнати» спирт. Якби ви тільки знали, з чого...

Перший в Україні біогазовий завод потужністю 3 мегавати електроенергії на годину стане до ладу наступного року у Волновасі (Донецька область). Сировинну базу забезпечуватимуть винятково відходи — гній, кіз'як, солома, залишки виробництва олії та інша органіка. Для безперебійного процесу утворення біогазу протягом року знадобиться близько 70 тисяч тонн біомаси, з якої вийде 14 мільйонів кубометрів альтернативного газу.

«Наше підприємство здатне забезпечити такий обсяг за рахунок власних ресурсів, — запевнив директор проекту з енергоефективності акціонерного товариства «Екопрод А.Т.» Федір Мельников. — Ми маємо в обробці понад 20 тисяч гектарів орної землі, 6 тисяч голів великої рогатої худоби, є свині і птиця, а також цехи з переробки сільгосппродукції. Уміст метану в біогазі становить 55—60 відсотків. Тобто річний обсяг виробленого газу відповідає 8 мільйонам кубометрів природного». Співрозмовник зазначив, що сьогодні законодавство не дозволяє запускати альтернативний газ до газотранспортної системи. Але є можливість перетворити біогаз на електроенергію через спалювання його в когенераційних уста-

новках. Під час спалювання виділяється тепло, яке буде спрямовано на виробництво кормових дріжджів та спирту із зерна. «Як недержавне підприємство, ми повинні денатурувати спирт, але це не стане загрозою для високої ліквідності продукту, — пояснює Ф. Мельников. — Наприклад, етиловий спирт, змішаний з бензином, перетворюється на паливо, яке використовується для двигунів внутрішнього згоряння, — біоетанол. Він широко використовується в розвинених країнах для заправки автомобілів. Затребуваний денатурований спирт і в хімічній промисловості. Але головна перевага біогазового заводу для нашої галузі — отримання багатих на поживні елементи біологічних добрив, які можуть повністю замінити

використання мінеральних у вирощуванні сільгоспкультур. Проектантом підприємства стала німецька компанія. Для залучення коштів «Екопрод» веде переговори з Європейським банком реконструкції і розвитку, який спеціалізується на проектах, пов'язаних з енергоефективністю та відновними джерелами енергії. Нині експерти банку вивчають усі умови здійснення проекту. Очікується, що він може окупити витрати протягом п'яти років. У Волновасі сподіваються, що зможуть скористатися і низкою державних ініціатив — наприклад, «зеленими» тарифами, звільненням прибутку від оподаткування, пільгами з імпортування обладнання для виробництва альтернативних джерел енергії. На запитання, чи не вплине

на екологічну ситуацію в місті спорудження нового заводу, директор проекту відповів так: «Звичайно, в місцях приймання субстратів квітами не пахнутиме. Але мешканці Волнових можуть дихати спокійно. Місце під будівництво підприємства розташовано на виїзді, до найближчого житлового об'єкта — більш як 600 метрів, що відповідає санітарним нормам. Підвезення сировини також забезпечуватиметься не центральними вулицями. Маршрут пролягатиме далеко від житлових масивів. Але головне те, що бродіння всієї біомаси здійснюється в герметичних метантенках. Це обов'язкова умова для утворення анаеробних бактерій, необхідних для отримання біогазу».

Ліна КУЩ.

КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Наталія ЄРЕМЕНКО, керівник проекту «Ініціативи «чистої» енергії на прикладі успішного фінського досвіду»:
— *Якщо задіяти всі наявні на планеті відходи сільськогосподарського виробництва, вони вдовічі зможуть покрити попит на енергію у світі. І це вже не фантастика. Біомаса становить 64 відсотки всіх відновних джерел енергії, які використовуються в Євросоюзі. У нашій країні в загальному обсязі споживання первинних енергоресурсів біомаса становить лише 0,5 відсотка. Тоді як потенційні можливості її використання, за попередніми розрахунками, досягають 12 відсотків, а це понад 24 мільйони тонн умовного палива на рік.*

Чи ефективною була виставка?

НОТАТКИ З ПРИВОДУ

Як уже повідомлялося в нашій газеті, в Києві в міжнародному виставковому центрі відбулася спеціалізована виставка «Енергоефективність-2010». Вона проходила на виконання відповідного розпорядження Кабінету Міністрів. І це добре, що уряд надає великого значення демонстрації напрацювань вітчизняної науки, найсучасніших технологій та зразків енергозбережного обладнання, обміну досвідом тощо. Однак після огляду виставки в автора цих нотаток виникло кілька запитань.

Перше. Чому на виставці, наголошую, як учасники були представлені лише Донецька, Львівська, Івано-Франківська і Сумська обласні адміністрації? А решта

були звільнені від участі у виставці чи їх не цікавлять питання енергоефективності, а тому їм нема чим похвалитися? Та й ті ОДА, що були представлені, не концентрували довкола себе обласні успіхи й досягнення в енергоефективності, свої організації й установи, які краще цим опікуються. Так, приміром, працівник Сумської ОДА демонстрував пусту кабінку, а експонати Сумського державного університету, який має значний науковий потенціал і здатність виконувати нові наукові розробки в різних галузях економіки, розмішувалися на певній відстані від представника своєї місцевої влади. **Друге.** У довідкових матеріалах виставки значилося 90 учасників. Але серед них я нарахував майже 60 різних газет, журналів, інших інформаційних видань, порталів, сайтів тощо. Це чудово, що маємо стільки засобів масового інформування у сфері енергоефективності. Та на виставці всі вони займали місце і ніби витіснили конкретні нові розробки та їх авторів. Чи, може, не так багато у нас тих новинок? Утім, чимало підприємств, наукових установ представили на виставці цікаві експонати. Скажімо, Запорізьке акціонерне товариство «Мотор Січ» демонструвало проспекти своїх високоефективних енергогенеруючих установок, які одночасно виробляють електроенергію і гарячу воду

Брикетувальна машина, призначена для виготовлення трубчастих брикетів із тирси, лузги соняшникового насіння, лушпиння зернових культур та інших відходів рослинної сировини і деревообробки.

або пару. Їх додаткова перевага — значне зменшення рівня забруднення довкілля. Товариство «Ефект-комплекс» із Світловодська Кіровоградської області показувало проспекти розробленої котельні, яка працює на соняшниковому лушпинні і відходах деревини. Івано-Франківське ВАТ «Пресмаш» показувало свої невеликі мобільні машини для виготовлення брикетів циліндричної форми з тирси, соняшникового лушпиння, а також подрібнених відходів рослинної сировини — соломи, бадилля, стебел, деревної стружки тощо. Істотна перевага цих машин — вони виготовляють брикети методом механічного пресування без підігріву і без застосування шкідливих клеїв для з'єднання речовин. Отже, крім значної кількості інформаційно-рекламних засобів, на виставці було на що подивитися і що запозичити. А також в її рамках проходив і міжнародний інвестиційний бізнес-форум з питань енергоефективності та альтернативної енергетики. І цілком можна погодитися з головою Національного агентства України з питань забезпечення ефективного використання енергетичних ресурсів Миколою Пашкевичем (ця агенція була організатором виставки), що завдяки таким виставкам у нашій країні буде обрано правильні напрями розвитку сфери енергоефективності, відпрацьовано дієві механізми співпраці між владою та бізнесом, зроблено вагомий внесок у становлення високої культури використання енергоресурсів. Сподіватимемося, що так і станеться... Побував на виставці Яків ГАЛЬЧЕНКО. Фото із прес-релізу виставки.

Котельня, що працює на соняшниковому лушпинні в Кіровоградській області.

Спільний кордон зобов'язує...

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

В. Литвин наголосив на потребі активізувати співпрацю на рівні парламентських комітетів, груп дружби й міжпарламентських організацій з тим, щоб домовленості, досягнуті з Президентом України, наповнилися конкретним змістом. Голова Верховної Ради підкреслив, що українців та угорців пов'язують давні історичні й культурні зв'язки, і оскільки маємо спільний кордон і в нашій державі проживає багато представників угорської національності, ми «зобов'язані співпрацювати».

Окрім того, Володимир Литвин висловив сподівання, що головування Угорщини в Євросоюзі сприятиме розширенню співпраці України з європейськими структурами. За словами П. Шмітта, Україна для Угорщини є «важливим стратегічним партнером», і його країна підтримує прагнення України до лібералізації візового режиму з країнами ЄС.

Президент України Віктор Янукович під час зустрічі з Президентом Угорщини Палом Шміттом (на знімку), як повідомляє прес-служба глави держави, висловив задоволення результатами нещодавно проведеної зустрічі з Прем'єр-міністром Угорської Республіки Віктором Орбаном, на якій було обговорено багато питань двостороннього співробітництва України з Угорщиною. «Безумовно, Ваш приїзд значно розширює можливості наших

Фото Андрія Мосієнка (прес-служба Президента України).

двосторонніх відносин», — зазначив В. Янукович. У свою чергу, угорський Президент відзначив, що цей візит для нього є «дуже очікуваним», адже Україна — один із най-

більших сусідів Угорщини. «Зустрічі президентів країн доволі часто носять символічний характер, але дуже часто вони приносять і конкретні результати», — сказав П. Шмітт.

110 мільярдів доларів інвестицій — за останню десятирічку

19-ту річницю незалежності Казахстан відзначає стабільним зростанням економіки. Як результат — середня зарплата по країні становить 533 долари, а у глобальному рейтингу за рівнем добробуту Астана зайняла 50-те місце. Для порівняння: Київ 2009 року опинився на 68-му місці.

Перші роки незалежності були непростими, поділився спогадами Посол Казахстану в Україні Амангельді Жумабаєв під час брифінгу, адже «у магазинах не можна було купити елементарних товарів». Однак протягом останніх 19 років вдалося не лише навести лад у економіці, а й вирішити проблему багатонаціонального населення. Адже у Казахстані в мирі та злагоді проживають представники 140 народностей і 46 конфесій, сказав посол. Серед них — і чимала українська діаспора.

Активно діє Астана й на міжнародній арені: цього

року вона головувала в ОБСЄ та приймала перший за одинадцять років саміт організації. Плідно розвиваються й відносини з Україною. І хоча через економічну кризу товарообіг між державами протягом двох останніх років суттєво знизився, Амангельді Жумабаєв прогнозує зростання обсягів економічної співпраці. Зокрема, посол повідомив, що наступного року 2 мільйони тонн казахстанської нафти в Україні перероблять на нафтопродукти, а 6 мільйонів тонн буде транспортовано через територію нашої країни.

Анна ЗАСЕЦЬ.

Пхеньян погрожує Сеулу «самооборонним» ударом

Північна Корея здійснить військовий удар по території Південної, якщо Сеул проведе заплановані стрільби на прикордонному острові Йонпхендо. Як заявила північнокорейська влада, якщо Сеул знехтує попередження, Пхеньян проведе по сусідній республіці «самооборонний» удар. Як повідомляє РБК-Україна, на один із днів з 18 по 21 грудня, залежно від погодних умов, Південна Корея планує військові стрільби. Однак у Сеулі підкреслили, що гармати не будуть спрямовані вбік кордону з Північною Кореєю.

Нагадаємо, 23 листопада відносини двох Кореї, що загострилися, переросли в збройний конфлікт. У Сеулі заявили, що у відповідь на артобстріл одного з південнокорейських прикордонних островів Йонпхендо армією КНДР відкрили відповідний вогонь із самохідних гаубиць і підняли в повітря винишувачі. Жертвами обстрілу південнокорейського острова стали чотири особи, у тому числі двоє мирних жителів, ще більше десяти отримали поранення. Десятки будинків на острові зруйновано.

На саміті вирішили, що рано ховати євро

Жозе Мануель Баррозу, голова Європейської Комісії (ліворуч), і Герман Ван Ромпей, президент Ради Європи, виступають на прес-конференції після першого дня саміту ЄС у Брюсселі.

Фото СІНЬХУА\Укрінформ.

«Саня! Останеться с нами!»

Завтра у Білорусії президентські вибори. Поки що крісло глави держави посідає Олександр Лукашенко. На нинішніх виборах у нього дев'ять суперників. Але, схоже, Олександр Григорович вкотре обійме вищу державну посаду Республіки.

Останні три тижні на всіх телевізійних каналах і радіостанціях Білорусії по шість-вісім разів на день «крутять» пісню «Саня, останься с нами!». Невигадливий мотив і прості слова виконують двоє неголених і зарослих молодих людей під гармошку і гітару. Текст пісні, це нескінченний повтор однієї й тієї самої фрази: «Саня останеться с нами. Все будет окей!».

Як Європа, так і офіційна Москва спробували хоч якось вплинути на президентські вибори в Білорусії. Причому вперше Кремль вирішив зробити ставку на іншого кандидата. Білоруські спецслужби звинуватили Москву в тому, що вона фінансує опозиційних кандидатів. У Росії в «години пік» показували фільми про «хрещеного батька» білоруської злочинності Олександра Лукашенка. А Дмитро Медведев публічно з'ясовував стосунки із президентом Білорусії. Російські ЗМІ опублікували сотні статей, в яких Олександр Лукашенко підданий остракізму й критиці. Олександр Лукашенко «тримав удар», а потім перейшов у наступ. По суті, всю президентську кампанію «антиросійська риторика» була у Лукашенка головною. Мало того, відносно Лукашенка західноєвропейські політики почали казати не тільки «політичну гидоту», а й висловлювати бажання співробітничати з офіційним Мінськом. Щоправда, за однієї умови, щоб вибори були вільними та конкурентними.

Олександр Лукашенко виконав усі вказівки Заходу, у списку опинилося дев'ять опозиційних кандидатів, яким навіть дали виступити по телебаченню. Та всі зусилля суперників Лукашенка були спрямовані на критику його політичного режиму, а не прагнення сподобатися електорату. Серед його основних конкурентів — лідер руху «Говори правду» опозиційний поет Володимир Некляев, колишній заступник міністра закордонних справ Андрій Санніков, заступник голови Об'єднаної громадської партії, ліберальний економіст Ярослав Романчук.

Багато експертів перемогу Лукашенку передбачають уже в першому турі. Для цього йому треба набрати більше 50 відсотків голосів виборців. Цікаво, що «день тиші» у Білорусі, відповідно до законодавства, відсутній, і агітацію не можна проводити тільки безпосередньо в день голосування. На президентських виборах 2006 року в голосуванні взяли участь 92,9% виборців від включених до списків. Лукашенко набрав 83%, а його найближчий переслідувач і єдиний кандидат від білоруської опозиції Олександр Мілінкевич — 6,1% голосів виборців.

Опозицію попередили, що якщо вона не погодиться з результатами виборів і спробує влаштувати силові акції, то «реакція правоохоронних органів, та й військових буде адекватною і жорсткою», заявив Олександр Лукашенко. З огляду на консервативність білоруського обивателя, бажання нічого не змінювати у країні, за принципом «аби тільки війни не було», «хоч би гірше не було», можна припустити, що в неділю білоруси дізнаються ім'я нового президента Білорусії.

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва—Мінськ.

У НОМЕР

► ДОНЕЦЬК

Податківці підписали угоду

У Донецьку укладено угоду про технічне співробітництво між Державною податковою адміністрацією України і Державною податковою інспекцією при Міністерстві фінансів Литовської Республіки. Документ підписали керівники відомств Олександр Папаїка й Модестас Каселяускас. На думку Олександра Папаїки, економіки двох країн сьогодні мають схожі тенденції розвитку, тому співробітництво повинне лише заглиблюватися. Між Литвою й Україною вже підписані угоди про ліквідацію подвійного оподаткування, боротьбу із злочинністю й низка інших важливих договорів. У свою чергу, головний литовський податківець відзначив, що країни Євросоюзу із зацікавленістю розглядають досвід інших країн і готові перейняти позитивні напрацювання. Це вже п'ята угода про технічне співробітництво, підписане Державною податковою адміністрацією України з колегами з інших країн. Раніше такі документи були укладені з податківцями Франції, Нідерландів, Естонії та Угорщині.

Ліна КУЩ.

А ЯК У НИХ?

► ВАРШАВА

Дорослі теж не проти подарунків

До польських діток Святий Миколай приходить на два тижні раніше, ніж до українських. Цікаво, що у сусідів 6 грудня подарунки під подушками з'являються не лише в малечі, а й у тих дорослих, які вірять в існування святого.

Відзначання дня святого Миколая у Польщі теж має свої особливості. Зокрема відкривається «польський офіс» Святого Миколая у населеному пункті Колацінек поблизу Лодзі. Тут можна поринути у казкову «Країну Святого Миколая». Для повнішого відчуття зустрічі з казковим світом родини зупиняються у спеціальному готелі «Зірочка». До ціни проживання (від 40 до 90 доларів за добу) тут включено харчування та білет до «Країни Святого Миколая» з великим дитячим ігровим майданчиком. Але є ще й додаткові атракції, зокрема, відвідання будинків Святого Миколая і Діда Мороза, монетного двору Святого Миколая, загону його оленів, прогулянка казковою стежкою. Тут дітки також можуть перемолоти у спеціальному млині свої погані вчинки та отримати подарунки. На це мають шанс не лише постояльці готелю, а й ті, хто приїде до «Країни Святого Миколая» на кілька годин. Така прогулянка казковими володінями оцінюється в середньому у 30 доларів.

Ті, хто не поїхав з дітьми до «Країни Святого Миколая», дарували солодощі, комп'ютерні ігри та фільми, витративши в середньому від 10 до 30 доларів. Проте, це не означає, що цим подарунковим бум вичерпується. Його продовження очікується на Різдво (25 грудня) та на Новий рік (1 січня). Найбільш популярними подарунками цього року стало телевізійне обладнання (зокрема, домашні кінотеатри), ігрові приставки, аудіокниги та смартфони. За такі подарунки доведеться викласти від 60—100 до 600 доларів.

Проте, як показали соціологічні дослідження, найважливішими для поляків залишаються все-таки атмосфера напередодні та в дні свят, родинні зустрічі та релігійне піднесення. На святковий радісний настрій не матимуть впливу кількість та вартість отриманих подарунків.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Білоруські спецслужби звинуватили Москву в тому, що вона фінансує опозиційних кандидатів

Грецькі журналісти розпочали 48-годинний страйк, вимагаючи від уряду і роботодавців негайного підписання колективних трудових угод з поновлення на роботі звільнених колег, *повідомляє грецьке державне інформагентство АНА-МРА*

17—18 грудня Київ з робочим візитом відвідає мер Москви Сергій СОБЯНІН (УНІАН)

У НОМЕР

► *ТЕРНОПІЛЬЩИНА*

Рубати — зась! Купити — що душа забажає

На Тернопільщині створено штаби для забезпечення охорони хвойних насаджень, які діятимуть до 31 грудня. Як повідомили в обласному управлінні лісового та мисливського господарства, в кожному лісництві організовано спеціальні бригади за участю працівників лісової охорони, міліції, представників громадськості, які проведуть рейди вдень і вночі. Посилено охорону селекційних насаджень, зелених зон міст і сіл.

Самовільно зрубана ялинка обійдеться надто дорого, щоб ризикувати. За деревце (залежно від розміру) доведеться заплатити від 57 до 940 гривень плюс штраф від 85 до 100 гривень. Контролюватимуть також продукцію на ялинкових базарах, стихійних точках. Обов'язкова умова — клеймо на зрізі дерев. Водночас лісники на спеціальних плантаціях заготовляють достатньо ялинок і сосен, щоб кожен бажаючий міг їх придбати.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

► *МИКОЛАЇВ*

Нагорода знайшла будівельників

Група миколаївських будівельників стала лауреатами престижної нагороди. У списку тих, хто отримав премії Академії будівництва України ім. академіка М. С. Будникова, представники ЗАТ «Миколаївський Гіпроград» Сергій Ключ, Анатолій Зубик, Марія Безручко та ВАТ «Житлопромбуд-8» заслужений будівельник Григорій Стерпул і Олексій Подгуренко. А також — заступник міського голови, заслужений будівельник Володимир Гуллер.

Нагорода присуджується на конкурсній основі за вагомий внесок у розвиток галузі. Настільки високого визнання миколаївців удостоєно за застосування нових технологій на будівництві Миколаївського муніципального колегіуму, що став переможцем Всеукраїнського конкурсу «100 кращих шкіл України».

Галина ПОРФИР'ЄВА.

► *РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ*

«Гнилий Жолудь» для неввічливого чиновника

На противагу традиційній нагороді «Кришталевий Жолудь», якою щороку відзначають найдостойніших городян, у Дубні нещодавно встановлено ще й іншу — «Гнилий Жолудь», яку вручатимуть «найневвічливіший» особі міста. Загальноміську акцію з виявлення номінантів на таку аж ніяк не престижну відзнаку започаткувало інтернет-видання «ДУБНО: міський портал». Воно запропонувало городянам самим назвати претендентів на «Гнилого Жолудя». Під формат акції підпадають: чиновники (працівники податкової, ЖЕКів, міської ради, комунальної сфери тощо), приватні підприємці (водії маршрутних автобусів, працівники магазинів, кафе, барів, ресторанів тощо), медики. «Ми сподіваємось, що привернення уваги до неввічливості, брутального поведіння з людьми дасть змогу підвищити рівень поваги між городянами», — зазначив керівник акції «Гнилий Жолудь» Віктор Ковтуненко. Можливо, досвід дубенчан стане повчальним і для інших міст та районів області.

Олександра ЮРКОВА.

Несподіванка від Ліни Костенко

Учора легендарна поетеса Ліна Костенко після 20-річного «творчого мовчання» представила роман «Записки українського самашедшого».

У досить великому прес-центрі Укрінформу, де відбувалася прес-конференція поетеси, не було жодного вільного місця, та й взагалі на звичне спілкування з пресою презентація була не схожа. Багато відомих газет, інформагентств представляли особисто головні редактори. Журналісти прийшли із квітами. Проте Ліна Костенко поспішила попередити, що її «подарунок» сподо-

бається не всім. «Цей миколайчик не дуже солодкий», — сказала армії шанувальників поетеса, яка тепер стала ще й прозаїком.

За словами Ліни Костенко, у своєму романі вона намагалася переосмислити зміни, пов'язані з переходом нашої країни у третє тисячоліття. Академік Іван Дзюба назвав цей твір «вражаючою хронікою душі інтелігента у світі абсурдів — українського і планетарного».

За словами видавця Івана Малковича, роман, виданий тиражем десять тисяч примірників, уже почав надходити до книгарень. Пан Малкович додав: «Книга вражає по-справжньому. Це буде несподіванка».

Тетяна ПАСОВА.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Прокоментували обшуки у квартирах керівників університету

Прокуратура Донецчини порушила кримінальну справу за фактами розкрадання майна Донецького національного університету в особливо великих розмірах та службової підробки з боку посадових осіб навчального закладу. Як повідомив відділ зв'язків із громадськістю ГУМВС України в Донецькій області, за дорученням прокуратури та на підставі рішення суду управлінням Державної служби боротьби з економічною злочинністю області проведено низку слідчих дій, у тому числі обшук за місцем проживання одного з керівників університету.

Як повідомляв «Голос України», обшуки були проведені на квартирах екс-проректорів Тетяни Лев і Віктора Бондаренка, а також проректора Миколи Іваніцина. А в четвер у робочому кабінеті Лев, яка до зміни влади в університеті була проректором із фінансово-економічних питань, міліція проводила обшук двічі: вранці та ввечері. Тетяна Лев є дружиною завідувача кафедри економічної кібернетики Юрія Лисенка, якого конференція трудового колективу минулого тижня висунула на посаду ректора навчального закладу. Кандидатуру Лисенка має затвердити Міністерство освіти.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

В'язні припинили голодовку

У Новгород-Сіверській установі виконання покарань №31 близько 20 в'язнів припинили голодовку. Напередодні вони підтримали ініціатора акції Ебазера Алієва. Протестанти були незадоволені умовами утримання та харчуванням. За фактом голодовки Генеральна прокуратура провела перевірку в Новгород-Сіверській установі виконання покарань №31, де перебуває до 200 в'язнів.

Як показала перевірка, яку проводило раніше обласне КРУ, у Менській виправній колонії № 91 та Новгород-Сіверській установі виконання покарань № 31 виявлено факти, коли гроші, що надходили від засуджених або осіб, які прибули до них на побачення, спрямовувалися не на утримання кімнат побачень, а на інші цілі. Таким чином, не за цільовим призначенням використано 44 тисячі гривень. А кошти у загальній сумі 274 тисяч гривень, що утримувалися із заробітку засуджених за комунально-побутові послуги, харчування тощо, зараховували не до загального, а до спеціального фонду.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

ФОТОФАКТ

Фото Арвідаса ШЕМЕТАСА (Укрінформ).

Універсальна наукова бібліотека імені Івана Франка в Сімферополі відзначає 90-річчя.

Зрозумій світ незрячих

У Луцьку відбулася презентація дитячої книжечки «Навчаймось бачити разом». Її автор — голова правління Волинської обласної дитячої організації «Центр розвитку дитини», завідувач Луцької міської психолого-медико-соціальної консультації Людмила Вознюк намагається відповісти на питання, як навчити малюків розуміти проблеми незрячих людей, чому важливо змалку навчати дитину берегти свій зір.

На презентації відзначалося, що в Луцьку близько трьох тисяч дітей мають проблеми із зором, і часто здорові ровесники ставляться до них упереджено.

Книжечка містить спеціальну сторінку, надруковану шрифтом Брайля, і здорові хлопчики та дівчатка можуть на дотик відчутися всю складність такого читання.

Участь у створенні видання взяли й вихованці Луцької художньої школи. Їхні малюнки розповідають, якими вони бачать проблеми незрячих.

«Навчаймось бачити разом» — це перша книжечка із серії для дошкільнят «Час пізнавати». Дві наступні будуть присвячені проблемам глухонімих дітей та дітей, які пересуваються на візках.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Люди залишають свої країни у пошуках роботи

Щороку в цей день лунають заклики до міжна-родного співтовариства приділяти більше уваги іммігрантам, які опинилися у скрутному становищі і потребують допомоги та захисту.

Представництва Міжнародної організації праці (МОП) та Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні презентували останні факти, цифри та тенденції у сфері міграції. За їх даними, кожен із 33 людей на планеті сьогодні є мігрантом, і понад 214 мільйонів людей щороку перетинають міжнародні кордони. Протягом останніх десятиліть ця цифра суттєво зросла (порівняно зі 191 мільйоном у 2005-му), й до 2050 року кількість міжнародних мігрантів у світі становитиме 450 мільйонів.

За оцінками МОП, у світі налічується близько 94 мільйонів економічно активних мігрантів, які разом із своїми сім'ями становлять майже 90 відсотків загальної кількості міжнародних мігрантів. Експерти вважають, що глобальна міграція — це більшою мірою питання ринку праці, ніж питання біженців, шукачів притулку чи громадської безпеки, наголошує організація.

— Міжнародна організація праці розглядає міграцію в контексті ринку праці та гідної праці для всіх. Неспроможність держав в умовах глобалізації створювати нові робочі місця для своїх громадян є головним фактором, що сприяє зростанню міграційного тиску. Коли люди не можуть знайти роботу вдома, в межах своєї громади, вони змушені шукати її деінде, — коментує ситуацію Національний координатор МОП в Україні Василь Костиця.

На думку голова представництва МОМ в Україні пана Манфреда Профазі, уряди тих країн, які вироблять ефективну та якісну міграційну політику, матимуть переваги над іншими країнами, оскільки міграція, якщо вона добре керована, приносить користь усім сторонам — країнам походження та призначення, суспільствам, що приймають, мігрантам та їхнім родинам.

Ольга ВІТЕР.

НАША ДОВІДКА

18 грудня 1990 року Генеральна Асамблея ООН ухвалила Міжнародну конвенцію про захист прав трудящих-іммігрантів та членів їх родин. 4 грудня 2000 року засновано Міжнародний день мігранта. Таке рішення прийнято тому, що останніми роками значно зросла кількість іммігрантів в усьому світі.

Самозахоплювачів знають за списком

У Криму в списку учасників масових самозахоплень значаться 3 740 чоловік. Про це заявив глава Республіканського комітету АРК у справах міжнаціональних відносин і депортованих громадян Едуард Дудаков. Зокрема, 2947 осіб претендують на ділянки в Сімферополі й Сімферопольському районі.

Голова відомства уточнив, що з 2007 року ці списки практично не змінилися, і

не всі громадяни надають про себе інформацію, побоюючись переслідувань. При цьому щорічно в Крим повертається близько 500 раніше депортованих родин.

Водночас, за словами Едуарда Дудакова, без прийняття закону про відновлення прав депортованих неможливо вирішити багато земельних проблем репатріантів.

Георгій ВЕРВЕС.

Крим.

Флагман юридичної освіти

Київському університету права — 15!

Днями свій ювілей із розмахом відсвяткував Київський університет права — єдиний вищий навчальний заклад на теренах нашої держави, що підпорядковується Національній академії наук і вже протягом 15 років тримає високу марку провідного вузу правової освіти й науки в Україні.

— Кожен ВНЗ намагається виробити свій стиль, наш стиль — це бути сучасними, креативними й соціально корисними. Ми намагаємося виховати гармонійну особистість, адже молоде покоління юристів — високоінтелектуальні, творчі люди з багатим внутрішнім світом, — розповів «Голосу України» ректор

КУП НАН України Юрій Бошицький (**на знімку в центрі**).

Історія вузу починається з 1995 року, коли створюється вища школа права при Інституті держави і права ім. В. П. Корецького. На той час це була надзвичайно вдала ідея академіка Юрія Шемшученка, який і став першим ректором новоствореного закладу. Без праці цієї людини не було б видно здобутків його наступників. Уже через кілька років навчальний заклад отримав нинішню назву і відкрив філіали в Ужгороді та Рівному. Нині в університеті навчається понад дві з половиною тисячі студентів: для порівняння — перший набір до

Порятунок хлопчика лікарі називають дивом

Фото Миколи М'ЯШКИКОВА (Укрінформ).

Семирічний Олег Скалярський (**на знімку**) залишається в реанімації Дніпропетровської дитячої обласної лікарні. Але нині медики стверджують, що його життя ніщо не загрожує. Хлопчик урятувався з пожежі. Коли спалахнув вогонь, він, його мати та 70-літня бабуся опинилися відрізними вогненною стіною від вхід-

них дверей. У паніці вони вибігли на балкон, і мати кинула сина із четвертого поверху, стрибнувши слідом за ним. Бабуся залишилася на балконі. У цей час у двір уже в'їжджали пожежні автомобілі. Бабусю спустили з балкона пожежною драбину. Те, що ати та син, упавши з такої висоти, вижили, медики називають дивом.

На дитячу лікарню уряд виділив 5 мільйонів гривень

На добудову Чернівецької міської дитячої клінічної лікарні, закупівлю необхідного обладнання та меблів виділено 5 мільйонів гривень. Кошти надійшли із Стабілізаційного фонду Держбюджету. Центр дитячої хірургії для Чернівецької міської дитячої клінічної лікарні розпочали зводити ще до 600-річчя Чернівців, яке місто відзначило у 2008 році. Планувалося, що половинну коштів на реалізацію цього соціального проекту знайде місто, а решту, насамперед на обладнання центру, надасть держава. Однак субвенцію у розмірі 100 мільйонів гривень Чернівці не отримали і змушені були самотужки реалізовувати проект. Цього року у серпні місто отримало перший транш у розмірі 5 мільйонів гривень і днями — таку ж суму другого траншу. Для запуску центру дитячої хірургії потрібно ще близько 10 мільйонів гривень.

Сергій СУЛИМА.

Чернівці.

Харчуйтеся без посередників

У Ясинуватському районі (Донецька обл.) розпочато будівництво оптового ринку сільськогосподарської продукції «Донбас». Це перший об'єкт, який споруджується в рамках державної цільової програми. «Ринок стане одним із найбільших на південному сході України», — розповів заступник голови обласної державної адміністрації Кім Берестовий.

Після відкриття ринку тут працюватимуть півтори тисячі осіб. Влада обіцяє доступні ціни без посередників та продукцію від виробників. На ринку будуть споруджені спеціалізовані термінали для торгівлі овочами, фруктами, м'ясом та м'ясопродуктами, молочними продуктами, рибою та квітами. Перед-

бачаються склади, логістична платформа, виставкові та офісні приміщення, овочесховища, лабораторія контролю безпеки продукції.

Будівництво ринку обійдеться у 388 мільйонів гривень, які будуть вкладені протягом чотирьох років. Термін окупиється проекту — сім з половиною років.

Загалом державна цільова програма будівництва оптових ринків сільськогосподарської продукції передбачає спорудження в Україні 25 ринків. Орієнтовний обсяг коштів на виконання програми — 4 мільярди гривень. У першу чергу вирішено спорудити такі об'єкти у містах, які прийматимуть Євро-2012, — Донецьку, Львові та Києві.

Вл. інф.

КУП становив близько двох десятків молодих людей.

— Сьогодні заняття з 206 навчальних дисциплін у нас проводять 150 викладачів. Це провідні науковці в галузі юриспруденції, академіки, члени-кореспонденти НАН, — підкреслив Ю. Бошицький. — Нам лише п'ятнадцять, ясна річ, це невеликий проміжок часу, але, коли врахувати, що наша держава теж молода, то ми йдемо в ногу з часом.

Дійсно, Київський університет права першим у нашій країні почав запроваджувати сучасну модель навчання — майстер-класи визнаних вітчизняних та зарубіжних учених і авторитетних юристів-практиків.

— У сфері юриспруденції майстер-класи — явище не зовсім звичайне і для багатьох закордонних вузів, однак це нова, вельми ефективна форма підготовки майбутніх юристів, — сказав ректор. — Підготовці правників із практичними навичками сприяє також діяльність юридичної клініки «Фенікс», у якій студенти старших курсів під керівництвом досвідчених викладачів надають безкоштовну правову допомогу малозабезпеченим верствам населення.

Віднедавна у вузі викладають чотири іноземні мови, а міжнародні зв'язки КУП зміцнюються з року в рік з університетами Росії, Угорщини, Греції, Словаччини, Румунії тощо.

Така робота вже дає свої плоди. Київський університет права славиться своїми успішними випускниками. Багато хто з них обіймає престижні посади в органах державної влади, іноземних представництвах, підприємницьких установах, юридичних фірмах, нотаріальних та адвокатських конторах. Ще одним підтвердженням успішної роботи стала нещодавня перемога студентки 4-го курсу Марії Осядлої у всеукраїнському конкурсі «Юрист року 2010».

На урочистостях з нагоди 15-річчя вузу були присутні народні депутати, співробітники секретаріату Президента, посадовці Кабміну та провідні науковці вітчизняних і європейських навчальних закладів.

Наталія ОВДІЄНКО.

Грип бере в облогу регіони

Україна грипує на регіональному рівні — в окремих областях, де перевищено епідемічний поріг захворюваності. Про це заявив доцент кафедри дитячих інфекційних захворювань та імунології Національної медичної академії післядипломної освіти ім. Шупика Федір Лапій. На його думку, грип трохи здасть свої позиції під час новорічних свят, коли люди сидитимуть удома.

Ну, а поки що він продовжує окупацію на місцевому рівні. Так, за попередню добу у Львові на грип та ГРВІ занедужало понад тисячу осіб. Госпіталізовано дванадцять. Про це ІМК повідомили в Управлінні охорони здоров'я Львівської міської ради з посиланням на дані СЕС. Нагадаємо, з 9 грудня з метою запобігання поширенню захворюваності львівські школи закрито на карантин.

Відзначивши день Святого Миколая, і школярі Хмельницького з понеділка підуть на карантин. Як повідомив заступник міського голови Григорій Демченко, на спеціальний протиепідемічний режим роботи переходять лікувально-профілактичні установи. Тимчасово обмежать проведення культурно-масових заходів і дитячих кіносеансів та вистав, **передає наш спецкор Ірина Козак.**

А в столиці депутати Київської ради непокояться про здоров'я киян. Зокрема, тривогу в них викликає той факт, що громадяни часто-густо без призначення лікаря, за порадами реклами, купують ліки і займаються самолікуванням. Тому депутати направили звернення до Верховної Ради України, в якому пропонують заборонити публічну рекламу медпрепаратів.

Експерти стверджують: майже половина лікарських засобів, придбаних без призначення лікаря, купується без особливої потреби. Близько 87 грн. середньостатистичний українець щорічно витрачає на таблетки й пігулки дарма. Лікарі нагадують, що самолікування може призвести до негативних наслідків. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, летальні наслідки внаслідок неправильного й безконтрольного прийому ліків посідають п'яте місце серед причин смертності.

Вл. інф.

► ВІННИЧЧИНА

Горілчану сировину через кордон переправляли по трубі на дні Дністра

Трубу з поліпропілену довжиною п'ятсот метрів, прокладену по дну Дністра, виявили оперативники Вінницького обласного управління СБУ та прикордонники Могилів-Подільського прикордонного загону.

У такий спосіб спритники переправляли спирт з українського на молдовський берег. Як пояснили у прес-службі УСБУ у Вінницькій області, встановлення такого спиртопроводу неможливе без застосування спеціальної техніки. Дністер — річка швидкоплинна. Незважаючи на це, трубу надійно закріпили на триметровій глибині. Виявили її у Ямпільському районі. Починався спиртопровод на обійсті одного з жителів села. Запах спирту, яким просякнута труба, дає підстави припускати, з якою метою її використовували. Хто саме, нині встановлює слідство.

У листопаді ц. р. слідчі СБУ порушили кримінальну справу за фактом контрабанди на українсько-молдовському кордоні 16 тонн спирту. Трохи раніше до різних термінів ув'язнення засуджено п'ятьох членів організованого злочинного угруповання, затриманих за контрабанду через Дністер 14 тонн тієї ж продукції, повідомила кореспонденту «Голосу України» керівник прес-служби УСБУ у Вінницькій області Ірина Єрмолова.

Віктор СКРИПНИК.

18 грудня — Міжнародний день мігранта

Біженець із Конго Какеза Мюганга Блез, його дружина Нсай Тереза та їх донька Нурдіна задоволені умовами свого утримання.

Біженка з Афганістану готує їжу на кухні.

Тут дружба — звичай, а братерство — закон

Сьогодні в цьому затишному чотириповерховому будинку проживає 153 людини з 30 країн. Війни, політичні чвари, голод, геноцид погна-ли цих людей з Батьківщини в пошуках кращої долі для себе й своїх дітей. Так вони опинилися в Одесі, де одержали притулок і їжу під дахом Пункту тимчасового розміщення біженців.

У цьому домі дружба — звичай, а братерство — закон. Будинок зведено на кошти, виділені представництвом управління Верховного комісара ООН у справах біженців в Україні. Утримання Пункту тимчасового розміщення біженців здійснюється в рамках державного бюджету України.

Як живеться мешканцям цього оазису милосердя й добра?

— Добре нам тут, нами опікуються, нам допомагають, — розповідали нам біженець із Конго Какеза Мюганга Блез і його дружина Нсай Тереза. У них підростає донька Нурді-

на, а все сімейство вже адаптувалося до реалій українського життя.

Традиційно в Пункті розміщення біженців знаходили притулок люди, котрі прибувають із країн Африки, Латинської Америки та Південно-Східної Азії. Але останнім часом Одеса почала приймати після відомих подій біженців з Киргизії та Узбекистану.

Дильшат і Ферузахол Тургунбаєви покинули Киргизію із чотирма дітьми. В Одесі вони очікують одержання статусу біженця й звикають до спокійного життя.

Чим займаються і як живуть мешканці Дому дружби й братерства?

— Головна мета тих, хто прибуває до України — одержати статус біженців, — розповів начальник управління з міграційної служби в Одеській області Іван Супруновський. — Процес — не швидкоплинний й іноді розтягується через необхідність одержання офіційної інформації на кілька місяців.

Мадур Пперума Аратігі Ашин Рашель і Мадур Пперума Аратігі Нішіка Ніколь уперше побачили море в Одесі. Їхні батьки прибули в Україну зі Шрі-Ланки й очікують надання їм статусу біженців. А в цей час родина смуглих ланкійців мешкає в Пункті тимчасового розміщення біженців, розташованому в курортній зоні Одеси на березі моря.

Ті, хто прибуває до Пункту тимчасового розміщення біженців, проходять первинний медичний огляд, їх знайомлять із правилами проживання й необхідністю виконання цих правил. Нашим підопічним щомісяця видають безплатні продуктові набори. Для тих, хто прагне одержати професію, організовують спеціальні курси для навчання.

Цього року в Одесу разом з батьками, які претендують на одержання статусу біженців, прибуло 12 дітей. Шестеро з них після проведення тестування були зараховані до школи №85, де навчання ведеться українською мовою, троє дітей отримуватимуть освіту російською мовою в 65-й школі, а трьом маляткам рекомендовано відвідування курсів з вивчення української мови.

До речі, багато мешканців Пункту тимчасового розміщення біженців досить упевнено говорять українською мовою.

— А як же без знання дер-

Для дітей підготовано ігрові та навчальні кімнати.

жавної мови можна працювати, — ділилися з нами своїми враженнями біженці з Афганістану Мохамад Сімо Рафік і Мохамад Адела Рафік.

— Україна дала нам притулок, тут в Одесі ми одержали спеціальність перукаря й можливість отримати роботу, — кажуть Сімо й Адела Рафік.

У Пункті розміщення бі-

женців відзначають усі державні свята України й свята країн, звідки вони прибули. І, погодьтеся, незвично слухати виконання державного гімну України на пушту, дарі, узбецькою, португальською, французькою мовами.

Леонід БРОВЧЕНКО,
В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Звичайні клопоти у пральні.

Пункт тимчасового розміщення біженців надійно охороняється.

10 грудня.
У Міжнародний день прав людини біля адміністрації Президента України відбулася акція з вимогою провести слухання в РНБО на тему: «Права людини в діяльності МВС».

11 грудня.
На столичному майдані Незалежності відкрито льодову ковзанку просто неба.

12 грудня. Ужгород. Вечорниці в День святого Андрія.

13 грудня. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, Президент України Віктор Янукович, Прем'єр-міністр України Микола Азаров (справа наліво) під час засідання Ради регіонів за участю голів обласних та районних адміністрацій, представників Кабінету Міністрів.

14 грудня. Під час пленарного засідання Верховної Ради України міністр фінансів Федір Ярошенко представив проект закону про Державний бюджет України на 2011 рік, який було прийнято у першому читанні 275 голосами.

15 грудня.
Мітинг воїнів-афганців біля Верховної Ради проти невиконання Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

16 грудня. У столичному Українському домі відкрито Благодійний дитячий книжковий ярмарок до Дня святого Миколая.

Завдяки тому, що всі порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці усунуто в найкоротші терміни, Держгірпромнагляд України дозволив відновити експлуатацію встановлених на Майдані Незалежності в Києві атракціонів, *повідомляє прес-служба Держгірпромнагляду*

Генпрокуратура Російської Федерації надіслала до компетентних органів України запити про видачу Володимира Алексєєва та В'ячеслава Рябцева для притягнення їх до кримінальної відповідальності на території РФ, *повідомила офіційний представник Генпрокуратури Росії Марина ГРИДНЄВА*

Закони, що незабаром змінять наше життя

Підбиваючи підсумки року, що минає, можна констатувати високу продуктивність роботи Верховної Ради. Протягом 2010-го парламент прийняв більш як дві сотні законів, із них понад 30 — повноцінні, написані «з нуля» документи, решта — внесення змін до чинних законодавчих актів. Спробуємо розібратися, як унаслідок цього вже з 2011 року зміниться наше з вами життя.

Допомога при народженні дитини зросте

Закон «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» щодо виплати допомоги при народженні дитини» від 17.11.2009 року, №1723-VI

З наступного року зросте розмір допомоги при народженні дитини. Допомога обраховуватиметься виходячи з розміру прожиткового мінімуму (ПМ) для дітей віком до 6 років. Якщо держбюджет буде прийнято в запропонованій Кабміном редакції з розміром відповідного ПМ у 816 гривень, допомога на початок року становитиме:

- для першої дитини — близько 18 000 гривень;
- для другої дитини — близько 37 000 гривень;
- для третьої та кожної наступної — близько 73 500 гривень.

Допомога сплачуватиметься одноразово в розмірі близько 7 500 гривень, залишок суми — протягом наступних 1—3 років.

Державні та місцеві бюджети формуватимуться за новими правилами

Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 року, №2456-VI

У новій редакції Бюджетного кодексу, що набирає чинності з наступного року, вдосконалено окремі питання процедури розгляду і прийняття державного та місцевих бюджетів; порядку управління бюджетними коштами; системи фінансового контролю тощо.

Порядок сплати внесків до державних фондів спроститься

Закон «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.08.2010 року, №2464-VI

Досі роботодавці за своїх найманих працівників сплачували кошти до різноманітних державних фондів (пенсійного; на випадок безробіття; тимчасової втрати працездатності; від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання). Для цього, потрібно було ставати на облік у п'яти різних установах, подавати звіти та сплачувати внески за п'ятьма різними адресами і рахунками.

З наступного року процедура значно спростується. Сплачувати потрібно буде єдиний внесок до Пенсійного фонду. Обов'язок сплати єдиного внеску покладено також на самозайнятих осіб, у тому числі підприємців на єдиному податку. «Спрощенці» відтепер платитимуть єдиний соціальний внесок в розмірі 338—458 гривень.

Відкритих та закритих акціонерних товариств більше не буде

Закон «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008, №514-VI

До травня 2011 року всі акціонерні товариства повинні перереєструватися. Закриті акціонерні товариства — на приватні акціонерні товариства, відкриті — на публічні акціонерні товариства. Статути та інші внутрішні документи акціонерних товариств у цей само строк має бути приведено у відповідність до закону. Починаючи з травня в країні діятимуть лише іменні акції в бездокументарній формі.

За видачу фіктивних векселів штрафуватимуть

Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу векселів» від 09.09.2010 року, №2511-VI

Відтепер видача фіктивного векселя буде каратися адміністративним штрафом від 6 800 до 8 500 гривень. Право скласти протокол про адміністративне правопорушення матимуть посадові особи Нацбанку, органів податкової, контрольної-ревізійної служби, Держкомісії з цінних паперів та фондового ринку. Рішення про накладення штрафу прийматимуть суди. Крім цього, виконавча служба матиме право примусово стягувати майно на підставі опротестованого нотаріусом векселя.

У судах запровадять автоматизовану систему документообігу

Відповідні зміни внесені до Цивільного процесуального кодексу, Кримінально-процесуального кодексу, Господарського процесуального кодексу та Кодексу адміністративного судочинства

Нова автоматизована система буде застосовуватися до всіх позовних заяв та листів, що надходять до суду. Після їх реєстрації програма автоматично розподілятиме справи між суддями за принципом вірогідності. Критерієм буде лише «завантаженість» того чи іншого судді, а також неможливість перегляду суддею свого ж рішення. Усі ухвали, рішення, постанови, інші судові документи зберігатимуться не лише в паперовому архіві, а й в електронній базі. Це, на думку парламентаріїв, повинно сприяти швидшому і справедливішому здійсненню судочинства.

Спори, пов'язані з нарахуванням та виплатою пенсій, передадуть адміністративним судам

Закон «Про судову стрію і статус суддів» від 07.07.2010 року, №2453-VI

Незважаючи на те, що закон «Про судову стрію і статус суддів» уже діє, окремі його положення набудуть чинності лише з початку наступного року. Так, з 2011 року, якщо вам неправильно нарахували пенсію чи є проблеми з її випла-

тою, потрібно буде звертатися не до суду загальної юрисдикції, а до адміністративного суду. Порядок підготовки та подачі позову визначатиметься Кодексом адміністративного судочинства.

Чиновників каратимуть за подарунки та працевлаштованих родичів

Закон «Про засади запобігання та протидії корупції» від 11.06.2009 року, №1506-VI

Набрання чинності цим законом, який було прийнято ще в середині 2009 року, декілька разів відкладалося. Та, схоже, що з наступного року він таки запрацює. Закон стосується широкого кола осіб: починаючи від найвищого державного керівництва, народних депутатів та депутатів місцевих рад, державних службовців усіх рівнів і закінчуючи посадовими особами державних компаній, аудиторів, експертами, оцінювачами, нотаріусами тощо. З наступного року для цих осіб діятимуть спеціальні правила, порушення яких вважатиметься корупційним діянням. Так, не можна буде приймати подарунки, «які не відповідають загально визначеним уявленням про гостинність» (іншими словами, «засівати» столаровими купюрами відтепер буде незаконно). У будь-якому разі вартість подарунка не повинна перевищувати однієї податкової соціальної пільги (на сьогодні це 461 гривня). «Корупційними» будуть вважатися лише ті подарунки, що отримані у зв'язку з виконанням службових обов'язків.

Діятимуть тепер і нові обмеження щодо працевлаштування родичів. Щоправда, стосуватимуться вони вузького кола — державних службовців, депутатів та посадовців органів місцевого самоврядування. Закон забороняє їм мати в безпосередньому підпорядкуванні близьких осіб (дітей, чоловіка чи дружину, рідних братів і сестер, діда, бабу, усиновлювачів чи усиновлених, осіб з якими вони разом проживають). З наступного року чиновники зобов'язані будуть декларувати не лише доходи, а й витрати. У разі відкриття рахунку в іноземному банку потрібно буде повідомити податкову в 10-денний строк. За порушення нових антикорупційних правил чиновників звільнять з роботи, застосовуватимуть кримінальну та адміністративну відповідальність.

За корупцію нестимуть відповідальність ще й підприємства

Закон «Про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень» від 11.06.2009 року, №1507-VI.

З наступного року за корупційні діяння каратимуть не лише громадян, а й підприємства. Стягнення для юридичних осіб застосовуватимуть у разі, якщо злочин на користь підприємства вчинить керівник, представник або засновник підприємства. Відповідальність накладатиметься у вигляді:

- штрафу (від 17 000 до 255 000 гривень);
- заборони займатися певним видом діяльності;
- конфіскації майна;
- ліквідації юридичної особи.

На автостоянках безкоштовно виділятимуть місця для інвалідів

Закон «Про внесення змін до статті 30 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» від 01.07.2010 року, №2409-VI

З 1 січня 2011 року власники стоянок будуть зобов'язані виділяти місця для безплатного паркування автомобілів інвалідами з ураженнями опорно-рухового апарату. Таких місць на стоянці повинно бути не менш як 10 відсотків від загальної кількості місць (та в будь-якому разі не менш як одне). Місця для інвалідів має бути позначено відповідною розміткою та знаками. Порядок виконання цього закону уточнюватиметься Кабміном.

Набирають чинності нові податкові правила

Податковий кодекс від 2 грудня 2010 року, №2755-VI З 2011 року вперше в Україні почне діяти Податковий кодекс, що регулюватиме сплату всіх видів податків. Розглянемо окремі його положення докладніше.

Податок з доходу фізичних осіб (вираховується із зарплати та сплачуватися з усіх доходів громадян, що не займаються підприємництвом) як і раніше становитиме 15 відсотків. При цьому для осіб, чий щомісячний дохід більш як 10 мінімальних заробітних плат (МЗ) (в проєкті держбюджету на 2011 рік МЗ на початок року становитиме 941 гривню, 10 МЗ відповідно дорівнюватимуть 9 410 гривням), діятиме спеціальний податок розміром у 17 відсотків.

Стягуватися податок буде так: частина місячного доходу в межах 10 МЗ оподатковуватиметься 15 відсотками, перевищення — за 17-відсотковою ставкою. Декларацію відтепер потрібно буде подавати до 1 травня року, наступного за звітним (раніше її подпвали до 1 квітня).

Плата за землю в межах населеного пункту як і раніше становитиме 1 відсоток на рік від суми оцінки. Що ж стосується, земельних ділянок, щодо яких не проведено оцінки, ставка податку за квадратний метр зросте приблизно втричі.

Податком на нерухомість обкладатимуть квартири і житлові будинки. Розмір податкових ставок такий:

- для квартир площею до 240 кв. м. та будинків до 500 кв. м. податок становитиме 1 відсоток мінімальної зарплати на 1 кв. м. на рік (згідно з проєктом держбюджету на 2011 рік з МЗ у 941 гривню, ставка на початок року становитиме 9,41 гривні за 1 кв. м на рік);
- для квартир площею понад 240 кв. м. та для будинків розміром 500 кв. м. і більше податкова ставка становитиме 2,7 відсотка МЗ на рік (25,4 гривні за 1 кв. м на рік).

Не варто турбуватися громадянам, чії квартири менш як 120 кв. м., а будинки менш як 250 кв. м. Вони податок на нерухомість сплачувати не будуть. Чії помешкання більш — платитимуть лише за перевищення. А хто володіє декількома квартирами чи будинками, може використати цю пільгу по відношенню до одного із своїх помешкань. Урахуйте також, що податком обкладатиметься лише житлова площа.

Транспортний збір з наступного року сплачуватимуть лише під час реєстрації транспортного засобу (ТЗ). Розмір реєстраційного податку визначатиметься з урахуванням об'єму двигуна ТЗ. Для прикладу: власники легкових автомобілів з об'ємом двигуна до 2,5 літра платитимуть від 3 до 10 гривень за 100 куб. см. двигуна. Власники потужніших автомобілів з об'ємом мотору більш як 2,5 літра сплачуватимуть від 25 до 60 гривень за 100 куб. см.

Щорічний транспортний збір, що стягувався під час проходження техогляду, скасовано.

Недоотримання надходжень до бюджету в зв'язку зі скасуванням щорічного транспортного збору законодавці компенсували збільшенням акцизу на пальне. Це неминуче призведе до зростання роздрібних цін на заправках, а відтак водії сплачуватимуть не напрямую, а опосередковано — купуючи пальне на АЗС.

Ставка **податку на прибуток підприємств**, яка на сьогодні становить 25 відсотків у наступні чотири роки буде поступово знижуватися:

- в 2011 році вона становитиме 23 відсотки;
- в 2012 році — 21 відсоток;
- в 2013 році — 19 відсотків;
- в 2014 році — 16 відсотків.

У кодексі містяться нововведення, що унеможливлять деякі способи уникнення сплати податків. Так, юридичним особам заборонили списувати на витрати суми, сплачені «спрощенням» (підприємцям на єдиному податку). Досі була поширена практика, коли підприємства отриманий дохід переказували «своїм» підприємцям, а ті, сплативши 200 гривень єдиного податку, переводили їх у готівку. Втім, норма про заборону таких зловживань почне діяти лише з 1 квітня 2011 року.

Єдиний податок для підприємців залишився без змін. Як і раніше, фізична особа — підприємець, річний оборот якої не перевищує 500 000 гривень, а кількість найманих працівників — не більш як 10 осіб, платить податки за спрощеною системою, а саме до 200 гривень на місяць.

Податок на дохід від банківського депозиту, що становитиме 5 відсотків, діятиме лише з 2015 року.

Податок на додану вартість (ПДВ) протягом наступних трьох років збережеться на рівні 20 відсотків. З 1 січня 2014 року він знизиться до 17 відсотків.

Податкові пільги з наступного року буде застосовано до окремих галузей народного господарства та окремих видів діяльності. Так, на 10 років буде звільнено від сплати податку на прибуток підприємства, що отримали свій дохід від:

- готельного бізнесу, за умови, що цими підприємствами було збудовано або капітально відремонтовано готелі (три-, чотири-, п'ятизіркові) та введено в експлуатацію не пізніше 1 вересня 2012 року;
- виробництва товарів легкої промисловості;
- продажу електроенергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії;
- суднобудування;
- літакобудування;
- машинобудування для агропромислового комплексу.

До 1 січня 2015 року звільняються від сплати податку на прибуток видавництва, підприємства поліграфії, якщо такий прибуток отримано від виготовлення книжкової продукції. Певні пільги з оподаткування до 1 січня 2016 року матимуть кінематографи та мультіплікатори.

Про зміну Правил дорожнього руху, що діятимуть з наступного року, а також про проєкти Житлового, та Трудового кодексів читайте в наступних номерах.

САМОВРЯДУВАННЯ		ОФІЦІЙНО	
<h2>Чому опозиціонерів кидають за ґрати? Чого тут більше: політики чи криміналу</h2> <p>Чинний режим посилює репресивні дії проти опозиції і своїх політичних опонентів. На цьому під час учорашнього брифінгу в парламенті наголосив экс-голова СБУ Олександр Турчинов.</p> <p>За його словами, свідченням цього може слугувати чергове затримання пред-</p>		<p>ставника уряду Юлії Тимошенко. Так, экс-міністра екології Юрія Філіпчука було викликано на допит до Генеральної прокуратури, звідки він не повернувся. Його затримання пов'язують із діяльністю компанії «Венко». Нагадаємо, свого часу компанія «Венко» мала розробляти шельф Чорного моря, але уряд Тимошенко скасував угоду. «Розповідаючи байки про замовні аудити, обливаючи брудом своїх політичних опонентів, влада чітко й системно працює за схемою помсти тим людям, які захищали державні інтереси, які кинули виклик мафії, що хотіла встановити повний контроль над Україною», — наголосив О. Турчинов. Він переконаний: і Міністерство екології, і Кабінет Міністрів діяли в інтересах держави, в межах чинних законодавства й Конституції. «Ми повернули українському народу його над-</p>	
<h2>Оптимізація кадрів: де скорочують, а де розширюють</h2> <p>Кадрова революція на Тернопільщині не буде надто болісною. Принаймні на рівні обласної державної адміністрації. Знаючи, що адміністративна реформа неминуча, останні півроку тут не заповнювали вакансій, а це 20 відсотків персоналу, який належить скоротити.</p> <p>Підуть на заслужений відпочинок пенсіонери, частини вивільнених допоможуть влаштуватися в інші установи та організації — загалом це ще приблизно 10 відсотків. Дещо складніша ситуація в районних державних адміністраціях,</p>		<p>баня, яке може забезпечити енергетичну безпеку України на десятиліття». На переконання політика, стосовно «Венко» відпрацьовується та само схема, яка була задіяна з «Росукренерго», — звернення до Страсбурзького суду, мирового угода за рахунок інтересів держави.</p> <p>Крім того, за словами О. Турчинова, для того, щоб кинути своїх опонентів за ґрати, влада повертається до справ часів Кучми. Так, відновлено розслідування справи стосовно народного депутата Андрія Шкіля («БЮТ-«Батьківщина»), який був активним учасником руху «Україна без Кучми». Екс-голова СБУ констатував: «Я вважаю вищим цинізмом відновлення справи проти людей, які виступали проти влади, що спробувала приховати страшне вбивство журналіста Георгія Гонгадзе».</p> <p>Олена ГОРБУНОВА.17</p>	
<h2>ТОЧКА ЗОРУ</h2> <p>Голова обласної ради Олексій КАЙДА: «Адміністративна реформа недостатньо добре підготовлена. Вона має бути націлена не просто на скорочення, а на зміну функцій управління».</p>		<p>Проте днями депутати обласної ради прийняли рішення повернути їх голові. У рішенні сказано, що за особливий характер роботи та інтенсивність праці надбавка становитиме 90 відсотків посадового окладу. Також передбачено преміювання голови облради за фактично відпрацьований час щомісячно у розмірі 60 відсотків посадового окладу. Повернуть і щорічну матеріальну допомогу для вирішення соціально-побутових питань у розмірі середньомісячної зарплати, допомогу на оздоровлення під час відпустки такого ж розміру. Сам Олексій Кайда пояснив зворотну ініціативу тим, що наближаються свята Миколая, різдвяні, і він хоче брати безпосередню участь у різних соціальних проєктах, дарувати дітям від себе подарунки. Посадовець запевнив, що із збільшеної зарплати на благодійність щомісяця витратиме від п'яти до десяти тисяч гривень.</p> <p>Підготувала Любов ЛЕВИЦЬКА.</p> <p>Тернопільська область.</p>	
<p>особливо тих, де заповнено всі вакансії. Загалом в органах виконавчої влади області належить скоротити приблизно 200 осіб. На думку голови облдержадміністрації Михайла Цимбалюка, значної економії від цього наступного року ще не буде, адже вивільненим згідно із законом належить зробити всі розрахункові виплати, а це 85—90 відсотків коштів. Зате у 2012 році бюджет поповниться чималою сумою. Виграш очікується не лише матеріальний, наголос робиться також на якісних показниках роботи влади.</p> <p>А ось голова обласної ради Олексій Кайда не згоден з тим, що представницьким органам областей запропоновано скоротити апарат до 35 осіб, адже в кожного регіону свої потреби. Наразі в апараті обласної ради 42 працівники. «Я дав вказівку збільшити його на трьох осіб», — сказав на прес-конференції Олексій Кайда. — Нам конче потрібні фахівці у відділі майна та промоції».</p> <p>Оскільки бюджет наступного року буде дуже складний, то голова обласної ради має намір націлити своїх підопічних на здобуття грантів. Якщо вдас-</p>		<p>У зв'язку з виключенням із списків, вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:</p> <p>народного депутата України Бондика В.А.: Рєви Віктора Володимировича (номер посвідчення 129/36);</p> <p>народного депутата України Ляпіної К.М.: Ткачова Віктора Васильовича (номер посвідчення 339/11);</p> <p>народного депутата України Тарасюка Б.І.: Солонишина Володимира Степановича (номер посвідчення 342/14);</p> <p>Ярошенко Олександри Володимирівни (номер посвідчення 342/30);</p> <p>народного депутата України Томенка М.В.: Токара Руслана Івановича (номер посвідчення 178/19).</p> <p>народного депутата України Веліжанського С.К.: Квасової Ольги Володимирівни (номер посвідчення 331/16),</p> <p>Стефанової Ольги Павлівни (номер посвідчення 331/08);</p> <p>народного депутата України Давиденка А.А.: Семенюка Федора Миколайовича (номер посвідчення 393/14);</p> <p>народного депутата України Коротюка В.І.: Забелинського Юрія Юрійовича (номер посвідчення 328/12),</p> <p>Лиханського Віктора Олександровича (номер посвідчення 328/08);</p> <p>народного депутата України Радковського О.В.: Андрєєва Віктора Вікторовича (номер посвідчення 279/30);</p> <p>народного депутата України Янковського М.А.: Грищенко Дениса Сергійовича (номер посвідчення 15/05),</p> <p>Королєнка Віктора Вікторовича (номер посвідчення 15/31).</p> <p>Управління кадрів.</p>	

Олександр БАНДУРКА: «Наша міліція рано чи пізно, але стане поліцією»

І діятиме вона не як карально-репресивна машина, а як правозахисна організація»

Олександр Маркович Бандурка — жива легенда української міліції. Генерал-полковник міліції, професор, доктор юридичних наук, академік Національної академії правових наук України, академік Міжнародної інженерної академії, заслужений юрист України, народний депутат чотирьох скликань Верховної Ради України.

Він — автор 120 монографій, підручників, посібників і більш як 400 статей. А ще — член Спілки письменників Росії та Національної спілки письменників України, член Національної спілки журналістів України. 2000 року Міжнародний біографічний центр (Кембридж, Англія) оголосив Олександра Марковича Людиною світу. Напередодні Дня міліції наш кореспондент зустрівся з ректором Харківського національного університету внутрішніх справ О. М. Бандуркою.

— Олександр Марковичу, вітаючі вас, ваших колег, курсантів ХНУВС із професійним святом, не можу не нагадати нашим читачам, що ви один із небагатьох «діючих» генералів, хто стояв біля витоків створення української міліції, один з авторів Закону про міліцію. Ну, і як ви оцінюєте плоди своєї праці через двадцять років? Зерна лягли в благодатний ґрунт?

— Справді, Закон про міліцію був одним із перших законів молодого незалежної держави України. Під Законом про міліцію стоять підписи трьох депутатів: Бандурка, Дідоренко, Кондратьєв. На жаль, моїх колег уже немає в живих, а закон діє. У цілому закон розроблений непогано — до нього було внесено лише три поправки за ці майже 20 років. Але питання, мабуть, в іншому: а чи відповідає він сучасному розвитку України, чи потрібно сьогодні його вдосконалювати, внести зміни? Безумовно. За двадцять років у державі відбулися значні соціально-економічні, політичні зміни. В нашому ужитку з'явилися такі терміни, як конкуренція, несумлінна конкуренція, монополізація та демонополізація, з'явилася, на жаль, і ціла низка нових злочинів, які звичайними методами вже не зупиниш: кібернетична, транснаціональна злочинність, торгівля людьми тощо.

Ще одне важливе питання: а чи справляється сьогодні наша міліція з тими завданнями, які визначені Законом про міліцію? Думаю, найбільш точно буде відповідь: і «так», і «ні». Українська міліція діє не в ізольованому суспільстві, вона часточка свого народу, і той негатив, що властивий, на жаль, нашому співтовариству, є й у міліцейському середовищі: пияцтво, агресія, насильство, а відтак несумлінне виконання службових обов'язків, зловживання владою. Тому, безумовно, діяльність міліції потребує серйозних «коректувань». Але, з другого боку, є чимало проблем у правовому, матеріальному забезпеченні. А в результаті все це породжує корупцію, зловживання владою, застосування до затриманих недозволених заходів дізнання, організацію, як тепер кажуть, «наїздів» з метою одержання хабара.

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Коли за радянських часів Олександр Маркович виступив з ініціативою створити в Харкові вищу школу міліції, оскільки практично всі міліцейські кадри готувалися в Росії, Москва його не підтримала. Коли Україна здобула незалежність, з'ясувалося, що 2,5 тисячі наших юнаків навчаються в Росії і вони нікому не потрібні. Отоді й була реалізована давня ідея О. Бандурки: він створив у Харкові Інститут внутрішніх справ. Кадри були зібрані з багатьох вузів, а першими курсантами стали саме ті вихідці з України, котрі навчалися в міліцейських вузах Росії, Казахстану, Білорусії. Сьогодні у МВС України 15 вищих навчальних закладів. Але Харківський національний університет внутрішніх справ був першим. У різні роки в його стінах вважали за честь захистити дисертації два прем'єр-міністри України, дев'ять міністрів, два генеральних прокурори України, не кажучи вже про те, що за два десятиліття в Харкові була створена краща в Україні наукова школа МВС, підготовлена ціла плеяда відомих учених і практиків.

фото Миколи КОВАЛЬЧУКА

Ці пороки системи керівництву МВС добре відомі й жорстко припиняються. Але, повірте, одними каральними заходами проблему не вирішити. Нам у ХХІ столітті потрібна зовсім інша поліцейська служба, що дивитиметься на громадянина не як на потенційного злочинця й потиратиме руки в той момент, коли людина спіткнулася, а бути з самого початку своєрідною страховкою для громадянина, убезпечувати його від незаконних, поганих учинків, подавати руку допомоги в біді, а не тільки замикає наручники на зап'ястках. Громадянин повинні бачити в стражах закону заступників, а не інквізиторів у сучасному вигляді, даруйте вже за таке порівняння.

— Україна сьогодні стала на шлях радикальних економічних, адміністративних реформ. Але загальновідомо, що всі, навіть найсміливіші перетворення були приречені на провал, якщо вони не забезпечувалися правовою, адміністративною підтримкою.

— Дозвольте спочатку трохи відійти від теми. Безумовно, реформи повинні мати підтримку в законодавчому, правовому полі, але, що набагато важливіше, вони повинні бути забезпечені політичною волею, внутрішнім переконанням у правильності й послідовності обраного шляху самих реформаторів, починаючи від центральних органів влади й закінчуючи, напевно, місцевою владою невеликого українського села. А потім, усі законодавчі нововведення необхідно органічно «вмонтувати» у громадське життя, у моральне й культурне середовище суспільства. Адже ухвалюючи закони, ми найчастіше не враховуємо ті об'єктивні економічні, соціальні обставини, що склалися в країні в останні роки. Не зовсім вдале прийняття Податкового кодексу — яскравий тому приклад. Бо треба зважати на те, що за останні роки сформувалася ціла соціальна верства населення, середній і малий бізнес, як ми його називаємо, але який, треба сказати чесно, не завжди робить свою справу в рамках закону, а часто й зовсім нелегально або в тіньовій сфері. Отож не може він змінитися у своєму мисленні, поведінці, поглядах лише одним указом Президента. Потрібна велика правова, роз'яснювальна робота.

Але яка в цій, безумовно, архіважливій справі роль міліції, а головне — чи може міліція, вся правоохоронна система стати одним із локомотивів змін на краще? Безумовно, досвід Грузії — тому непоганий приклад. Але тільки треба розуміти, що Грузія — маленька, компактна країна. А Україна дотепер мала найбільший бюрократичний апарат у Європі. І зрушити його, перебороти його опір — одразу не вдасться. Але цю роботу все-таки нам усім доведеться зробити, якщо ми справді хочемо жити в нормальній європейській країні. Адже корупція починається не з сантехніка, слюсаря, шляховика, а з чиновника, який при владі, від якого залежать успіх, блага іншої людини, співробітників правоохоронних органів, служителів судової влади, які вже умудряються брати винагороду з громадян навіть за законне рішення у справі.

— За всі роки незалежності України чинівницький, правоохоронний державний апарат тільки зростає...

— Але не може ж такий стан речей тривати вічно. Скорочення непотрібних ланок, як у чинівницькому апараті, так і в міліцейському відомстві, — справа

вкрай необхідна. Адже якщо ці люди не завантажені конкретною роботою, тоді вони «завантажують» усе суспільство роботою на них. Коли я прийшов на службу в центральний апарат МВС, там було 511 співробітників. Зараз — близько 3000. Міністр скоротив 500 осіб — і нічого не змінилося на гірше. Я думаю, треба й далі позбуватися баласту, як у самому міністерстві, так і на місцях, в обласних управліннях, райвідділах.

У нас у системі МВС 15 вузів. Багато з них з найвищим статусом. Але чи всі вони відповідають своєму високому призначенню? Не думаю. Реформу необхідно починати, насамперед, із зовсім іншої, якісної, підготовки майбутнього фахівця, що має прийти завтра на зміну нинішнім, будемо відверті, не завжди відданим інтересам служби офіцерам МВС. Наказом №90 міністра внутрішніх справ передбачено цілий комплекс заходів, як запобігти, застерегти і як покарати за провини та злочини керівників та їхніх підлеглих, які скоїли посадові злочини. Але одного наказу вочевидь недостатньо.

От ми щорічно проводимо досить серйозний конкурс при вступі хлопців до університету, відбираємо кращих, вони проходять співбесіду, серйозні медичні комісії, спеціальні перевірки, а все-таки допускаємо чимало помилок. Отже, не вистачає ще чогось, важливішого, у професійному навчанні й вихованні такого працівника правоохоронної системи, який би мав стійкий імунітет до різних негативних впливів і спокус.

У Чернігівській області є спеціальна колонія, де відбувають покарання колишні судді, прокурори, міліціонери, працівники СБУ. Багато хто кається у скоєному і навіть виношує плани, як повернутися до тієї справи, якій вони колись присвятили своє життя. Вороття не буде. Але мені здається, що в процесі професійної підготовки ці люди не почули, не засвоїли ті ключові фрази, які не менш важливі, ніж профнавіки: закон понад усе, честь мундира, достоїнство, совість, патріотизм...

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

У 2005 році проти О. Бандурки і членів його родини було порушено 12 кримінальних справ. Генерал вважає, що всі вони стали наслідком того, що під час президентських виборів 2004 року він був довіреною особою кандидата в Президенти України В. Януковича в трьох районах Харківської області, де за нього проголосувало до 83 % виборців. Але оскільки всі ці кримінальні справи були сфальсифіковані, то вони лускали як мильні бульбашки, щоїно потрапляли до прокуратури чи до суду. У квітні 2010-го Олександр Маркович повернувся в університет, який колись створив. За офіцерською традицією, коли в приміщення заходять старший за званням або начальник, подається команда «Встати! Струнко!», а той, хто увійшов, вислуховує доповідь і дозволяє сісти. Але тоді, напевно, у стінах ХНУВС був єдиний випадок, коли генерал-полковник зустрів не за формою, а оплесками. Протягом тих декількох років, коли ректором був О. Бандурка, з університету звільнилося 56 докторів наук. Сьогодні більшість із них повернулися до рідної альма-матер.

Сьогодні в нашому університеті, можливо, один із найпотужніших потенціалів наукових, педагогічних кадрів освітньої й наукової системи МВС: 34 доктори юридичних наук, сім докторів технічних наук у сфері штучного інтелекту та інформаційної безпеки, чотири доктори філософських наук, ціла когорта докторів психологічних, педагогічних, соціологічних, економічних та інших наук. Але покладається тільки на виховання у вищій школі недостатньо. Тому що все починається з родини, школи, вузу. Якщо в цих життєво важливих інститутах буде закладено правильне формування людини, громадянина, фахівця, то це вже майже гарантія його відповідальної поведінки в суспільстві, бездоганного служіння Батьківщині й Закону.

— Олександр Марковичу, за вашими книгами сьогодні пізнають премудрості професії курсанти багатьох вузів, ви автор або співавтор, як уже згадувалося, багатьох законів української держави. Але зараз, наскільки мені відомо, ви з колегами працюєте над тим, щоб в Україні незабаром не стало... міліції.

— Я, безумовно, великий патріот міліції, людина, чие життя сформувалося й відбулося в її лавах. Але сьогодні настав час, коли потрібні якісні зміни не тільки в суті, а й у формі. Останні законопроекти, над якими я працював спільно з багатьма іншими вченими, називаються За-

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Напевно, навіть із найближчого оточення О. Бандурки, до речі, за першою професією інженера-економіста, мало хто знає, що в шкільні роки вчитель математики сільської школи чомусь не любив Сашка і просто не допускав його на свої уроки. З усіх предметів в атестаті він мав відмінно, а з алгебри та геометрії — трійки. Але це не перешкодило йому після закінчення школи вступити до Харківського інженерно-економічного інституту і привезти вчителів заліковку з «п'ятіркою» з вищої математики. «Коли я почав працювати в органах МВС, — згадує Олександр Маркович, — економічна та юридична освіта мені дуже допомагала в прочитанні різних фінансових документів. Це дозволяло розкривати дуже гучні на той час справи». У 25 років він став наймолодшим у Радянському Союзі начальником райвідділу.

кон України «Про поліцію», «Концепція реформування органів кримінальної юстиції». Документи передані вже на розгляд міністрів внутрішніх справ України Анатолію Володимировичу Могильову, до Комітету законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Верховної Ради України.

Ви, звісно, запитаєте — в чому принципова відмінність поліції від міліції? Гадаю, це тема окремої розмови, і ми, напевно, до неї ще повернемося. Але зараз треба відверто визнати: у самій суті призначення міліції й поліції, у тих методах роботи, які покладені в основу діяльності міліції й поліції.

Міліцейська система, треба чесно сказати, багато в чому себе зжила в сучасній Україні. Десятиліттями перед нашим міліціонером стояло завдання: знайти, викрити, знешкодити, покарати, посадити у в'язницю! І наш міліціонер до сьогодні доблесно виконує цю головну свою функцію, сформульовану ще в революційні роки минулого століття. У нього, хай як парадоксально, мета: ось стільки скласти протоколів, стільки затримати, заарештувати, посадити на лаву підсудних. Інакше начальство буде супитися і робити відповідні висновки.

А поліцейський повинен стежити за порядком, за дотриманням законності, надавати допомогу людям, яких спіткало лихо. Безумовно, поліція буде зобов'язана розкривати злочини, припиняти злочинність. Але діятиме вже не як карально-репресивний апарат, а як правозахисний. Ми розуміємо, що змінити «корочки», вивіски, пошити нову форму — це не завдання. Завдання — змінити психологію начальників, молодшого офіцерського складу, що формувалася роками, десятиліттями. Адже не секрет, що молодий лейтенант, ще не навчившись до пуття і протокол скласти, а вже намагається дивитися на землю трішню, на її народонаселення очима небожителя. Це небезпечно й від цього багато наших бід. Треба безжалісно викорінювати ці старі уявлення про місію в суспільстві людини з грізними «корочками» та з пістолетом під пахвою.

— Чимало країн мають досвід обирати керівників поліцейських підрозділів. Отже, шериф або комісар поліції, мабуть, змушений більше піклуватися про правопорядок на довірєній території і менше думати, як догодити начальству...

— Але, повірте, обирають професіоналів, а не як у нас було донедавна, коли начальниками УВС, на високих посадах у МВС опинялися люди, котрі навіть не мали допуску до оперативного-розшукової діяльності. Але, напевно, перш ніж озброюватися зарубіжним досвідом, непогано було б згадати свої вже добре забуті напрацювання. Адже раніше, за радянських часів, начальники міської міліції підкорялися як вищестоящому керівництву, так і міській раді. Чим не підзвітність територіальній громаді? Я думаю, у наших сучасних реаліях дієвих міських рад такий подвійний контроль змусив би деяких недбайливих начальників або працювати на повну силу, або написати рапорт про свою профнепридатність. Напевно, у цьому зв'язку треба згадати і про наставництво, і, можливо, про народні дружини, оперативні загони добровольців. На наші вулиці, у наші двори необхідно повернути спокій і безпеку, щоб громадяни могли спокійно гуляти й не боялися пізно повертатися додому. На злочинність, на вуличне хуліганство, на лихослів'я і цинічну поведінку розгнущаних молодиків справді треба наступати єдиним фронтом, інакше все буде залишатися як є, якщо не гірше.

Микола КОСИЙ.

Харків.

20 грудня — День міліції

Привітання Голови Верховної Ради України

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Почесність вашої служби іде рука в руку з відповідальністю та небезпечністю. За всіх часів, усіх труднощів і випробувань, людина у міліцейській формі уособлювала готовність прийти на допомогу, надію й опору в боротьбі за зміцнення законності, у

захисті громадянських прав і свобод, протидії криміналу. Вартіві правопорядку віддають цьому не тільки свої знання, досвід, професіоналізм. Маємо поіменно згадати у день свята тих, хто пішов зі своїх постів у вічність, вчити й виховувати на їхніх подвигах, на прикладі

ветеранів нові покоління, що заступають на зміну. І свято берегти, керуючись присягою, службовим та громадянським обов'язком, чистоту своїх рядів, безкомпромісно викорінюючи будь-які вияви корупції, зловживання службовим становищем, неухаги і неповаги до людей.

Щастя вам, здоров'я та добра, всіляких гараздів родинам, які підтримують своїм розумінням і теплом, сповна ділять з вами проблеми і клопоти нашого непростого сьогодення.

Голова Верховної Ради України
Володимир ЛИТВИН.

Доблесним правоохоронцям!

Щиро вітаю і сердечно поздоровляю Вас із нашим спільним, а Вашим важливим професійним святом — Днем міліції.

Міліціонер — це особливий службовець, який від імені держави завжди має стояти на захисті інтересів громадян, їх честі, гідності й майна.

Ми всі потребуємо захисту і підтримки з боку

нашої міліції й завжди сподіваємося на те, що наш український патріотичний міліціонер готовий стати на боці закону. Наше гасло: «Міліція з народом!»

Цей святковий день також нагадує нам про

величезний і досі ще не повністю усвідомлений внесок наших міліціонерів у формування законності наших громадян, їх шанобливого ставлення до права.

Бо саме своєю дисциплінованістю і відповідальністю міліціонери сприяють зміцненню свідомості та відповідальності Української нації, тоді як високий сенс і величний зміст щоденної самовідданої праці наших славних міліціонерів знаходить своє вираження у зменшенні обсягів організованої злочинності.

Щиро дякую Вам за сумлінну працю, спрямовану на утвердження в Україні законності й справедливості.

Бажаю Вам витримки на обраному шляху, доброго здоров'я і подальших успіхів у місії, яку ви чесно виконуєте, стоячи на боці Правди.

Віталій КОРЖ,
народний депутат України.

«Пістолета не витягав жодного разу майже за півстоліття»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

А зона відповідальності в нього не проста. Це територія від площі Перемоги до околиць залізничного вокзалу Київ-пасажирський. Секрет службового довголіття простий — бажання працювати й не ховатися за спинами колег. А ще — допомагати землякам, три покоління котрих знають тебе як свого дільничного. Напевно, через той життєвий постулат його тричі обирали депутатом райради, а в Музеї МВС є персональна експозиція.

— Щоб робота «клеїлася», потрібно її любити, спілкуватися з людьми. Хоч би який махровий був лиходій, я з усіма намагаюся говорити толерантно, — ділиться досвідом ветеран служби. — Не повірите, я пістолета по роботі не витягав ні разу майже за півстоліття! Міліціонер сильний, коли знає закон та

вміє ним оперувати — і кийка з пістолетом тоді не треба. Мій рушій життя — це робота. Знаю, що треба встати о пів на шосту, зробити фіззаряд-

ку, а потім — на дільницю, з якої раніше десятої вечора додому не при-
ходжу.

Геннадій КАРП'ЮК.
Фото автора.

Лише той, кого не можна зігнути, здатен людей від зла врятувати

Біля входу в Головне управління МВС України в Одеській області стоїть бронзовий пам'ятник офіцерові міліції.

Пам'ятник незвичайний (на знімку), тому що міліціонера зображено з голубами, які розташувалися на погонах, а сама фігура вартового порядку не офіційна, а якась домашня, суто одеська. Екскурсоводи, котрі проторували стежку до пам'ятника, відкритого два роки тому, стверджують гостям міста, що перед входом до міліцейського головного зображено героя багатосерійного фільму «Ліквідація» начальника карного розшуку Одеси Давида Гоцмана. Хоча скульптор, заслужений художник України Олександр Токарев стверджує, що він створив пам'ятник не конкретному героєві, а всій одеській міліції.

Міліцію в Одесі люблять, і це справді так. Не вірите? Тоді рекомендуємо вам побувати в народному музеї міліції, розташованому буквально за декілька метрів від пам'ятника. Скажемо одразу — аналогів такому музею в Україні немає. Музею днями виповнилося 30 років! Його творцем стала людина унікальної долі — полковник міліції у відставці Василь Григорович

Давиденко, який, на жаль, рік тому пішов із життя. Тут зібрано понад три тисячі експонатів, більша частина з яких просто унікальні. Ще п'ять тисяч документів зберігаються у запасниках.

Саме експонати з народного музею історії Одеської міліції лягли в основу відомих кінофільмів «Зелений фургон», «Місце зустрічі змінити не можна» і «Ліквідація». А кількість екскурсантів, котрі побували в музеї, перевищила за мільйон людей.

Трохи історії. 31 березня 1917 року в Одесі була створена перша на території нашої країни міліція. До неї приймали не всіх охочих, а, як свідчать документи того часу, «тільки після з'ясування моральної бездоганності працівника». Серед тих, хто починав писати свою біографію, були оперуповноважений Едуард Дзюбин, більш відомий як поет Едуард Багрицький. А Євген Катаєв, брат письменника Валентина Катаєва, став прототипом молодого детектива Володі Патрикеева в повісті

«Зелений фургон». Згодом Євген Катаєв, який узяв літературний псевдонім «Петров» разом з письменником Іллею Ільфом, написали знамениті романи «12 стільців» і «Золоте теля». А ще в одеській міліції починав службу Осип Шор, котрий став прототипом легендарного Остапа Бендера.

Про перші дні одеської міліції та про її сьогодення відвідувачам музею розповідає полковник у відставці Ісай Григорович Бондарев. Йому — 86 років, а професійна пам'ять зберігає дрібні деталі міліцейських операцій.

За його словами, одним із найнапруженіших періодів в історії Одеси були післявоєнні роки. Бешкетували угруповання кримінальників, дезертирів, які намагалися тероризувати місто, залякати співробітників міліції. Одна за одною знищувалися банди «Блакитні чобітки», «Золотарі», «Чорна кішка», «Гарзан», «Додж 3/4».

Про події, викладені у фільмі «Ліквідація», Ісай Григорович Бондарев розповідає, що вони засновані на спогадах підполковника Давида Курлянда (на знімку), якого деякі глядачі вважають прототипом Давида Гоцмана, роль якого блискуче виконав Володимир Машков. У фільмі режисера Сергія Урсуляка чимало достовірних сторінок із життя післявоєнного карного розшуку Одеси. Але кінофільм — не документальна епопея, у ньому чимало епізодів — то творча вигадка авторів. Але загалом життя післявоєнної Одеси, а головне, робота міліції показані соковито і достовірно.

У музеї на почесному місці стоїть опудало службового собаки Рима. Це легендарний в історії міліції пес. У 60-ті роки минулого століття за допомогою Рима було розкрито понад 200 злочинів, затримано 526 злочинців, виявлено і вилучено викраденого майна на 145 тисяч карбованців.

— Славна історія одеської міліції продовжується і сьогодні, — розповів «Голосу України» депутат Одеської обласної ради, колишній начальник Головного управління МВС України в Одеській області генерал-лейтенант міліції Григорій Єпур. — Гарнізон одеської міліції, який налічує понад 15 тисяч осіб і вдень і вночі несе службу з охорони громадського порядку. Міліціонери завжди на передньому краї боротьби зі злочинністю. Іменами тих, хто загинув від кулі чи ножа злочинців, в Одесі назва-

но вулиці — Олександра Одарія, Сергія Ядова, Павла Кравцова, Миколи Плигуна. Цим співробітникам міліції присвячено експозиції в народному музеї міліції.

Лише той, кого не можна зігнути, здатен захистити людей від зла — так кажуть жителі Одеської області про міліцію, яка їх захищає, яка є «швидкою допомогою», котра поспішає до людей, яким потрібна допомога.

Леонід БРОВЧЕНКО,
В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

СПОРТ

Залишилися
другими
і гордими

Футбол. Ліга Європи. Гру-
повий раунд. 6-й тур. 16 груд-
ня.

Група І. «Дебрецен» (Угор-
щина) — «Сампдорія» (Італія,
Генуя). 2:0.

**ПСВ (Нідерланди, Ейндхо-
вен) — «Металіст» (Україна,
Харків). 0:0.**

ПСВ: Кассіо Рамос, Марсе-
ло, Родрігес, Пітерс (Вукович,
46), Тамата, Вуйтенс, Баккал,
Афеллай (Джуджак, 90+1),
Амрабат (Тойвонен, 68), Ленс,
Берг. Тренер — Фред Рюттен.

«Металіст»: Старцев, Віль-
ягра, Обрадович, Папа Гуйє,
Пшеничних, Шелаєв, Бордіян
(Воробей, 60), Едмар (Лисен-
ко, 81), Гав'єр, Олійник, Тай-
сон. Тренер — Мирон Марке-
вич.

Рефері — Анастасіос Какос
(Греція).

Ейндховен. Стадіон «Фі-
ліпс». 9 000 глядачів. Мінус 2
градуси.

	В	Н	П	М	О
1. ПСВ	4	2	0	10—3	14
2. «Металіст»	3	2	1	9—4	11
3. «Сампдорія»	1	2	3	4—7	5
4. «Дебрецен»	1	0	5	4—13	3

Щоб посісти перше місце в
групі, «Металісту» необхідно
було виграти з перевагою в
два м'ячі. І гості могли вико-
нати завдання ще в першому
таймі, бо за моментами знач-
но переважали господарів, по-
чуваючись напрочуд упевнено
й солідно. Можна лише пош-
кодувати, що Тайсон, Бордіян
і Гав'єр, знаходячись у над-
зручних ситуаціях, не забили.

Після перерви футболісти
ПСВ значно активізувалися. І
гра була рівною. На 88-й хви-
лині гості могли виврвати пе-
ремогу. Але удар Олійника
прийшовся в стійку воріт. Од-
нак і суперник міг завдати пе-
реможного удару. Коли вже
сплив і компенсований час,
головою бив Ленс. Максим
Старцев зреагував блискуче.

Отримали
суперників

Учора в Ньоні (Швейцарія)
відбулося жеребкування фут-
больних єврокубків.

Ліга чемпіонів. 1/8 фіналу
(матчі відбудуться 15 — 23
лютого та 8 — 16 березня).
«Рома» (Італія) — «Шахтар»
(Донецьк).

Ліга Європи. 1/16 фіналу
(матчі відбудуться 17 і 24 лю-
того). «Бішекташ» (Туреччина,
Стамбул) — «Динамо» (Київ).
«Металіст» (Харків) — «Баєр»
(Німеччина, Леверкузен).

**Гаві, Моуріньо, Мюллер та
Іспанія — перші!**

Півоборонець «Барселони»
та збірної Іспанії Гаві Ернан-
дес став найкращим гравцем
світу 2010 року. Такий підсу-
мок принесло опитування,
влаштоване англійським жур-
налом «World Soccer». Іспа-
нець отримав 25,8 відсотка го-
лосів опитаних. Другим назва-
но ще одного представника
«Барси» і збірної Аргентини
Ліонеля Мессі (24,1), третім
— Веслі Снейдера з мілан-
ського «Інтера» і збірної Ні-
дерландів (17,3).

В опитуванні на найкращу
команду світу перемогла
збірна Іспанії (63,3 відсот-
ка), другим став «Інтер» з
Мілана (16,5), третьою —
«Барселона» (5,3). Першим
серед тренерів визнано на-
ставника мадридського «Реа-
ла» португальця Жозе Моу-
ріньо, найкращим молодим
гравцем став Томас Мюллер
із «Баварії».

Почали
з перемоги

Хокей. Бровари. Міжнарод-
ний турнір національних збір-
них Єврочелендж. 1-й тур. 16
грудня. Україна — Румунія.
8:0 (5:0, 1:0, 2:0). Казахстан —
Польща. 3:1.

З'ясовується, що за «залізною завісою» навіть
вогні циркових арен горять зовсім по-іншому!

Останнім часом спостерігається якась дивна дис-
кусія з приводу того, чому ж насправді молоді,
талановиті, обдаровані й добре навчені артисти
цирку, хореографи, міми, клоуни, ілюзіоністи так
активно шукають свого щастя за кордонами своєї
вітчизни. І справді — чому?

Якщо бути зовсім відвертим, то з'ясовується, що
всі відповідальні за цей жахливий для держави
процес, знають відпо-
відь. Так, держава Украї-
на не в змозі сьогодні
запропонувати творчій
молоді будь-яких твор-
чих і достойних матері-
альних перспектив. Це і є
основна відповідь.

Як наслідок, ми спостеріга-
ємо, як з'явилися на наших те-
ренах і плідно працюють різ-
ного калібру «хижачки» навко-
ло циркових справ. Одні з них,
а це повноцінна фахова коман-
да, вербують студентів до ка-
надського цирку «Дю Солей»,
інші — до цирків «Крона»,
«Ронкалі» та ін. Працюють
також менеджери з Південної
Кореї, Китаю, Малайзії. Тоб-
то, знаючи, що Київська муні-
ципальна академія естрадного
та циркового мистецтв завжди
демонструє високоякісний
«продукт», фахівці циркового
шоу-бізнесу всіляко проявля-
ють до неї інтерес.

Усім відомо, що в усьому
світі цирковий бізнес є най-
прибутковішим, хоча й фінан-
совоємним.

Провідні цирки світу вкла-
дають у свої проекти мільйони
доларів, створюючи справжні
феєрії — вистави, де задіяні
артисти всіх жанрів цирку і
вар'єте. Проте якістю свого
продукту менеджмент досягне

ного ремонту чи навіть рекон-
струкції. Творчий рівень про-
грам, які пропонуються гляда-
чеві, взагалі не коментується.
Керівництво цирків не вирі-
шує творчих питань, не робить
власних програм чи вистав, то-
му природно, що їх не цікав-
лять випускники єдиного в
Україні вищого навчального
закладу, який готує артистів і
режисерів цирку. Справді, на-
віщо перейматися творчістю,
якщо державна компанія вчас-

зацікавленості платоспромож-
ного глядача. Саме тому стає
зрозумілим, чому фахівці цир-
ку та вар'єте з'їжджаються з
усього світу, щоб подивитися
випускню виставу академії. Це
показник високопрофесійного
ставлення до своєї справи.

Щодо рідної неньки-Украї-
ни, то в нас усе проходить на-
багато складніше. Циркова га-
лузь складається з Державної
циркової компанії 12 обласних
цирків, яких ця компанія за-
безпечує програмами і фінан-
сує, а якщо бути більш точни-
ми, то недофінансовує. Будівлі
обласних цирків занедбані, об-
шарпані й потребують негай-

но надішле чергову програму з
дресированими собачками і
п'ятдесятирічними жонглера-
ми, які працюють з трьома
м'ячиками, тощо.

но надішле чергову програму з
дресированими собачками і
п'ятдесятирічними жонглера-
ми, які працюють з трьома
м'ячиками, тощо.

До того ж, з огляду на те,
що йдеться про державну
структуру цирків, — директо-
рові такого цирку все одно,
ставити свою програму чи от-
римувати її з «конвеєра» —
зарплата не змінюється.

Безперечно, така схема ді-
яльності вкрай непродуктивна.
Вона не дає можливості утри-
мувати цирки на достойному
технічному та фінансовому
рівні, з одного боку, а з друго-

го — унеможливорює творчий
пошук, виробництво сучасної
циркової продукції.

Як бачимо, проблема захо-
дить у безвихідь, яка не дає ди-
відендів ані циркам, ані держа-
ві, ані глядачам.

На щастя, українці мають
альтернативний вибір: у дер-
жаві є приватні цирки, акціо-
нерні проекти. Найяскравіший
приклад — цирк «Кобзов». Це
— низка циркових проектів,
різноманітних за змістом. Про-
дюсером є видатний діяч цир-
ку — Микола Миколайович
Кобзов.

Безумовно, і в приватних
циркових проектах є свої проб-
леми, передусім творчого ха-
рактеру. Проте структура при-
ватного цирку, його мобіль-
ність, реакція його керівників
на останні світові досягнення,
а як результат — фінансові здо-
бутки, — все це дає право на
повноцінне існування недерж-
жавних циркових проектів.

Сподіваюся, що зовсім ско-
ро настане час, коли керівниц-
тво держави і галузі, зробивши
фаховий аналіз стану справ,
нарешті зробить висновки що-
до утримання циркової галузі,
а точніше, щодо того, хто і ко-
го має утримувати — держава
цирк, чи цирк державу, як це
відбувається в усьому світі.
Безсумнівно, це тягне за собою
цілу революцію в галузі. Вона
вже давно назріла й неоднора-
зово обговорювалася на ба-
гатьох колегіях Міністерства
культури і туризму України.

Це окрема тема для розмови,
тим більше що зараз готується
постанова Кабінету Міністрів
України про підтримку циркової
галузі. Дуже цікаво, кого і що ви-
рішать підтримати в цій галузі...

Олександр ЧУНІХІН,
ректор Київської
муніципальної академії
естрадного та циркового мистецтв,
заслужений діяч
мистецтв України, професор.
Фото надане Академією.

«Дирчики» поставлять на прикіл?

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

До «Голосу України» з листом звернувся обурений пен-
сіонер житель Миколаєва Анатолій Якунін. Ветеран пра-
ці й Збройних Сил здивований: якою була мета торіш-
ньої грудневої постанови Кабміну, що в обов'язковому
порядку пропонує ставити на облік мопеди та скутери?
Якщо поповнити скарбницю, то адреса вочевидь неточ-
на: на мопедах здебільшого пересувається небагатий
контингент. Документ, по суті, позбавив малоїмущу ка-
тегорію населення права користуватися найдешевшим і
найдоступнішим видом транспорту.

У своєму листі Анатолій Леонтійович
звертається до Президента України,
Прем'єр-міністра і депутатів із прохан-
ням продовжити терміни спрощеної ре-
єстрації та здешевити її процедуру. «Піс-
ля першого листопада зареєструвати мо-
пед практично неможливо: вимагають
довідку-рахунок, митну декларацію тощо.
Все це коштує непідйомних грошей.
Фактично в країні заборонено експлуата-
цію мопедів...»

Ми попросили прокоментувати лист
нашого читача в обласному управлінні
ДАІ. Як повідомила «Голосу України»
прес-служба, з початку року з вини воді-
їв мопедів у Миколаївській області ста-
лося 20 дорожньо-транспортних пригод,
у результаті яких одержали травми 24
особи.

Судячи із цих сумних цифр, реєстрація
«дирчиків» не така вже безглузда справа,
якщо узятися за неї з розумом. Поста-
новка на облік за спрощеною схемою, як
відомо, розпочалася фактично з початку
червня і тривала до листопада нинішньо-
го року. Від власників мопедів у цей про-
міжок часу не вимагалось документів на
транспортний засіб: достатньо було пас-
портних даних, заяви й довідки про ком-
плексне обстеження машини. У спроще-
ний спосіб на облік в області поставлено
5745 мопедів.

Після першого листо-
пада пільгову схему згор-
нули й вимоги посилили.
Нині, щоб зареєструвати
копійчаний «дирчик»,
потрібно заплатити 45
грн. за тимчасовий реєс-
траційний талон, 23 грн.
25 коп. — за номерний
знак, 7 грн. — за послугу
з огляду транспортного
засобу, 15 грн. — за офор-
млення реєстраційних до-
кументів, 12 грн. — за
проведення реєстрації, 49
грн. — за «пробивання» у базі пошуку
викрадених транспортних засобів і адмі-
ністративних правопорушень, 177 грн. 54
коп. — за комплексне обстеження, 60
грн. 85 коп. — за визначення експертом-
криміналістом об'єму двигуна. Але й це
ще не все: для реєстрації мопеда власник
повинен представити документи, що під-
тверджують правомірність придбання
транспортного засобу (довідку-рахунок,
договори й угоди, акт прийому-передачі,
вантажну митну декларацію, договір фін-
ансового лізингу), оскільки більшість
мопедів і скутерів завезено на територію
України напівлегально. На жаль, на цю-
му «пилосос» не вимикається: для керу-
вання транспортним засобом з об'ємом

двигуна до 50 куб./см водіям, які не нав-
чалися в автошколі, слід пройти відповід-
ний курс, щоб стати власником посвід-
чення водія категорії «А1». Звісно, не за
безкоштовно.

А тепер зустрічне питання авторам пос-
танови: чи зможе людина пенсійного віку,
тим більше з далекого села, виконати всі
ці вимоги?

Власники мопедів, яким «табуретка з мо-
тором» переважно служить для поїздок до
крамниці по хліб, на базар або на пошту,
обурені: це не та тумбочка, де гроші лежать.
Вимоги мають бути розумні й здійсненні.

Галина ПОРФИР'ЄВА.
Миколаїв.
Фотоетюд Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Не для нас це свято «зі сльозою на очах»?

МОЯ ПОЗИЦІЯ

Міністр–«багатоверстальник» Дмитро Табачник може тепер не перейматися конвертацією в українських підручниках Другої світової війни на Велику Вітчизняну. Російський прем'єр позбавив його цих марудних клопотів: «вікно» в освітянських потугах ліпше віднині присвячувати актуальнішим справам. Наприклад, пропаганді здорового способу життя серед членів майбутніх делегацій від «молоді», яким не пощастить з транзитом через франкфуртський аеропорт.

Володимир Путін під час позавчорашнього спілкування з росіянами у прямому телеєфірі висловив думку, що Росія перемогла б у війні з фашистською Німеччиною, навіть якби Україна і не входила до СРСР: «Ми все одно перемогли б, тому що ми країна переможців... Це означає, що війну виграно, не хочу нікого кривдити, за рахунок людських та індустріальних ресурсів Російської Федерації. Це історичний факт, це все в документах є...».

Не хочеться нікого кривдити, але, здається, з усіх документальних фактів пан Путін сперся на «історичний» тост Йосипа Сталі-

на: «... Я п'ю насамперед за здоров'я російського народу, тому що ... він заслужив у цій війні загальне визнання як керівної сили Радянського Союзу серед усіх народів нашої країни...». Чим не вагомий аргумент, тим паче підкріплений в устах Путіна умовним способом — «найнауковішим» з усіх можливих?

Однак крім тостів та телебайок є реальні факти. За уточненими даними міністерства оборони РФ, озвученими 9 травня ц. р. президентом Дмитром Медведєвим, загальні людські втрати СРСР у роки війни становили 26,6 мільйона осіб. Тепер подивимося, які цифри наводяться в

документах Українського державного музею історії Великої Вітчизняної війни — закладу, далекого від ідеології «націоналістичного підпілля».

Для УРСР ціна перемоги над гітлерівськими нацистами становила від 8 до 10 мільйонів людських життів (40—44 відсотки загальних втрат. Нагадаємо: до складу Радянського Союзу входили не лише Україна й Росія. Так само гинули на фронтах і представники всіх інших республік, зокрема, депортованих після перемоги народів. — Авт.). У роки війни загинув кожний шостий житель України, за час окупації наших земель гітлерівці знищили понад 5 мільйонів, майже два з половиною мільйона вивезли на роботи до рейху. Більше ніж двісті п'ятдесят українських сіл було спалено догори. (А скільки наших земляків — жертв воєнного «стратега» Жукова — полягло в атаках голіруч, хто підраховував? — Авт.).

З 15 фронтів більшість очолювали маршали та генерали — українці за походженням. Близько 2, 5 мільйона воїнів-українців нагороджені орденами і медалями, серед удостоєних звання

Героя Радянського Союзу значна кількість — українці.

А ось дані індустріальних ресурсів. З України було вивезено і введено в дію на нових місцях понад 500 стратегічних підприємств, зокрема, «Арсенал», ХТЗ, «Більшовик», «Ленінська кузня». Хіба не їхня продукція мала найважливіше оборонне значення? Разом з устаткуванням і технікою на схід евакуювали десятки тисяч найкваліфікованіших кадрів — робітників, інженерів, науковців. З українських індустріальних велетнів, між іншим, у Росії виростили нові підприємства, нинішні «ісконні» ресурси РФ. Очевидно, пан Путін призабув і той історичний факт, що індустріалізація на російських неосяжних просторах зміцнювалася і за рахунок зерна, відбраного в українських селян у страшні роки голодомору...

Вибіркова пам'ять вождя, далєбі, підступніша річ за банальний склероз в обивателя. Хоча б тому, що від неї потерпає не один організм, а цілі народи — до російського включно. Річ навіть не в амнезії на прикрі поразки в минулому «країни-переможця», а в прищеплюваній ба-

цилі зверхності — ознаці нацизму, який народи СРСР спільно винишували під час Другої світової.

Не знаю, чи ознайомлюють Володимира Путіна з відгуками на його телеспілкування з росіянами. Але на одне запитання, поставлене його ж співвітчизником на форумі, було б дуже цікаво почути відповідь: «За скільки місяців ми стояли б на колінах за Уралом, якби в червні 1941-го німецькі армії стартували з білорусько-російського чи українсько-російського кордонів?».

Так само не знаю, хто дошкульніше вдарив по наших «нерозривних братерських» зв'язках, по ветеранах, котрі ностальгують за старими часами, — українські радикали-націоналісти чи зневага до України з вуст прем'єра Росії. Підозрюю, все-таки перемога тут не за нами. Після цього приєднатися до ще раз запропонованих позавчора інтеграційних процесів — Митного союзу і ЄЄП (дивовижна послідовність поглядів «переможця») може лише країна-капітулянт. Обійшлися б без нас, обійдуться й надалі...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Вихованці Чернівецького богословського інституту відвідають психіатричну лікарню та в'язницю

Напередодні Дня Святого Миколая ми завітали до ректора Чернівецького православного богословського інституту, професора, доктора богослов'я, протоієрея Георгія Соб'ята (на знімку).

Сам інститут — найдавніший вищий навчальний заклад Буковини — заснований 1827 року. В 1999 році традиції Чернівецького православного богословського інституту відродили, він почав готувати фахівців із богослов'я, церковної журналістики та англо-українського перекладу, а нещодавно заснували ще й спеціальність «православна педагогіка». Випускники отримують диплом церковного зразка. Якщо раніше вчитися тут можна було лише заочно, то зараз на першому курсі стаціонару вже є тридцять студентів. «На відміну від інших богословських закладів, у нас мають право навчатися і хлопці, й дівчата», — розповідає протоієрей Георгій.

Стимулів для навчання багато, зокрема те, що кращі студенти отримують направлення до університетів Західної Європи та Америки. Здібні до науки можуть продовжити навчання в аспірантурі та докторантурі.

Кадрове забезпечення підготовки фахівців в інституті здійснюється п'ятьма кафедрами: богослов'я, перекладу, філології, церковної журналістики, гуманітарних наук, які мають у своєму

складі 10 докторів наук, професорів, 20 кандидатів наук, доцентів, 5 магістрів, асистентів.

Інститут продовжує розвиватися, будує новий п'ятиповерховий корпус. У ньому розмістяться церква на честь Трьох Святителів, спальні й побутові кімнати, бібліотека, читальний зал, археологічний музей та інші приміщення.

Також на базі інституту три роки тому відкрили загальноосвітню школу І—

ІІІ ступенів. Школа — під наглядом управління освіти міста, хоча вважається приватною, місяць навчання коштує 500 гривень. Поки що тут навчаються діти перших трьох початкових класів, наступного року планують заповнити всі 11 класів.

Протоієрей Георгій розповідає: «Велику увагу звертаємо на моральне виховання дітей. Це звичайна школа, проте... Перший ступінь включає чотири роки навчання, саме він формує у дітей високий рівень початкових знань. Також педагоги готують учнів до сприйняття глибоких фундаментальних знань у процесі здобуття середньої освіти. Два наступні ступені також мають спеціально розроблені програми, які наші вчителі з радістю втілюватимуть разом із учнями в реальність». Школа спеціалізується на поглибленому вивченні мов — німецької, англійської, латини та грецької. З першого класу вивчають Закон Божий, біблійну та церковну історію, церковний спів та моральне богослов'я.

Молодші вихованці очікують на приємні подарунки від Святого Миколая, бо протягом усього року, як зауважує протоієрей Георгій, були слухняними та дотримувалися шкільних правил.

За легендою, Миколай жив за часів імператора Костянтина. Народився у багатій сім'ї, змалку допомагав бідним. За це Бог дав йому дар творити чудеса. В ніч із 18 на 19 грудня у кожній оселі діти з нетерпінням очікують, коли завітає в гості Миколай. І не лише діти. До дійства повинні долучатися і дорослі,

бо це, каже протоієрей Георгій, набагато глибше свято, ніж здається.

— На ваших очах виросло не одне покоління. Як змінюється ставлення людей до цього дня?

— Інколи люди не мають поняття, що це за день, тому трактують його по-своєму. Треба знати, що Святий Миколай був ще й дуже великим молитвеником біля престолу Господа, тому може вимолити все, про що просимо. Подвиг Святого полягає в тому, що виконує потреби смиренних. Та якщо в людини недостатньо віри, їй нічого не допоможе. Чудеса є, треба лише в них вірити та зі щирістю просити про допомогу.

— Що в цей день слід робити, щоб провести його правильно?

— День повинен початися з молитви до святого. Треба відвідати храм Божий, побути на службі Божій та поставити свічку за здоров'я рідних, відчувати ту теплу руку, якою Святий Миколай нас покриває. Треба допомагати знедоленим і самотнім, а в цей день особливо.

— Чи планують ваші вихованці та педагоги відвідати цього дня діток, хворих та самотніх, які перебувають у пансіонатах та лікарнях?

— Так, це наші традиційні акції. Будемо йти до тих, хто перебуває у психіатричній лікарні міста, де лежать незнайомі люди. Будемо йти й до тих, хто перебуває у в'язниці, їм також потрібна наша допомога. Різниця, до кого йти, нема, всі ми — діти одного Бога, всі ми прагнемо любові...

Ольга БІЛОГОЛОВА.
Фото Петра ГОНЧАРА.

Йде Святий Миколай — на подарунки чекай

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Напередодні важливої події Федір Конохов вирішив зробити приємне землякам — привіз до міста для двотижневого поклоніння мощі святого Миколая. Зустріч відбулася на перехресті вулиць Запорізької і Героїв Сталінграда. І звідти майже тисячна процесія рушила до новобудованого храму Петра і Февронії. Саме тут, — передає наш власкор Леонід СОСНИЦЬКИЙ, — протягом двох тижнів запоріжці зможуть вклонитися мощам святого.

Тим часом на Тернопільщині вже традиційно Святому Миколаю допомагають прості українці. Дванадцять років вихованцями Коропецької школи-інтернату, що у Монастириському районі, опікуються колишні воїни-миротворці. І не випадково, адже чимало з них свого часу виховувалися у цьому закладі, тож добре розуміють, як тут чекають свята. Цього року миротворці об'єднали зусилля з громадською молодіжною організацією «Об'єднання сиріт» та студентським військово-патріотичним клубом Тернопільського національного економічного університету. Гості

привезли 110 вихованцям ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою, який діє на базі школи-інтернату, та 90 сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, подарунки і показали захоплююче театралізоване дійство (на знімку).

А у тернопільській школі №24 відбулися змагання на звання найсильнішого Миколая. Участь у них взяли 54 учні 5,6 і 7 класів з усієї області, які носять імена святого. Миколаї випробовували свої сили в індивідуальних перемогах та командних естафетах, повідомляє власний кореспондент Любомир ЛЕВИЦЬКИЙ.

Одними із перших святкові новорічні подарунки в Хмельницькому отримали діти з великих родин. Міська влада запросила їх у гості до Святого Миколая. Понад півтори сотні хлопчиків та дівчат отримали ковдри та солодощі. Атмосферу родинного свята доповнила театралізована вистава, передає наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.

Не залишилися без уваги та подарунків і малеча Івано-Франківська. У тамтешньому навчально-реабілітаційному центрі відбу-

лися спортивні заходи для дітей з функціональними обмеженнями та турнір з шахів, присвячені Дню Святого Миколая. А сьогодні в Івано-Франківському муніципальному центрі дозвілля пройде благодійна акція «Твори добро». У той час як у Прикарпатському національному університеті ім. В.

Вибіркова пам'ять вождя, далєбі, підступніша річ за банальний склероз в обивателя

Повернення у Нюрнберг

Наш кореспондент супроводжував героя своїх публікацій Йосипа Гофмана до Нюрнберга — на урочистості з нагоди 65-річчя початку Нюрнберзького процесу, учасником якого він був. Про Йосипа Гофмана я кілька разів писав у «Голосі України». Завдяки цим публікаціям ми доволі близько потоваришували, тож свого часу Йосип Давидович навіть довірив автору редагувати його книгу «Нюрнберг застерігає». А попередня публікація про ветерана «Последний бой, он трудный самый...» — з'явилася у нашій газеті напередодні 9 Травня цього року. Саме вона мала доволі цікаве продовження, адже після цього про Йосипа Гофмана дізналися й у Німеччині.

...Йосип Давидович Гофман — людина дивовижної долі. Та хоч би скільки з ним спілкувався, хоч би скільки читав і писав про нього, кожного разу відкриваєш щось нове і кожного разу дивуєшся: от так характер! Таки правду кажуть, що характер — це доля. Ось і тепер... Щойно відсвяткувавши 85-річчя, Йосип Давидович почав готуватися до поїздки в Німеччину. Знаходилися і скептики: мовляв, ну, чи варто в такому віці ризикувати?... І лише ті, хто добре знає Гофмана, не сумнівалися: він обов'язково поїде! Хоча, звісно, навіть людину значно молодшу маршрут Полтава—Київ—Франфурт—Нюрнберг—Мюнхен—Київ—Полтава (з двома пересадками в найбільших аеропортах Європи) міг би нажахати, та тільки не колишнього фронтовика-розвідника.

— Я під час війни туди пішки дійшов, а тапер же з комфортом — на літаках та автобусах!.. — жартував Гофман.

Наприкінці вересня ми, друзі Йосипа Давидовича — Володимир Литвиненко, Геннадій Курилов і автор цих рядків, зустрічали разом із ним на пероні станції Полтава-Київська гостя з Німеччини. Це був доктор Екарт Діцфельбінгер — провідний історик Документального центру в Нюрнберзі (своєрідний музей історії фашизму і його зло-

зібрала тут гостей з усього світу — політичних діячів минулого й сучасності, учених-істориків, правників і юристів, письменників, представників антифашистських організацій і борців за мир, ветеранів війни.

Символічно, що головні заходи відбувалися у Палаці юстиції, де й працював трибунал, а самі урочистості відкрилися засіданням у тому самому історичному залі, де проходили засідання Нюрнберзького процесу. До речі, в Палаці юстиції і нині працює суд, а в залі, де колись судили катів Третього рейху, слухаються справи, пов'язані з особливо тяжкими злочинами. А от про те, що тут відбувалося 65 років тому, віднині нагадуватиме так званий меморіал «Залу 600».

«Уроки Нюрнберга й сьогодні є повчальними, але, на жаль, не всі їх засвоїли й досі» — такий лейтмотив звучав цього вечора у виступах більшості промовців. А це добре знані й авторитетні в усьому світі люди — міністр закордонних справ Німеччини Гідо Вестервелле, міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров, колишній міністр закордонних справ Франції Ролан Дюма, представник Гаазького трибуналу Ельвін Хендеріксе, відомий американський професор Беньямін Ференц (він, до речі, свого часу

роду подарував Нюрнбергу. Гадаю, він би дуже здивувався і втретє, дізнавшись про те, що й сама наша поїздка до Нюрнберга стала можливою виключно завдяки клопотам німецької сторони й допомоги, як то кажуть, небайдужих людей. Але аж ніяк не влади. І це при тому, що в німецьких паперах ми фігурували як «делегация з Полтави», а на одному з прийомів нашу «трійку» навіть підвищили до рангу... «офіційної делегації України».

Утім, це недалеко від істини, адже всі офіційні інстанції — від МЗС до Генпрокуратури — подію в Нюрнберзі чомусь «прогавили» чи просто проігнорували. Так, ніби Україна взагалі жодного стосунку до війни не має і жажливих злочинів фашистського режиму на нашій території не було. А в Генпрокуратурі ніби й не знають, що Роман Руденко не лише українець, але свого часу був і прокурором УРСР. Зате в Росії не забули, що він тривалий час очолював і союзн прокуратуру, а оскільки РФ — правонаступниця СРСР, то й Руденко, мовляв, наш. Принаймні так можна було зрозуміти слова одного із заступників генпрокурора Росії, який намагався з'ясувати в Гофмана, де точно була розташована резиденція «нашого Руденко». Прикро й за наших телевізійників, адже про подію український телеглядач дізнався виключно з російських каналів: НТВ уже наступного дня відгукнулося не лише репортажем, а й доволі розлогим інтерв'ю з Гофманом, а канал «Звезда» навіть готує спеціальну програму.

Слід віддати належне й німцям: «візит Гофмана» (а саме так здебільшого називали тут цю поїздку) вони й справді зробили подією для міста. Варто згадати відвідини Документального центру злочинів фашистського режиму, де була широко анонсована лекція Йосипа Гофмана для викладачів, студентів-істориків і школярів. А потім — зустріч з ним у рамках секційних занять, адже одразу кілька груп зацікавилися не лише історією Нюрнберзького процесу, а й долею самого полтавця. Планують створити навіть фільм про нього. До речі, дізнавшись, що Йосип Гофман із Полтави, школярі одразу забажали подивитися, де знаходиться наше місто, адже про Україну вони знають, а от про Полтаву більшість чула вперше (за винятком хіба що студентки Світлани, яка родом із Черкас). Тож доктору Екарту Діцфельбінгеру та перекладачеві Дітеру Гетцу довелося розгортати карту...

Зацікавленість жителів міста викликала й зустріч із гостем у тому ж таки історичному залі Нюрнберзького процесу, на яку могли прийти всі бажаючі. Й вони прийшли — ті, хто цікавиться історією, журналісти... Характерно, що серед публіки було немало молоді, особливо вихідців із республік колишнього Союзу, в тому числі й з України. До того ж саме завдяки цій зустрічі з Гофманом чимало людей змогли вперше вільно потрапити до історичної зали, а сам Йосип Давидович навіть мав змогу готуватися до свого виступу у святая святих — кімнаті присяжних засідателів, яка й поготів завжди зачинена для сторонніх. Під час його виступу не раз лунали оплески, а затим публіка ще довго не відпускала гостя: ще й ще ставили запитання, а дехто не міг навіть стримати сліз, адже в залі було немало людей, родичі й близькі яких стали жертвами фашизму чи загинули під час війни. Особливо вразили присутніх ось ці слова

Йосипа Гофмана: «У мене були свої рахунки з фашистами! І я міг би теж виступити тоді свідком на процесі, адже моїх бабусю і дідуса — простих селян із Миколаївщини — вони живими закопали в землю. А з п'яти родичів, які брали участь у війні, живим залишився лише я один...»

...У Нюрнберзі ми зустрічалися з багатьма людьми. Почувши російську чи українську мову, підходили

Таким був сержант Йосип Гофман восени 1945-го.

навіть на вулиці колишні співвітчизники (а їх тут чимало). Характерно, що всі знають про події, які відбувалися в місті 65 років тому, але дізнавшись, що перед ними не просто гості з України, а й учасник Нюрнберзького процесу, широко дивувалися, дякували, бажали здоров'я, просили сфотографуватися...

В останній день перебування у Нюрнберзі здійснилася ще одна заповітна мрія Йосипа Гофмана. Після відвідання Документального центру мі побували на території колишнього «Поля Цепеліна». Тут свого часу з розмахом відбувалися нацистські з'їзди, на які збиралося до півмільйона учасників та гостей, а вся місцина перетворювалася на величезний пропагандистський майданчик. З трибуни тут приймав парад сам

Адольф Гітлер. «Поле Цепеліна» збереглося як пам'ятка про чорну сторінку історії міста. Отож Гофман, зайшовши на сумнозвісну трибуну, не приховував хвилювання: «У травні 45-го я розписався на Рейхстазі. І ось тепер стою тут... Відчуваючи велику гордість за перемогу добра над злом і величезне полегшення, що вдалося здійснити те, про що мріяли мільйони тих, хто загинув, не доживши до світлого дня Перемоги!»

...Дуже швидко пролетіли ці чотири дні в Нюрнберзі. І ось ранком 25 листопада ми прощаємося в аеропорту з доктором Екартом Діцфельбінгером і нашою незмінною помічницею — перекладачем і працівником відділу міжнародних зв'язків муніципалітету Нюрнберга Риммою Шмітт. Та в «німецькому зошиті» залишається ще чимало цікавих фактів про прекрасне німецьке місто і його людей. Розповіді про це в наступних номерах «Голосу України».

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтава — Київ — Нюрнберг — Мюнхен — Київ — Полтава.

ДО РЕЧІ

Нюрнберзький процес — міжнародний судовий процес над колишніми керівниками гітлерівської Німеччини. Проходив у м. Нюрнберг із 20 листопада 1945-го по 1 жовтня 1946 р. За Лондонською угодою Міжнародний військовий трибунал було сформовано на паритетних засадах із представників чотирьох держав — США, Англії, Франції та СРСР. Головував представник Великобританії Дж. Лоуренс, обвинувачем від СРСР був прокурор УРСР Р. А. Руденко. Усього проведено 216 судових слухань. До смертної кари через повішення трибунал засудив: Герінга, Ріббентропа, Кейтеля, Кальтенбруннера, Розенберга, Франка, Фріка, Штрейхера, Заукеля, Зейсс-Інкварт, Бормана (заочно), Йодля; до довічного ув'язнення — Гесса, Функа, Редера; інших — до тривалих строків тюремного ув'язнення. Страти відбулися в ніч на 16 жовтня 1946 у приміщенні Нюрнберзької в'язниці. Герінг отруївся незадовго до страти.

Йосип Гофман виступає в залі Нюрнберзького процесу.

чинів). Він дізнався, що в Полтаві живе Йосип Гофман — колишній особистий охоронець обвинувача на Нюрнберзькому процесі від Радянського Союзу Романа Руденка. Доктор Діцфельбінгер вважав це великою удачею, адже тривалий час німцям не вдавалося знайти бодай одного живого учасника тієї історичної події. Тож, звісно, що німецький історик одразу ж помчав до Полтави, аби переконатися, що «Гофман — це Гофман». До речі, пан Екарт з теплотою згадує наше місто і зустрічі на полтавській землі: «Таке враження, що я був у вас не один день, а цілий тиждень — так багато вдалося побачити й почути, з такими людьми познайомитися!»

І ось майже через два місяці, 20 листопада, уже Екарт Діцфельбінгер зустрічав нас — Йосипа Давидовича, його дружину Тетяну Вікторівну і автора цих рядків — у аеропорту Нюрнберга.

А наступного дня в місті почалися урочистості, присвячені 65-річчю початку роботи Міжнародного трибуналу — так званого Нюрнберзького процесу. Ця визначна подія

мав справу з розслідуванням злочинів фашистів у Бабиному Яру). Та подвійно приємно було відчувати, що серед цих відомих людей не «загубився» і голос полтавця. Цікаво, що після закінчення урочистої частини саме Йосипа Гофмана в «Залі 600» журналісти «атакували» найбільше (представників ЗМІ працювало тут близько 200 з усього світу), адже всім було цікаво передусім почути думки очевидця тих далеких подій.

— Коли ви востаннє були в нашому місті? — запитав пізніше Йосипа Гофмана на офіційному прийомі обербургомістр Нюрнберга Ульріх Малі.

— 65 років тому! — відповів Гофман.

— А чому раніше не приїжджали?

— Так мене раніше ніхто й не запрошував...

Обербургомістр дуже здивувався, але підтвердив, що віднині Йосип Давидович — бажаний для них гість. Удруге пан Ульріх (вражений роботою майстрів) здивувався, побачивши решетилівський gobelen, який Гофман від імені Полтави й полтавців, усього українського на-

Манько

1.

Того ж дня, надвечір, загине й Манько — другий наш іздовий. Улюбленець усієї батареї. Невтомний і добрий Манько, що завжди до наших послуг: відремонтує взуття — підметку чи набійку на чобіт наб'є, залатає халяву чи перед. Або пришиє відпоротий рукав шинелі чи гімнастерки. І все стане кращим, ніж було.

Набагато старший за всіх нас, він ставиться до всієї батареї трохи іронічно і ніби по-батьківськи поблагливо. Як тільки вступимо на землі Німеччини, сном і духом не знаєш нічого, а він привозить разом із мінами на вогневу вже зібрані й зашиті посилки: сьогодні — перший обслузі, завтра — другий, післязавтра — третій. І так усім шістьом.

— Понапишіть тільки адреси. А я завтра ж і одвезу на польову пошту. Буде батькам та матерям, братикам та сестричкам хоч якась взувачка та вдягачка — обносилися ж за окупацію та війну — Боже ж ти мій! А ви, халамидники, й не здумаете про це. І за вухами у вас не свербить, як там удома бідують, неповдягані та без взувачки. То хоч я потрубуюся за всіх вас. Барахла не пошлю, не бійтеся! А все — товару на чоботи, матерії жінкам та дівчатам, краму різного. Німці, тікаючи, покидали все напризволяще.

Тож не пропадати добро, ге? Манько вічно лататиме зброю для коней. І не лише для своїх та Холодових, а й для інших двох мінометних рот. У кожній — по дві підводи, по четверо коней. От і набирається упряжі аж на дванадцять. Ніхто ж ніколи не замислюється: як можна аж з Полтавщини до Берліна доїхати кіньми? Та ще через ріки — Дніпро, Південний та Західний Буг, Дністер на Третью Українському фронті; Вісла, Одер, Нейсе, Шпрее тут, на Першому Білоруському. І треба, щоб вози, коні, хомути, шлєї, посторонки, обротьки-вузdeckи, наритники й віжки — все було справне! Отож наш вусатий красень Манько всіх у полку виручає. Усі несуть до нього ремонтувати не лише взуття й обмундирування, а й зброю. Коли за Віслою в довготривалій, семимісячній, обороні він обішче майже всіх офіцерів брезентовими чобітьми, а командирів полку підполковникові Коновалову змайструє офіцерські хромові на польських колодках та копилах, його наміряться перевести в дивізійну шевську майстерню.

— А коні?! — обуриться Манько. — Рідні коні мої з нашого села, з нашого колгоспу. Що ж я їх — зраджу? Покину на когось чужого й бездушного? Та й хлопців-батареївців жаль мені — вони ж іще діти! Що командирі, що бійці. Е-е, ні, ні на кого я їх не проміняю! Ні коней моїх рідних, ні хлопців, ще рідніших...

У Манька на повозці мандрують весь час, від самої Вісли, й мої нехитрі пожитки: Галині, Вікторові, Олегові листи, скупі та рідкі вісті з дому — від мами й сестер, горстки особливо гарного паперу, що трапляється мені у звільнених від фашистських містач. Я люблю гарний папір якоюсь особливою любов'ю, ніби передчуваю, що він стане найголовнішим моїм знаряддям на все життя.

Коли ж доведеться відправляти і Манька, й Холода в тил із кіньми, підводами, мінами й мінометами, вони обоє принесуть і покладуть переді мною все моє фронтове надбання. Його виявиться чимало. Бо з ними мандруватиме й мій котелок, в якому ні разу не зварю собі нічого. Бо не вмію.

— Що ж мені з усім цим добром робити? — скрушно питаю полтавських мудрих дядьків.

Мовчать, чухають потилиці. А потім Манько починає стьобати батіжком перших мух у глухому кутку спустілого після похорону Тіргартена. А Холод:

— Ми б із собою забрали... Ну нікуди. — Сплесне руками об поли. — Та й дорога дуже далека.

— Зате ж додому! — вигукне завжди стриманий Манько. — А додому коні, ти ж знаєш, самі біжать.

— Ага, з поля чи з ярмарку, — зчервонілими від недавніх сліз очима дивиться на нього маслякуватий і довготелесий Холод. — А тут, брате, домом і не пахне. Роздайте, чуєте, папір хлопцям. А письма... Письма що ж... Дороге діло! Треба тримати при собі. Як і документи.

Попрошавшись із нашими іздовими, я покладаю листи в задню кишеню брюк разом із комсомольським квитком, червоноармійською книжкою, медаллю «За отвагу», яку вручить мені за Одером на плацдармі сам командир полку підполковник Коновалов перед своєю загибеллю. І досі не збагну: чому не носив її на гімнастерці? Із скромності? З бережливості? Тільки ж пропаде моя єдина фронтова нагорода, залита кров'ю моєю після страшного поранення і викинута з усім моїм закривавленим обмундируванням, мабуть, ще в медсанбаті, при першій же перев'язці, якої я не пам'ятаю в тяжкій своїй непристомності.

Очолити штурмову групу, в яку перетвориться наша мінометна рота-батарея, наказую всім позбутися всього, крім зброї та набоїв: у близькому бою ще гірше, ніж на марші, навіть голка заважає!

Капітан Коханов — начальник першого батальйону — лишиться єдиним офіцером на передньому краї. Лишиться й командир полку зі штабом в тилу бойових порядків. А весь полк і майже всі командири батальйонів, рот, взводів загинуть ще в тій улоговині спиртового заводу, розстрі-

ляні есесівцем і хлопчиськом-месником із засади. А вцілілі будуть вибиті на головній берлінській вулиці Фрідріхштрассе, що ділить фашистську столицю навпіл із сходу на захід. З півночі на південь Берлін ділить Унтер-ден-Лінден — тобто «Під липами». Недарма ж і в Києві найреспектабельніший район — Печерськ — теж зветься по-давньому «Липки».

Коханов покаже мені на топографічному плані Берліна, як вийти у відведений нам квартал Фрідріхштрассе. Звідти до центру, рейхстагу та бункера Гітлера залишається два квартали. На плані міста це зовсім близько. А на місцевості туди навіть дивитися страшно: там клубочиться дим, у глибини палахкотить полум'я, безугавно б'ють гармати, наші й німецькі — все клекоче, гримить вибухами, стріляє і рветься, і трасуючі кулі й снаряди проши-

Публікації творів знаного письменника Олександра Сизоненка викликають непорісичний читацький інтерес. Листи-відгуки надходять до «Голосу України» з усіх регіонів. Мабуть, найвлучніше, найемоційніше висловився відомий запорізький літератор **Петро Ребро**.

Дорогий Сашко (вибач за панібратство), Олександр Олександровичу!
Щоб ти сто років жив, а може, й сто двадцять, як кажуть іудеї. Хіба ж можна так писати? Я прочитав у «Голосі України» твоїх «Валькірій» (шоправда, в перекладі російською, бо українського варіанта не знайшов) і ось уже третій тиждень не захожусь собі місця. Найбільше мене бентежить: це ж не вимисел, це було, це ти бачив, це ти пережив, це досі стоїть перед твоїми очима, це приходить у твої сні, це крає, чи, вірніше, грізе, твоє серце. Бідний сержанте, за що тобі така кара? І як тебе пощадила смерть? І як ти не збожеволів? Мабуть, Бог тебе беріг, щоб було кому розповісти про отих Сухових, Кавунів, Ганопольських (у мене таке враження, що я їх знав, бачив, чув їхні балачки, жарти, а може, і ховав у чужій землі). Розповів ти так картинно, що мурашки за спиною бігають, а з-перед очей не зникають оті квітучі сади Німеччини і на їхньому фоні — смерть, смерть, смерть. Добре, що ти не озлобився і навіть німчика «зрозумів», навіть мирних жителів, розчавлених кам'яною брилою, пожалів. Добре, що мстив німцям не оповідач, не генерал, який плакав, а чолові'ага в чорному мундирі, може, смершівець, а може, німій, для якого закони не писані. Шаную (вибач за фамільярність), після твоїх «Валькірій» уже треба нічого не писати про війну — краще, сильніше, промовистіше не скажеш. Це оповідання — не спо-мин, а осиковий кіл у могилу фашизму.
Ось чому я дивлюся на портрет автора — молодого, стрункого, мов явір — і подумки обіймаю його, цілую, ляпаю долонею по спині і кажу: «Молодець, скурвий сину! Твої вчителі (пригадуй, «очі сині, як волошки в житті») можуть пишатися тобою!».
«Веселу Січ» надсилаю, як «пробний шар», бо не знаю, де ти зараз (на дачі ніби вже холодно), а хотів би подарувати свою головну книгу — «Козацькі жарти» (двадцять книжок в одному томі). Альтмана погортай між засіданнями і варінням борщу (переглянь хоча б інтерв'ю). За сим — обіймаю і цілую.

вають те задимлене і палаюче вировище сліпучими, злими спалахами.

— Із трьох полків лишилися отаки, як ваша, три штурмові групи з мінометників, — скаже мені довірливо капітан Коханов. — Збери всіх, хто залишився, і — вперед! Тротилові шашки у саперів ще є. Нехай рвуть стіни! А вогнеметники — струм'ни в отвір! Фріци вмиг перетворюються на жужелицю! На вулицю не потикаються — там суцільне море вогню від рейхстагу! Давай, сержанте, веди свою групу обережно. А я підхожу нового командира батальйону, якогось капітана Ахмистова. Незабаром будемо у вас.

Через двори, крізь проломи в стінах пробираємося на Фрідріхштрассе. І мені приємно думати, що дядьки-полтавці, як просив мене Сухов, нарешті в безпеці: з артилерійського забезпечення їх напевне відправлять додому! Хоч один заповіт старшого лейтенанта Сухова виконаю. Отак думаю собі, ведучи групу в клекіт бою. А що буде з нами, один Бог святий знає.

У першому ж дворі дев'ятиповерхового будинку, що виходить фасадом на Фрідріхштрассе, нас обстріляють з протилежного боку вулиці. А в самому будинку точиться бій. Нашу з'яву зустрінуть радісними вигуками, навіть обіймами. Після них нам вручать кирки-мотиги, бо від них у всіх тут понабивано криваві мозолі. І «штурм» почнеться. Доки пробивається монолітна стіна цегляної кладки, сапери без толових шашок та вогнеметники без роботи сплять тут же, під колонами великого магазину музичних інструментів поміж інкрустованими акордеонами, що в безладді валяються по всій підлозі. По них ходять, по них топчуться, викликаючи несамовиті, немислими звуки. На них сплять, поклавши під голови, як подушки. Дим стелиться підлогою, пробиваючись через отвори вже взятих з бою кімнат. Але на нього ніхто не звертає уваги. Ми длубаємо стіну, а в широкі вітрини за бемськими скляними вікнами видно, як палають на вулиці танки, як суцільним потоком летять трасуючі кулі й снаряди. У все це важко повірити, навіть дивлячись зблизька. Ми наче перебуваємо у сні або в маренні.

2.

І раптом з вулиці ввалюється танкіст у шлемофоні та кирзовому комбінезоні: — Есесівці прорвалися через Тіргартен із рейхстагу! Хто тут командир? За мною! Іх треба перехопити на тому боці вулиці! Не дайте закріпитися в будинках!

Кидаю кирку-мотику, хапаю автомат: — Титов, Акимов, Блинников, Корницький! За мною! — кричу, не чую свого голосу за канонадою, але хлопці чують — хапають зброю, біжать за мною. Поміж палаючими танками та бронетранспорте-

рами перебігаємо вулицю і в першому ж дворі натакаємося на капітана Коханова та іншого капітана, незнайомого, з монгольським широким обличчям. Видно, він добре нападпитку. А поряд з ними... Манько.

— Як? Чому ви тут? — кричу не своїм голосом. — А де ж коні, повозка, міномети, міни?

— Все в спрату, — спокійно скаже Манько, всміхаючись. — Додому мене не пустили — завернули оглоблі: ще молодий, мовляв, ще повоюєш. От і прибув у ваше розпорядження. Капітан ось, спасибі їм, привели до вас. А то шукай вітра в полі. Та в якому там полі? — поправляє себе незвично балакучий сьогодні Манько. — В полі видно все навкруги, а тут — одне бескеття: гори каміння, арматури, битої цегли! Хіба ж втямиш, кудюю йти?

Ну та тепер мені вже нічого не страшно: своїм кругом, як не є. А це багато значить.

— Ну тоді за мною! Тільки не відставай!

— Сержанте! — гукає мені Коханов. — Дворами ведіть до отого будинку. Там штаб полку вашого. І розвідка. Разом займете оборону!

Біжимо, біжимо, біжимо... А я все думаю: що трапилося з Маньком? Чому його повернули? Відправлений у тил разом із Холодом здавати міномети, він повертається на передній край уже не іздовим, а бійцем штурмової групи. Який дурень видав це? Та ще в самому кінці війни?!

Виявляється, буквально місяця не виситачило йому, щоб відправитися на свою Полтавщину — до жінки, до дітей, до своєї хати, в рідне село, на польові роботи, за якими він так стужився! Родився б не в січні 1900-го, а в грудні 1899-го, то й поїхав би додому згідно з новим Указом Верховної Ради. А так...

Військові писарі невідкупні: краще в штабі досидіти до кінця війни, ніж на передовій землю носом рити! Це зараз Манько, може, відкупився б, як усі відкупляються від служби у війську, в кого гроші є. А на фронті, в нашій армії, хабарі не водилися. Та й якого ж хабара дасть рядовий? Та ще іздовий? Може, батіг? Але його Манько напевне здав разом з кіньми.

От його й вертають на передову, якої він фактично й не бачив, перебуваючи з кіньми й повозкою весь час у тилу. А тут починається бій з усіх боїв — ближній! Есесівці встигають захопити шойно відво-йований у них будинок з правого боку Фрідріхштрассе, прорвавшись із рейхстагу через Тіргартен. Захоплюють два перші поверхи, а на горішніх обороняється штаб полку на чолі з підполковником Андреевим. І моя група має виручити їх.

Перебігаємо двір, щоб увірватися з чорного ходу, звідки есесівці не чекають нас.

Але знову потрапляємо під обстріл з протилежного боку вулиці: там затаїлися автоматники, а може, й снайпери, і вицілюють нас, мов куріпок. А їх нічим не візьмеш: спробуй розібратися, звідки, з якого із дев'яти поверхів ведуть вогонь?!

Уся група, на ходу відстрілюючись, рветься в під'їзд, а Манько, як на гріх, зашпортується своїми чоботищами за кам'яний уламок, відстає від групи — куди йому, сорокап'ятилітньому, вгнатися за нами, двадцятилітніми?! Ну його й зрубають снайпери.

3.

Упаде наш вусатий, кароокій, могутній Манько, мов зрубаний ясен, посеред двору, вхопитися за груди, брязнувши карабіном об асфальт, а сам грякнеться з усіх чотирьох, заволає не своїм гласом:

— Ой, пече ж мені! Ой, пече! Допомо-жі-і-іть!

Санітари кинуться до нього, підхоплять попід руки, бігом потягнуть за ріг будинку, притулять до стіни. Манько битиметься в їхніх руках, корчиться на асфальті, гамселитиме металевими підковами чоботищ сорок п'ятого розміру, аж іскри з-під підкованих підборів бризкають!

Та все оглядається навкруги, ніби когось загубив:

— Сержанте! — кричатиме Манько, ловлячи мене знеямленим поглядом через голови й спини санітарів збожеволілими, побілілими від болю очима. — Пече мені в грудях! Ой, пече ж нестерпно! Зроби ж що-небудь! Врятуй мене!

Корницький, Титов, Блинников та Акимов тим часом увірвуться в під'їзд, попередньо вгитавши туди фаустпатроном. А я вертаюся і схилиюся над Маньком, бо до нього вже не підійдуть ні Сухов, ні Хуратов, ні Авер'янов. Їх уже немає з нами і не буде ніколи...

І роти мінометної немає, і підводи, без якої Манька донедавна ну ніяк не можна було уявити! А тепер лишається штурмова група, якою командує відініні я. 101-й гвардійський полк увесь поляє в ближнім бою на цій головній берлінській вулиці. Але нашу невелику штурмову групу чомусь не виводять із бою, а вимагають: «Вперед!», «Уперед!».

Схилиюся над палаючим Маньком. Він увесь горить, тремтить, очі його палають, гарячково блищать, витріщені зі страху чи від болю. Бачу, як він мучиться і страждає:

— Ой, не можна терпіти, так пече! По-можи мені, Шу-роч-ко! — б'ється в руках санітарів Манько, не зводячи з мене зне-ямленого погляду. — Спаси! Врятуй мене, синочку! — кричить по-сільському безпорадно й беззахисно.

Солдати й офіцери на війні гинуть мовчки, хоч би що з ними трапилося. А тут і на мене війне селом, і я, погладивши Манька по мокрій від сліз щоці, скажу йому теж по-сільському:

— Потерпіть, дядьку...

— Нема сил терпіти! — заперечливо хитає головою, не зводячи з мене божевільного погляду. — Я зараз умру, так пече мені! Ну зроби ж щось!

Світ у мене мерхне перед очима — нестерпно жаль Манька, соромно своєї безпорадності...

І досі чую розпачливий, несамопитий крик на головній берлінській вулиці нашого полтавця — красеня Манька, що й справді годився тоді мені в батьки.

Але ще моторошніше стане від несподіваної тиші, в яку раптом провалиться Манько, ніби у воду пірне: кричатиме, кричатиме — і раптом замовкне!

— Готовий, — скаже мені молодий санітар, тримаючи Манька за пульс та не зводячи з мене перепудженого погляду. Так само розпачливого, як і в Манька.

Він теж ніби сподівається, що я щось поправлю, переминою, переінакшу. Жаль, безсилля, розпач і гнів охоплюють мене, і я, не тямлячи себе, несподівано закричу:

— Ти чого дивишся? Чого чекаєш від мене?! Хіба я — Бог, щоб рятувати від смерті!

— А я — що? — стенає плечима зляканий санітар. — Я — нічого. Хотів доповісти, що бійця вже не стало... — впускає Манькову безсилу руку й підводиться

— Сам бачу, — кажу йому, засоромившись свого вибуху. — Забери його документи і здай... У медсанбат чи куди ви здаєте документи загиблих? І перевіріть гарненько, чи не дихає.

— Ні-а, — так само пильно дивиться мені у вічі санітар. — Три кулі. І всі в груди. Навиліт. Який із нього жилець? Простодоровий дядько, як світ. Мав би гинути зразу. А він, бачте... Здоровий, як лев! Похоронники матимуть з ним мороку! Що й могилу добрячу копати, а що й нести отакого здорованя. Вони й документи заберуть. І здадуть куди треба.

Манько лежить навзвак, і груди його високо здіймаються над асфальтом. Набагато вище, ніж голова. Тільки вуса неприродно чорніють і здаються геть непотрібними і чужими на його вродливому обличчі. Зайвими видаються на війні, немов прилаштованими для якогось аматорського спектаклю. Ніби хтось нерозумний нав'язав їх на якийсь час нашому красеню Манькові, і тепер він залишиться з ними навки...

Через кілька хвилин і мене майже вб'ють у тому само будинку на вулиці Фрідріхштрассе, звідки ми вибиватимемо есесівців. А їх завжди і скрізь вибивати нелегко.

Це станеться надвечір. Тільки мене не покинуть, як ми покинемо на берлінській вулиці мертвого Манька. А нестимуть і тягтимуть непристомного через палаючий Берлін до медсанбату. Ті самі, хто ніс і

Олександр СИЗОНЕНКО.
Конча-Озерна.
19 липня 2010 року.

Тисняву в підземці ще ніхто не скасовував

РЕПОРТЕР

«Бабусю, та заберіть же, нарешті, свою тачку з моїх ніг!», «Чоловіче, не штовхайтеся!», «Дівчино, досить вертіти головою, в мене повний рот вашого волосся!». Знайомі репліки? В годину пік на станції столичного метро «Вокзальний» можна почути й не таке. А побачити — завжди ту саму картину: натовп атакує вхід на станцію, потім — ескалатор, далі штурмом бере вагони.

Щодня поїздка на роботу для 23-річної киянки Ганни, як і для багатьох пасажирів столичного метрополітену, перетворюється на справжні тортури. «Вокзальна» ранками нагадує мурашник: черга в підземку шикується ще на вулиці. Черепашчаю ходю народ просувається до входу... Часом відстань від дверей станції до дверей вагона люди проходять за хвилин 10—12. Але ж це «найзручніший і найшвидший» вид транспорту!

— Щоразу те саме. Я пробувала приїжджати раніше, але до десятої там краще не з'являтися, — розповідає дівчина. — Наземним транспортом на роботу не дістатися, тож доводиться штовхатися.

Розвантажити станцію, побудувавши другий вихід, місцева влада надумала кілька років тому. Але терміни будівництва неодноразово переносили. В 2008-му обіцяли серйозно «взятися за лопати». Але в останній момент усе переграли. За офіційною версією, завод «Ленінська кузня» нібито виступив з ініціативою переробити проект реконструкції під себе.

— На території «Ленінської кузні» вирішили будувати торговельно-офісний або навіть торговельно-розважальний комплекс. І, як я припускаю, налаштувалися зробити вихід з метро прямо в цей ТРЦ. Це було вигідно власникам, але в результаті будівництво на два роки відтягнули, — розповів «Голосу України» директор «Інституту міста» Олександр Сергієнко.

НАША ДОВІДКА

Лінії метрополітену перетинають усі 10 районів міста, однак покриття досить нерівномірне: в Шевченківському районі — 11 станцій, у Печерському — 9, у Дарницькому — 7, в Оболонському і Дніпровському — по 4, у Подільському і Святошинському — по 3, у Солом'янському і Голосіївському — по 5, нарешті, у Деснянському — тільки одна. Наземна ділянка Святошинсько-Броварської лінії (6,7 км) має два мостові переходи — через р. Дніпро та Русанівську протоку і два шляхопроводи.

Змін, ми чекаємо змін!

Лаври найбільш густонаселеної станції на «червоній» лінії столичного метрополітену нарівні з «Вокзальною» ділит кінцева «Лісова». Там неподалік зупиняються маршрутки з Чернігова, Броварів і Биківні. Весь північний напрямок іде на роботу в Київ. Тому наплив людей дуже великий. А додати сюди мешканців Троєщини та Воскресенки — і в метро не проштовхнутися.

— Уранці доводиться пропускати кілька поїздів, щоб можна було нормально зайти і зайняти місце, а не висіти на одній нозі, — розповідає наша колега Олена. — А ввечері

чері проблема дістатися додому з центру. В районі «Театральної» затискують так, що ребра тріщать, а на Хрещатику вже коли відчиняються двері, — люди просто випадають на перон.

Та сама ситуація й на сусідніх, «синій» і «зеленій», вітках метро. На Куренівсько-Червоноармійській лінії найбільш завантажені станції: «Петрівка» і «Либідська», на Сирецько-Печерській усі рекорди щодо пасажиропотоку б'ють «Лук'янівська» і «Позняки».

— Якщо на «Позняках» у вагон ще можна втиснутися, на «Осокорках» — з горем пополам, то на «Видубичах» і «Славутичі» — шанси дорівнюють нулю, — розповідає нам киянка Наталя. — Виходить, що в години пік заручниками підземки стають діти та їхні батьки. У нас перенаселений спальний район, шкіл не вистачає, тому дітей везуть на навчання в центр.

Коли будувалася перша вітка метро, населення столиці було менше, і цей вид транспорту цілком справлявся з пасажиропотоком. Але нині вирости і продовжують забудовуватися величезні спальні масиви й не зрозуміло, чому розвантажити метро влада намагається за рахунок подовження вже наявних ліній, а не будівництва додаткових, альтернативних.

Олександр Сергієнко пояснює: ця проблема була закладена з самого початку, коли тільки проектувався столичний метрополітен.

— Тоді наші проектувальники просто не мислили такими глобальними категоріями, — зазначає він. — У Вашингтоні, наприк-

лад, різні лінії метро перетинаються так, що їх поїзди прибувають на ту саму платформу. Пасажирів не треба йти кривими вузькими переходами на інші станції. Він тут вийшов і тут зайшов на іншу лінію.

Справа не в грошах, а в тому, що їх немає

Метрополітен працює з напруженням у зв'язку з недостатнім фінансуванням, переконаний директор «Інституту міста» Олександр Сергієнко. І справа тут зовсім не в тарифах.

— Громадський транспорт — це не вид бізнесу. Тарифи загалом не повинні покривати собівартість перевезень. Так було і за радянських часів, так є і тепер. Найкращий громадський транспорт, на мій погляд, у країнах Європи в Гельсінкі. Там опитування громадської думки показує, що 80% населення задоволені його роботою. І це при тому, що в них тариф покриває собівартість перевезення лише на 50%, що є принциповою позицією міської влади, — розповідає експерт. — А в нас, коли в метро кажуть, мовляв, усі біди від того, що наявні тарифи не покривають собівартість перевезень, — це замилювання очей!

На його думку, розвиток метрополітену стримують відсутність твердої політичної волі і якісь корупційні складові: «В останні роки в Києві працювала команда, що ставила собі за мету почистити міську скарбницю, а не виконувати які-небудь інфраструктурні проекти». Олександр Сергієнко апелює до цифр. Мовляв, у 2008 році київський бюджет виконали на 82%, у 2009-му — 63,5%, а за десять місяців нинішнього року — на 57%.

— Якщо бюджет «хронічно» не виконується, то, відповідно, не закуповуються нові вагони, вчасно не ремонтуються й не обслуговуються старі. Інакше кажучи, іде тотальна економія. Будь-який виробничник вам скаже, що коли бракує бюджетних грошей, то вони заощаджують на чому тільки можуть. Планові ремонти або техобслуговування пропускаються. В результаті — зростає кількість надзвичайних ситуацій. І пасажирів, тобто ми з вами, наражаються на небезпеку.

Наталія ОВДІЄНКО.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

«Хочу мати диск з піснями вашого краю»

СХІД — ЗАХІД РАЗОМ!

Як уже повідомляв «Голос України», на Прикарпатті, в рамках культурно-просвітницького проекту «Схід—Захід», що проходить під патронатом дружини Президента України Людмили Янукович, за сприяння голови Івано-Франківської ОДА Михайла Вишиванюка та керівництва «Укрзалізниці» кілька днів перебували офіційні делегації з Донецчини та Дніпропетровщини. Шахтарі, гірники, туроператори, залізничники, освітяни прибули «поїздом дружби», як зветься рейс «Донецьк—Дніпропетровськ—Ворохта», що вперше проклав сюди пряме залізничне сполучення.

Враження гостей багато значать для Прикарпаття, яке активно розвиває туристичну галузь. Тож намагалися показати все, чим багаті, — прекрасні зимові краєвиди, культуру, звичаї, традиції, курорти, музеї, а особливо ширість і гостинність. Перед від'їздом гостям подарували концерт мистецьких колективів обласної філармонії з участю Національного ансамблю пісні і танцю «Гуцулія». А донецьчани урочисто передали голові ОДА свій подарунок — шахтарську форму і каску та картину з донецьким пейзажем. Які враження повезли з собою гості?

Олена Макаренко, керівник донецької делегації, заступник на-

чальника управління освіти і науки Донецької облдержадміністрації:

— Насамперед від душі дякую організаторам цього туру, особливо «Укрзалізниці» та Івано-Франківській ОДА. І дякую не лише від тих, хто приїхав на Прикарпаття, а й тих, хто залишився вдома, але думками був з нами, бо цей захід дуже щиро висвітлювався багатьма ЗМІ. З приводу гасла акції «Залізниця єднає Україну», то наведу таку аналогію. Коли в родині є два сини, вони можуть дуже відрізнятись, але мати у них єдина. От і для нас мати одна — Україна. І ми стоїмо на цьому. Чотири доби на Прикарпатті — дуже мало, аби побачити всі принади цього чарівного краю. Наступного разу приїдемо щонайменше на два тижні. Чи справдилися наші очікування? Багато хто з нашої делегації раніше бував на Прикарпатті. Добу, поки сюди їхали, обмінювалися спогадами. Об'єктивна картина у нас склалася дуже добра. Люди говорили: ми знаємо, що нас тут дуже гарно прийматимуть. І це справді було так. Тож тепер щиро запрошуємо прикарпатців до себе.

Галина Дареніна, керівник дніпропетровської делегації:

— Під кінець першого дня в Яремчі нас запитали: «Ви не стоми-

лися?». Ми дружно відповіли: «Хіба металурги, гірники, шахтарі можуть стомитися?» Сьогодні ж нас запитали: скільки ви днів на Прикарпатті? І в автобусі була тиша. Всі згадували: справді — скільки ж ми тут? Потім хтось сказав: «У нас тут один день — що тиждень». «То ви стомилися?» — «Ні, ми просто переповнені враженнями від краєвидів, від почутого і побаченого». Я багато чула спів різних колективів. Але як співали дітки в Богородчанському районі — це щось надзвичайне! Та й узагалі у вас прекрасне мистецтво, прекрасні музиканти. Багато з нас вперше почули цимбали і трембіти наживо. Як на мене, ця акція відкрила нам західну частину України, зробила її ближчою. А єднати... Мені здається, ми і так дружні та єдині.

Сергій Нетребін, заступник начальника виробничого управління ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»:

— На нашому підприємстві є путівки у Трускавець, Східницю. А ось на Прикарпатті, наскільки знаю, баз відпочинку не маємо. Звичайно, нас вразив європейський рівень «Буковелю» — наче маленька європейська держава з доброю інфраструктурою, сервісом. Перше, що зроблю по приїзді додому, звернуся до профспілкової організації, керівництва нашої компанії з пропозицією укласти відповідні угоди

Фото Миколи МАЦЮКА.

саме з Івано-Франківською областю. Думаю, ці дні ми ще довго згадуватимемо. Уже й скухаємо за сім'ями, а не хочеться покидати цей благодатний край.

Сергій Сіденко, заступник директора з виробництва ДП «Селідовувілья» :

— Ми багато чули про вашу гостинність. Але цього разу вона перевищила всі очікування. Такого ми не сподівалися, хоч і самі люди гостинні. Ще дуже вразила ваша природа і мистецтво. Коли

їхали сюди, у нас була злива, а тут побачили за вікном засніжені смереки, на вокзалі зустрічають музики. Тож тепер хочу мати диск з піснями вашого краю. Помітив також, що і у прикарпатців є велике бажання спілкуватися, ближче познайомитися з нами, пізнати один одного. Думаю, це хтось вигадав, ніби ми роз'єднані. Насправді ми єдина держава і нею залишимося.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

22 Коли в метро кажуть: усі біди від того, що наявні тарифи не покривають собівартість перевезень, — це замилювання очей!

Публічне акціонерне товариство "ХДІ страхування" повідомляє, що наступні бланки договорів Зелена карта (код 002) 8шт., 4649685-4649688; 5757075, 6506948, 6506986, 6507191 та бланки полісів ОСДВБТЗ:

Серія ВА - 521шт., 0446926, 0440120-0440122, 0440129, 0440619-0440622, 0440624-0440626, 0440640, 0440774, 0440776-0440799, 0440959, 0440992-0440999, 0441328, 0441855-0441859, 0441893-0441894, 0447560, 0447620-0447621, 0448259-0448260, 0448356-0448357, 0448385, 0448389-0448390, 0448392, 0448467, 0448569, 0448612-0448614, 0448639, 0449033, 0449035-0449036, 0449062, 0449078, 0449176, 0449192, 0449195, 0449219, 0449252, 0449254-0449262, 0449264-0449271, 0449343-0449385, 0793335, 0793373-0793375, 0793379, 0793409-0793413, 0794269, 0794415, 1651164, 1651172-1651173, 1651351-1651450, 1651583, 1651586-1651587, 1653004-1653006, 1653008-1653016, 1653018, 1653024-1653029, 1653031-1653032, 1653034-1653042, 1653049, 1653069-1653073, 1653113, 1653143, 1653156, 1653242, 1653265, 1653309, 1653334, 1653361, 1653379, 1653411, 1653440, 1653446, 1653467, 1653543, 1653742, 1653755, 1653760-1653761, 1653776, 1653876, 1653878, 1653884-1653886, 1653888, 1653946, 1653956, 1653990-1653991, 1654081, 1654173, 1654175, 1654177-1654178, 1654243-1654245, 1654260, 1654376, 1654388, 1654390, 1654395, 1654397-1654402, 1654404, 1654406, 1654420, 1654422, 1654438, 1654484, 1654489-1654490, 1654492-1654494, 1654497, 1654499-1654500, 1654502, 1654527, 1654533, 1654545, 1654596, 1654625, 1654630, 1654674, 1654698, 1654729, 1654794, 1654818, 1654824, 1654839, 1654854, 1654862, 1654952-1654954, 1654990, 1656410-1656412, 1656465, 1656491-1656493, 1656528, 1656531-1656532, 1656561, 1656580, 1656597-1656603, 1656660-1656661, 1656663-1656665, 1656750, 1656897, 2275602, 2275971-2275990, 2278156, 2278398-2278399, 2278424, 2278472, 0441592, 0441671, 0441680-0441681, 0441809, 0448873, 0793224, 0793233, 0793241, 0793297, 0793345-0793346, 0793434, 0793442, 0793447, 1651693-1651694, 1651948, 1660783, 1660805, 1660832, 1660861-1660863, 1660907, 1660915, 1660925, 1660927, 4976420, 4976422-4976423, 4976428, 4976438-4976439, 4976687, 4976701-4976703, 4976746-4976770, 4976878, 4976965, 4978953-4978954, 4978971-4978974, 4978979, 4981602-4981604, 4982622, 4982716, 4985732-4985735, 4988972-4988981.

Серія ВВ - 85шт., 0532923-0532924, 0539439, 0539689, 3439836, 3439841-3439842, 3439852, 3439882, 3439892-3439897, 3439901, 3439925, 3439932-3439939, 3439943-3439945, 3439955-3439957, 3439960, 3439975-3439983, 3439989, 3439997, 3486635-3486636, 3486751-3486760, 3648025-3648026, 3648067-3648071, 3648596, 3648728, 3648753, 3695231, 3695255, 3485480, 3485580, 0527419, 0527629, 0527832, 0527894, 0528110, 0528284, 0528288-0528289, 0536485-0536488, 0536723, 0538694, 0538697, 0538822.

Серія ВЕ - 23шт., 0391961, 0392022-0392030, 0392917, 0393027, 0489883, 0529880, 0529986, 2945582-2945583, 2945604, 2945607, 4055712, 4055754, 4055773, 6440005.

Серія ВС- 44шт., 3135597, 3135648, 3135711, 3136462, 3136465, 3138264, 3138269, 3138480-3138483, 4607958, 4609136, 4609141-4609151, 4609186, 4801738-4801742, 4805102, 8290501, 8290552, 8293553-8293554, 8293599, 9172410, 9172434, 9172548, 9176516, 9176523, 9176551, 9176600, 9178597 є недійсними у зв'язку з їх втратою.

ПАТ "ХДІ страхування" не несе відповідальності за цими полісами і страхове відшкодування не виплачує.

Постановою господарського суду Запорізької області від 09.12.10 р. по справі № 19/161/10 Товариство з обмеженою відповідальністю «Запоріжжя-Агротехніка» (70200, м. Гуляйполе Запорізької області, вул. Спартаківська, 92, код ЄДРПОУ 34622761, Банки, які здійснюють розрахунково-касове обслуговування боржника: 1. ПАТ «Райффайзен Банк Аваль», м. Київ; 2. ЗРУ ПАТ «Приватбанк», м. Запоріжжя) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Домбровського Г. М. (ліцензія АВ № 347390 від 25.02.08 р., 70200, м. Гуляйполе Запорізької області, вул. Колгоспна, буд. 123, тел. 06145-4-55-69, факс. 061453-38-49, моб. 099 04 06 673).

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) постановою від 09.12.2010 р. по справі № 16/251/10 визнав банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Агроплемтрейд» (69050, м. Запоріжжя, вул. Східна, буд. 8-В, код ЄДРПОУ 35888990, п/р 26009300102525 в філії ВАТ «ВіЕЙ-БіБанк» м. Запоріжжя, МФО 373317) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Швеця Дмитра Івановича (ліцензія на право здійснення діяльності арбітражного керуючого серія АВ № 081115 від 12.07.2006 р.), 69124, м. Запоріжжя, вул. Калнишевсько-го, 10/44, тел. (067) 611-06-20).

28.12.2010 року об 11 годині Українська Універсальна товарна біржа проводить аукціон з продажу активів платника податків, які перебувають у податковій заставі ДПІ в м. Лисичанськ.

ВАТ «Лисичанськвугілля» (код 32359108)

Лот № 1. Будівля гуртожитку, заг. пл. 942,5 кв. м., земельна площа 0,0703 га, розташована за адресою: Луганська обл., м. Лисичанськ, вул. Свердлова ,172. Початкова (стартова) ціна - 34823,00 грн. у т. р. ПДВ.

Порядок розрахунків - повна оплата активів покупцем протягом трьох банківських днів після укладення договору купівлі-продажу.

У випадку відмови від підписання Покупцем протоколу аукціону або договору купівлі-продажу придбаного майна, гарантійний внесок Покупцю (переможцю аукціону) не повертається.

Усі затрати по оформленню прав власності несе покупець.

Гарантійний внесок у розмірі 10% від стартової ціни вноситься на р/р 2600700004058 в АКБ «Правекс-Банк», МФО 321983, код ЗКПО 16470831, Українська Універсальна товарна біржа.

17,00 грн. - реєстраційний внесок за участь в аукціоні вноситься на р/р 26000168371 в АТ «РБ Аваль», м. Київ, МФО 380805, код ЗКПО 30516050.

Прийняття заявок на участь в аукціоні приймається за одну добу до назначеної дати аукціону за адресою: м. Луганськ, кв. Олексієва, 13.

Довідки за телефонами: (0642) 34-43-23, (044) 596-96-24.

09.12.2010 р. господарським судом Дніпропетровської області винесено постанову по справі № Б3/222-10 про визнання Приватного підприємства «Лумініція» (адреса: 49010, м. Дніпропетровськ, вул. Полкова, буд. 20-А, ідентифікаційний код 35739165) в порядку ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури. Ліквідатором у справі призначено ініціюючого кредитора Приватне підприємство «Укрметкомплект» (49100, м. Дніпропетровськ, пр. Героїв, буд. 12, кв. 287, ідентифікаційний код 36440584, директор Носик О. В.). Відповідно до ч. 5 ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» даним оголошенням ліквідатор повідомляє про визнання господарським судом ПП «Лумініція» банкрутом, усіх кредиторів відсутнього боржника, які в місячний строк з дня публікації цього оголошення, можуть направити ліквідатору заяви з вимогами до банкрута.

Постановами Господарського суду Рівненської області (м.Рівне, вул. Яворницького 59) визнано банкрутами та відкрито ліквідаційну процедуру:

- по справі № 4/49 від 30.11.2010 року Товариство з обмеженою відповідальністю "БК-Укрспецгідроізоляція" (код ЄДРПОУ 35504935, вул. Курчатова 26, м.Рівне 33000);

- по справі № 8/35 від 23.11.2010 року Приватного підприємця Грушицького Юрія Івановича (ПІН 2533604150, с.Перекалі, Демидівський р-н,Рівненська обл.,35213).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Тихончук Лесю Хотіївну (ліцензія серії АВ № 547763, 33001 м. Рівне, вул. Фруктова,4/1).

У оголошенні про банкрутство ТзОВ "Горіховий сад", що було опубліковане в № 229-230 (4979-4980) від 04.12.2010 року було допущено помилку в назві підприємства, юридична назва підприємства визнаного банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Горіховий сад" (код ЄДРПОУ: 35007083, вул. Київська, 32/16, м. Рівне, 33000).

Господарський суд Дніпропетровської області ухвалою від 25.11.2010 р. по справі № Б38/303-10 порушив провадження у справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Фотріс», код ЄДРПОУ 32974876, адреса: Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, Саксаганського району, вул. Соборна, буд. 4.

Ухвалою від 30.11.2010 р. розпорядником майна боржника призначений арбітражний керуючий Морозов Ігор Анатолійович, т. (056)770-27-40, поштова адреса: 49044, м. Дніпропетровськ, а/с 2734.

Ухвалою господарського суду Сумської області (40011, м. Суми, пр-т Шевченка, 18/1) від 20.10.2010 року по справі № 6/132-10 порушено провадження у справі про банкрутство стосовно приватного підприємства «Омелла» (41400, Сумська обл., м. Глухів, вул. Пархоменко, 18; код 36235267, р/р 26002187156 в ВАТ «Райффайзен банк «АВАЛЬ» в м. Київ, МФО 380805). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Солдаткіна Сергія Вячеславовича (ліцензія серія АВ № 271729 від 16 березня 2006 р., адреса: а/с 30, м. Суми, 40014).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування даного оголошення.

Господарським судом Черкаської області (18005, м. Черкаси, вул. Шевченка, 307) ухвалою від 29 вересня 2010 року порушено провадження у справі № 01/1956 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Облагроспецпостач» (18001, м. Черкаси, вул. Смілянська, 130, код ЄДРПОУ 00913864).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Звездічева Максима Олександровича, ліцензія АВ № 456401 від 03.03.2009 року (18031, м. Черкаси, вул. Шевченка, 132, кв. 16).

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Ліквідатор ТзОВ «Маст» реалізує майно банкрута, а саме:

1). Нерухоме майно (будівлі та споруди, земельна ділянка), яке знаходиться за адресою: Львівська область, м. Стебник, вул. Дрогобицька, 127, за ціною 15 255 218,17 грн. (з урахуванням ПДВ).

2). Рухоме майно (технологічне обладнання для виробництва мастил), яке знаходиться за адресою: Львівська область, м. Стебник, вул. Дрогобицька, 127, за ціною 1 408 958,40 грн. (з урахуванням ПДВ).

Заявки приймаються за телефонами: 067-71-53-156 (Онушканич Ярослав Васильович), 066-225-16-30 (Вовк Інна Костянтинівна), та за факсом 481-48-72.

Товарна біржа "Подільська" (29000 м. Хмельницький вул. Театральна, 10 т. 65-05-13, 70-20-73, 70-22-10, 70-22-11 т./факс 795-801, код 32452151 р/р 2600001258208 МФО 325365 ХВ ЦФ ПАТ "Кредобанк", оголошує про проведення аукціону по реалізації

Майна підприємства-банкрута СТОВ "Діброва": нежитлова будівля, будівля "Модуль", заг.пл. 1523,2 кв.м., Хмельницька обл., Красилівський - н, с.Волиця, вул..Молодіжна, 184л. Стартова вартість 85400,00 грн. Дата аукціону 23.12.2010р.

Торги відбудуться за адресою м. Хмельницький, вул. Театральна 10 (у приміщенні товарної біржі) об 11.00. Час оголошення з майном кожного робочого дня за місцем знаходження об'єкту. Гарантійний внесок - 10% від стартової вартості. Реєстраційний внесок для фізичних осіб 25 грн. , для юридичних - 50 грн. Останній термін подання заяв 22.12.2010р.

Філія державної госпрозрахункової установи "Агентство з питань банкрутства" в Чернівецькій області організовує аукціон з продажу майна банкрута: ВАТ "Іванівське РТП".

Для продажу пропонуються: Лот №1 Нежитлова будівля Майстерні, заг. площею 1561,9 кв.м., за адресою: буд.11 Літ-А, вул. Механізаторів, с. Іванівці, Кельменецького р-ну Чернівецької обл., ліквідаційна вартість-стартова ціна 16400,00 грн. без ПДВ; Лот№2 Матеріали від розбирання споруди складу, за адресою: вул.Механізаторів, 6.11,Літ-3, с.Іванівці, Кельменецького р-ну Чернівецької обл., вартість ліквідації споруди - стартова ціна 500,00 грн. без ПДВ; Лот №3 Матеріали від розбирання споруди навісу, за адресою: буд.11, вул. Механізаторів, с. Іванівці, Кельменецького р-ну Чернівецької обл., вартість ліквідації споруди навісу - стартова ціна 14895,00 грн. без ПДВ. З технічною характеристикою майна банкрута та умовами участі у аукціоні попередньо, можна ознайомитись у організатора аукціону за телефонами:(0372)584368, 0505228757. Заявки приймаються за адресою: м.Чернівці, вул.Головна, 44/24 ЧФДГУ"Агентство з питань банкрутства". Останній день подання заявок "14" січня 2011р. Аукціон відбудеться "18" січня 2011р. об 10 год. за адресою: вул. Головна, 44/24 м. Чернівці, ДГУ "Агентство з питань банкрутства" філія в Чернівецькій області.

Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) ухвалою від 02.12.2010 р. порушено провадження у справі № Б24/349-10 про банкрутство Агропромислової фірми «Колос України» (49107, м. Дніпропетровськ, бул. Зоряний, 1А, (ЄДРПОУ 25466521).

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області від 09.12.2010 р. у справі № Б24/349-10 відносно Агропромислової фірми «Колос України» введено процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Князеву Євгенію Григорівну (ліцензія серія АВ № 547916, поштова адреса: 49018, м. Дніпропетровськ, вул. Гідропаркова, 17/50, ідентифікаційний номер 3031000720).

Вимоги кредитора до боржника приймаються господарським судом протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

Копії заяв з додатками надсилати боржнику та розпоряднику майна.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема,буд.157) від 09.12.2010р. у справі № 5/966 визнано банкрутом боржника Товариство з обмеженою відповідальністю "Мельбель технології" (код ЄДРПОУ 30536695; 83016, м. Донецьк, Ленінський район, вул. Кірова, 26; п/р 26003087376000 у АТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 335076) та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Тарасенко Наталію Григорівну, ліцензія: серія АВ № 271713 від 20.02.2006р. (адреса: 83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд. 149, кв. 14; ідентифікаційний код 2059400582).

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) ухвалою від 25.11.2010 р. порушив справу № 25/208/10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Караван ЛМ» (69041, м. Запоріжжя, вул. Кремлівська, 63-А, код ЄДРПОУ 34748844). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Дона Віктора Олександровича (ліцензія АВ № 547802 від 18.10.2010 р., ІПН 2963703139, 7110, Запорізька обл., м. Бердянськ, вул. Морозова, 27/121). Претензії кредиторів приймаються протягом 30-ти днів від дня опублікування даного оголошення.

Господарський суд Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 16) 30 листопада 2010 року справа № Б-13/82 порушив справу про банкрутство Житлово-комунального підприємства (77100, Івано-Франківська область, Галицький район, м. Галич, р/р 26008115605 ПАТ Райффайзен банк « Аваль» м. Галич, МФО 336462, код ЄДРПОУ 35078311).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Іванишина Ігоря Володимировича (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Конавальця, 192, ліцензія серія АВ № 347254 від 17.10.2007 року).

Вимоги кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду Херсонської області (м. Херсон, вул. Горького, 18) від 25.11.2010 року Приватне підприємство «ШВВ», код ЄДРПОУ 35219532, м. Херсон, вул. Гагаріна,121, п/р 26008000422901 у АКБ Європейський, МФО 380184 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором даного підприємства згідно даної постанови призначено арбітражного керуючого Надлонка Андрія Івановича, 79066, м. Львів, вул. Зубрівська, 25а/33. Ліцензія АВ № 470296 від 23/03/10.

Установчі документи ПП «ШВВ» (свідоцтво про державну реєстрацію, свідоцтво платника ПДВ, інші реєстраційні документи), печатку і штамп ПП «ШВВ» вважати втраченими.

Ліквідатор ТОВ «Ласточка 17», ідент. код 34804416, повідомляє про продаж майна — корпоративних прав (частки) банкрута розміром 100% в статутному капіталі ТОВ «Устінья», ідент. код 35572502. Місцезнаходження майна — 03680, м. Київ, вул. Анрі Барбюса, 37/1 літ. «В». Початкова ціна майна — 1600,00 грн. Письмові заяви покупців приймаються за адресою: 01034, м. Київ, а/с 31. Гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової ціни та реєстраційний внесок у розмірі 17,00 грн. вносити на п/р 2600532288 в АБ «Діамант», МФО 320854, ФОП Василюк В. В., іден. номер 2984808572. Письмові заяви покупців та сплата ними гарантійного та реєстраційного внесків приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Вища кваліфікаційна комісія суддів України відповідно до підпункту 2 пункту 3 статті 74, пункту 1 статті 76 Закону України «Про судострій і статус суддів», повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду судді безстроково:

Касяня Олексія Петровича, Журавель Валентини Іванівни, Крижановського Валентина Яковича, Попович Олени Вікторівни, Широї Тетяни Анатоліївни, Габрієля Віктора Олександровича, Амеїна Вячеслава Івановича, Хопти Сергія Федоровича, Шостака Олександра Олександровича, Демковича Юрія Іосиповича, Шмигельського Івана Васильовича, Князькова Валерія Володимировича, Луганського Юрія Миколайовича, Савченко Валентини Олександрівни, Макарчука Михайла Андрійовича на посаду судді Вишого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ.

Сьогодні в Україні хмарно, сніг, на крайньому півдні з дощем, місцями сильні опади, налипання мокрого снігу, хуртовини. На дорогах ожеледиця. Вітер північно-західний, південно-західний, 5—12 м/с, місцями посилення до 15—20 м/с, у Криму та Приазов'ї пориви до 25—30 м/с. Температура 4—9 градусів морозу, у північних областях і в Карпатах до 11, на півдні й сході від 4 тепла до 8 морозу, у Криму 2—12 тепла.

ФОТО ХА-ХА

Фото Андрія КОЩУБИНЬСЬКОГО.

Покращення «Ж»... вже сьогодні!

ТЕЗИ Й АНТИТЕЗИ

☞ **Недолік опозиції** — це коли вона бореться за місце не в психушці, а в парламенті.

☞ **Джентльмен** піклується навіть про пацюків: ставить їм пастки. З салом.

☞ **Мистецтво** не хоче належати народу — тільки попса цього бажася.

☞ **Іменем великих називають** навіть генделики — щоб люди поминали.

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Свобода слова

Жодного вільного журналіста — за те скільки свободи слова!

Спростування

Неправда, що народні депутати Берега Рябкової Кістки абсолютно безвідповідальні і не перед ким не підзвітні, — перед паханами вони відповідають за все!

Дістали

Як народ втомився від своїх політиків, і це ще при тому, що більшу частину свого часу політики проводять у заморських країнах!

Дефініція

Якщо нічого не можна змінити, значить, когось треба міняти.

Ура, панове!

Ми вже не гвинтики, ми вже — біомаса!

Шукайте!

Жінку шукає дурень, розумний шукає для жінки гарне вино.

Олександр ПЕРЛЮК.

ЦЬОГО ДНЯ, 18 ГРУДНЯ

■ **1863.** Народився Франц Фердинанд фон Габсбург, австрійський ерц-герцог, убивство якого в Сараєві 28 червня 1914 стало приводом першої світової війни.

■ **1890.** Помер Григорій Данилевський, український та російський письменник.

■ **1940.** У гітлерівській Німеччині затверджено план «Барбаросса» — план нападу на СРСР.

■ **1942.** Розпочалося визволення України від німецько-фашистської окупації.

■ **1980.** Помер радянський державний діяч Олексій Косигін.

■ **1990.** Генеральна Асамблея ООН ухвалила Міжнародну конвенцію про захист прав усіх трудящих-іммігрантів та членів їхніх родин.

КАЗКА

Жертва халяви

Перебіжчики це ті, які — або перебігають одну дорогу одним, або біжать на іншу дорогу до інших.

Після того, як з вини Ведмеда розвалився Теремок, Миша, натерпівшись від довгих пошуків місця для постійного проживання, знайшла відірваний від рукавиці палець й оселилася в ньому.

Звичайно, що уся рукавиця була б набагато кращим житлом, але у ньому вже хтось живе. Для кого палець є недостатнім.

Невдовзі після знайдення пальця від рукавиці й оселення в ньому, Миша цілком випадково знайшла халяву від чобота.

Тепер Миша могла перебратись із пальця від рукавиці в халяву. Халява виявилася правою, але для Миші було це однаково: головне — халява! Халява лежала в гарному місці, під деревом, так що навіть дощ не крапав на неї.

Продовжуючи бігати, Миша знайшла ще одну халяву, з тої ж пари, й тому халява була лівою. Що, знов-таки, хоч і мало бути для Миші однаково, але здалось їй за краще. Миша перебралася із правої халяви в ліву.

Ця халява не лежала під деревом — вона лежала поперек Ведмежої стежки, чого Миша не знала, хоча й могла здогадатись, оскільки спереду, ззаду й збоку, з обох боків, трава була втоптана, а стежка — втоптана.

Якось вночі, коли Миша спала у своїй халяві, Ведмідь виліз із барліга у своїх справах й наступив на халяву...

Чого не сталося б, якби Миша сиділа в пальці від рукавиці, або принаймні у першій, правій халяві.

Мирослав МИЛОРАДОВИЧ.

ДОШКА ПОШАНИ

Асоціація

Віталій Хомутинник, народний депутат, Партія регіонів (реагуючи на запитання журналістки СТБ, чи пам'ятає він дату Переяславської ради):

— Ви не провокуйте. Я ж не відвожу вас, а потім не питаю, який у вас розмір грудей!..

Від чергового:

— Цікавитесь, навіщо пану Хомутиннику розмір грудей? Все дуже просто: розмір грудей множиться на розмір його голови, додається номер авто, ось вам і цифра, — 1654, — без сплати ПДВ...

Терпять

Павло Жебрівський, народний депутат, НУ—НС:

— Один рік бюджет був дерибаном — бюджетом проїдання. Цього року — яловий. А бюджет-2011 — бюджет терпил. Мене на це визначення наштовхнули слова міністра фінансів, мовляв,

у нас економіка терпіння. І я так розумію, що це бюджет терпил.

Від чергового:

— Тобто, за новим бюджетом — Кабмін, Генеральна прокуратура, МВС і т. д. терпить нас, як хоче?..

Хто винний? Луценко!

Владислав Лук'янов, народний депутат, Партія регіонів (про інцидент в аеропорту Франкфурта-на-Майні, коли кілька осіб з української делегації зняли з рейсу за пиятику):

— Ця історія з нашою делегацією — це все провина Луценка. Це наслідки його поїздки минулої весни. Після того, як він зганьбив Україну, ставлення до українців стало упередженим. Те, що він там нашумів, тепер ми повинні розсьорбувати.

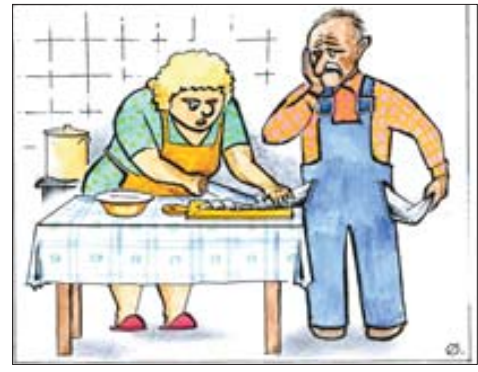
Від чергового:

— Маєте рацію. Слід терміново відкрити ще одну кримінальну справу на Ю. Луценка за упереджене ставлення Німеччини до посадовців України й примус до розсьорбування франкфуртської каші...

Прислухайтесь до прохань

Олександр Єфремов, народний депутат, Партія регіонів (про Пенсійну реформу):

— Люди самі просять підняти їм пенсійний вік...

Від чергового:

— Еге ж, ви ще забули: люди просять також і пенсії їм не платити.

Перечитуючи Леніна

Юлія Тимошенко, экс-Прем'єр-міністр України:

— В Україні як у жодній іншій країні, політика перетворилася на проституцію...

Від чергового:

— Ой, чого тільки не скаже сперсердя політик, який опинився не зверху, а знизу!

Бізнес-ідеї білошвейки

Інна Богословська, народний депутат, Партія регіонів (міркуючи, що робити безробітним):

— Можна шити білизну, можна шити простирадла, можна щось робити. Я

закликаю всіх переглянути свої погляди на золоті руки в людей.

Від чергового:

— А коли ви нашієте багато простирадел, багато білизни — вас накриє мокрим рядном податкова! І тоді ви згадаєте золоті слова Богословської...

Самі напросилися

Михайло Чечетов, народний депутат, Партія регіонів (про побиття бютівців у парламенті під час розблокування залу президії):

— ... Я ще раз кажу, ми відчинили двері дуже широко й просили: не поспішайте, не падайте, вдаритесь, потишеньку всі вийдете. Але вони так швидко поспішали, що хтось упав, ударився...

Від чергового:

— Коротше, стрілка вдалася!

Мал. Василя ФЛЬОРКА, Вадима СИМИНОГИ, Миколи КАПУСТИ.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.